

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,

Wien št. 105.241

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor

Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.

Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1.

Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Reakcija

Sedaj, ko je naša država vložila pri najvišji meddržavni instanci tožbo zoper moralne in materialne sokrivce marsejskega atentata, je vsaj politična stran marsejskega zločina tako jasna, da ne dopušča nobenega dvoma. Jasno je namreč, da atentat na izvršeno osebo jugoslovenskega kralja ni bil delo kakih revolucionarjev, marveč da je morilsko roko najetega bandita dvignila najmračnejša reakcija, kar jih je danes v Evropi. Umor dveh predstavitev mirovne politike, ki sloni na edino mogoči podlagi, na stanju, kakor so ga ustvarile mirovne pogodbe, je posledica novega zbiranja reakcionarnih sil v srednji Evropi. Noben sofizem, ki se je že oglasil in ki se še utegne proti tej jasni misli oglasiti v Ženevi, ne more zakriti razgaljene zveze med atentatorji in politično reakcijo, ki jo danes opažamo ponekod po Evropi. Ta zveza je porazna, vprav strahotna postavka v politični in posebej še moralni bilanci našega časa.

Reakcija je na pohodu! Tudi v devetnajstem stoletju so se po napoleonskih vojnah zbirale reakcionarne sile z namenom, da preprečijo razmah liberalnih in nacionalnih gibanj v Evropi. Znana je nazadnjaška ideologija Svete aliance, dovolj znane so metode Metternicha in Bacha v habsburški monarhiji. Toda ta zarota vladajočih mogotcev tedanjega časa zoper napredek je skoraj nedolžna v primeri z ideologijami, ki jih razvijajo politični reakcionarji našega časa. Čeprav vemo, da blazne sanjarije kakšnega revizionističnega agitatorja niso in ne morejo biti politični program, na katerega bi se lahko naslonili resni in odgovorni državniki, je vendar značilno, kaj vse piše njihov tisk in na kakšne »ideologije« se naslanja. Kdor bi zbral vsa gesla, s katerimi današnja politična reakcija zasledja svoje podjarmljene narode, bi se moral najprej odpovedati vsakršni veri v napredek človeštva. Kajti to, kar danes pišejo in govore, s čimer danes zakrivajo svoje prave namene, presega najsikrajnejše meje razumnosti, ki bi za omikano človeštvo 20. stoletja vendarle morale veljati.

Politični reakcionarji za sedaj še niso združeni na eni fronti, kar je edina sreča in največja tolažba za vse, ki žele tekočo preizkušnjo Evrope dalje razdeljiti miru in pametne politike. Vendar pa sta se iz vseh protislovij in tajnih spletk se, daj po marsejskem zločinu jasno izmotali dve izraziti formi današnje reakcije, ki sta prav za prav samo dva izraza za isto stremiljenje: habsburška restavracija in revizionizem, ki hoče povratek v stanje pred mirovnimi pogodbami.

Ni samo slučaj, da so se za akcijo, čije žalostni rezultat je marsejski zločin, pred vsem zavzeli in v nji sodelovali ljudje, ki se ponašajo z zvestobo Habsburžanom in ki so pod njihovo vlado kot zvesti valpi najbolj vihteli bič nad nepekornimi Slovani. Danes je popolnoma umljivo, da so vsaj indirektno sodelovali pri pripravih za marsejski zločin taki ljudje, kakor je »ekscelencja« Sarkotić, polkovnik Perčević in cela vrsta drugih avstro-ogrskih oficirjev in sokrivcev medvojne nasilja, ki so se po prevratu poskrili kakor ščurki. Politične ideje, ki so po prevratu utihnile pred voljo in vzgornom osvobodjenih narodov, ideje, ki so se zarodile že v Metternichovi glavi in ki so jih potem vse stoletje tja do zloma Avstro-Ogrske gojili v cesarskem kabinetu, med plemstvom, vojaštvom, te ideje so izumirajoči Sarkotići, Perčevići in drugi dotopili oživili. Mislili so namreč, da so osvobodjeni narodi sedaj utrjeni in razočarani od trdih realnih dejstev, kakor je n. pr. gospodarska kriza, in da bo mogoče ribariti v kalnem. Predvojni reakcionarji in medvojni nasilneži so si v težkih letih, ki jih preživlja Evropa, zopet podali roke in skušajo kaj »profitirati«, preden jih usoda vrže v grobove. Spekulacija te gospode je prozorna: če so na svetu mogoče take absurdnosti, kakor sta fašizem in boljševizem, zakaj ne bi bila mogoča tudi restavracija? Tako sklepajo v svoji senilnosti in nenasičnosti vladželjnosti ter najemajo za denar iz raznih fondov najrazličnejše narodne odpadke od makedonskih banditov do desperatnih francoskih Pavelčevca ali Budakovega kova.

Ta pohlepna črnočelna reakcija se za sedaj krije tudi s tako krinko, kakor je revizionizem. Človek mora biti od sile naiven, da ne bi spoznal, za kaj gre Madžarom. Ne madžarski kmet, ne madžarski delavec in meščan ne potrebujejo tuje zemlje. Potrebujejo jo grofje in baroni, ki so izgubili z agrarno reformo v nasledstvenih državah stotine tisočev tla. Ta kasta, ki jezdi na madžarskem kmetu že cela stoletja in piše delovnemu ljudstvu kri, ima danes na Madžarskem vso oblast. Iz svojih zadnjih finančnih rezerv črpa Madžari denar za svojo daleč po svetu razprostrano revizionistično propagando, ki hrani stotine lačnih kljunov na Madžarskem in širom Evrope, kljunov, ki potem žgole revizionistične pesmi.

Vse to bi bilo kajpak manj resno in manj pomembno, če ne bi bilo držav, čijih režimov se prav tako drže na nasilju in ki uče svet, da so nacionalni egoizem, narodna vojna in zanikanje razum-

Pravica se bo izkazala

Vedno bolj se utrjuje v ženevskih krogih prepričanje, da mora dobiti Jugoslavija popolno zadoščenje in priznanje za svoj miroljubni nastop

Ženeva, 24. novembra AA. Vsi švicarski listi so objavili na vidnem mestu v celoti besedilo note, ki jo je jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtić predložil svetovnemu Društvu narodov in pritožbi jugoslovenske vlade proti Madžarski zaradi sodelovanja in podpiranja teroristov v izvršitvi gnusnega atentata v Marseillesu. Oficiozni list »Basler Nachrichten« pravi, da je treba jugoslovensko noto čitati pazljivo, ker predstavlja zgodovinski dokument. Noto je napravila v Ženevi zelo globok vtis, ker je bilo krvavo dejanje v Marseillesu izvršeno le zaradi sodelovanja madžarskih oblasti. Zaman je letos meseca junija opominjala Jugoslavija Madžarsko pred svetom Društva narodov. Če bo obtožba v spomenici podprta z dokazi, bo treba le čestitati Jugoslaviji k iskrenosti njenega postopanja in k politični disciplini, ki jo kaže na tako jasnem način, ker ni postopala drugače.

Musolini je, čeprav je leta 1923. že obstajalo Društvo narodov, zaradi nekega napada v Epiru na italijansko komisijo preziral Društvo narodov in odredil, naj se grški otok Kri bombardira in vojaško zašede. Umerjeno in korektno postopanje Jugoslavije se s njim razlikuje od tega načina.

Zatem se bavi članek z izjavo madžarskega delegata Tybora Eckharta novinarjem in pravi, da povsem prevrača dejstva in jih postavlja na glavo, kajti ako bi Jugoslavija hotela postaviti na tehtnico svojo vojaško premoč, ne bi prišla na diplomatski način v Ženevo, temveč na vojaški v Budimpešti, kakor je to Madžarska storila v sličnem primeru leta 1914.

Na koncu pravi članek, da mora Društvo narodov sedaj pokazati, zakaj je bilo prav za prav ustvarjeno, ker stoji danes pred zares klasičnim primerom uporabe drugega odstavka člena 11. svojega pakta.

slovenska pritožba na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. Glede na to je generalni tajnik Avenol danes registriral jugoslovensko pritožbo in jo stavil na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov.

Spomenica bo izročena prihodnje dni

Ženeva, 24. novembra. r. Iz tehničnih razlogov se je prvotno za danes določena izročitev jugoslovenske spomenice z dokumentiranimi dokazi o sodelovanosti Madžarske za marsejski atentat zakasnila. Spomenico je danes zunanji minister g. Jevtić ves dan dopolnjeval z novimi dokazili ter jo je skupno z dr. Benešem in Titulescom še enkrat podrobno proučil in dokončno revidiral. Spomenica bo v teku jutrišnjega dne do kraja izgotovljena in jo bo zunanji minister g. Jevtić v ponedeljek ali najkasneje v torek izročil tajništvu Društva narodov.

Ker je zasedanje sveta Društva narodov odgodeno do 5. decembra, je če-

škoslovaški zunanji minister dr. Beneš nocoj zapustil Ženevo in odpotoval v Prago.

Madžarom se nič več ne mudi

Ženeva, 24. novembra. p. Glede izjave predstavnikov Madžarske, da bo Madžarska zahtevala, naj se jugoslovenska pritožba čimprej stavi na dnevni red, je vzbudila danes veliko senzacijo izjava madžarskega delegata Tybora Eckharta, da želi Madžarska najprej pozorno proučiti obtožbo, ki jih je proti njej naperila Jugoslavija. Tu prevladuje vtis, da so se odločili Madžari, videč, da so malone osamljeni, za takiko zavlačevanja, da bi tako pridobili na času in s primerno kampanjo ustvarili zase bolj ugodno razpoloženje. Tudi o protipritožbi Madžarske proti Jugoslaviji ni več nobenega govora. Zdi se, da je madžarska delegacija dobila iz Budimpešte navodila, naj se ne prenažli, marveč naj skuša kar najbolj zavleči razpravo o jugoslovenski pritožbi.

Jugoslavija mora dobiti popolno zadoščenje

Če se to ne bo zgodilo, bodo dobili teroristi proste roke in v Evropi bo zavladala popolna anarhija

Praga, 24. novembra p. Ves češkoslovaški tisk se že drugi dan najobširneje bavi z jugoslovensko demaršo v Ženevi in najodločnejše zavrača izpade madžarskega tiska in oficijelnih madžarskih predstavnikov v Ženevi in Budimpešti. Opozarjajoč na dokumente, ki jih bo objavila jugoslovenska vlada obenem s svojo spomenico, naglašajo vsi listi, da je Madžarska glavna zasledilca teroristov in zato v prvi vrsti odgovorna za marsejski zločin. Razmotrivajoč o vtisu in o položaju, ki je nastal v Ženevi po objavi jugoslovenske note, piše »Pravo Lidu«, da danes ne more biti več nobenega dvoma o tem, da bo dobila Jugoslavija popolno zadoščenje in s tem tudi priznanje za svoje zmerno in hladnokrvno zadržanje.

Če pa bi se vendar zgodilo, da bi ostala intervencija Jugoslavije pri Društvu narodov brezuspešna, potem bi bil s tem ustvarjen silno nevaren precedens in teroristi bi lahko v bodoče počeli karkoli se bi jim ljubilo, ker bi bili varni, da se jim ne bo nič zgodilo. Potem bo v Evropi zavladala popolna anarhija.

Večina današnjih listov z največjim ogorčenjem zavrača izjavo madžarskega delegata v Ženevi Tybora Eckharta in njegove napade na Društvo narodov ter izražajo mnenje, da je g. Eckhart napravil s tem kaj slabo uslugo Madžarski. To se vidi že potem, da so ga začeli v Ženevi zbrani

državniki skoro javno bojkotirati in ga povsod ignorirajo.

Nič ne sme ostati prikrita

London, 24. novembra p. Tudi danes se vsi angleški listi obširno bavijo z noto jugoslovenske vlade in njenimi posledicami in soglasno ugotavljajo, da niso glavni krivci v Franciji aretirani teroristi in od teroristične organizacije določeni atentatorji, marveč da so organizatorji marsejskega zločina skrivajo v drugih državah. »Daily Telegraph« piše, da bi bilo veliko razočaranje za ves svet in znak hudega moralnega defekta za vso Evropo, ako se bo v teku razprave in preiskave pri Društvu narodov ugotovilo, da so teroriste podpirale celo državne oblasti nekaterih evropskih držav. Obenem tudi vsi listi prihajajo do zaključka, da je po jugoslovenski noti marsejski zločin tako težak in velika stvar, da se more rešiti edino pred najvišjim forumom in pod kontrolo vseh svetovne javnosti. Nič ne sme ostati prikrito, vse se mora do kraja pojasniti, da bo mogoče sprejeti primerne sklepe o uspešnih mednarodnih ukrepih, ki naj enkrat za vselej napravijo konec mednarodnemu terorizmu, ki se ne sme več trpeti v nobeni civilizirani državi.

Ukrepi proti terorizmu

V odgovor na jugoslovensko pritožbo nameravajo predlagati mednarodno konvencijo o zatiranju terorizma ter revizijo azilskega prava

Ženeva, 24. novembra. p. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da dokumenti, ki jih bo jugoslovanski zunanji minister v zvezi s spomenico o marsejskem zločinu predložil tajništvu Društva narodov, v polnem obsegu opravičujejo, da se Madžarska postavi na mednarodno zatožni klop. Dokazi Jugoslavije so tako silni in bodo napravili tako težek vtis, da bodo na vsak način sklenjene sankcije take narave, da se nobena država v bodoče ne bo smela posluževati takih metod, kakor so se jih dosedaj posluževali Madžari v svoji težnji po reviziji mirovnih pogojev. S tem pa bo popravljen tudi konec revizionizmu.

Sankcije, ki jih bo v zadoščenje Jugoslavije sklenilo Društvo narodov, bodo po mnenju ženevskih krogov zelo uspešne. Računajo s tem, da bo francoska vlada prevzela iniciativo in predlagala sklenitev mednarodne konvencije

nih načel največje čednosti današnjega človeka.

Današnja politična reakcija srednje Evrope je polna paradoksov in se jih nič ne sramuje. Ponareja vse, kar se ji zahoče, od francoskih bankovcev do atentatorskih potnih listov in do zgodovinskih spisov, organizira atentate, skuša podminirati mirovne pogodbe, vreči svet v pogubo, četudi je riziko ogromen tudi za njo. Nikdar ni še bila reakcionarna politika tako desperatna in nespametna, a tudi nikdar še tako nevarna. Hoteli bi kosati cele države kakor nekoč Poljsko, pozabljajo pa, da za temi državami ne stoji kasta degeneriranih šlachčev, marveč milijoni zavednih državljanov, ki se ne dajo prodajati kakor krave.

Naj za nameček še pristavimo najpikantnejši izsledek zadnjih dni: tudi moskovska boljševiška internacionala troši milijone za plačanje te reakcije. Tudi ona! Politika Leninevega plombiranega voza! Židje od moskovske internacionalne ne bi bili to, kar so, če si ne bi obetali od kakšnega ognja sredi Evrope kaj prida za svojo revolucionarno čorbo. Tako so se znašli z vseh vetrov.

je, s katero bi se zatrla vse teroristične organizacije, v kolikor sedaj še obstojajo.

V zvezi s tem bi se revidirale določbe mednarodnega prava glede pravice političnega azila. S posebno konvencijo naj bi se predvidela obvezna in neposredna izročitev vseh onih emigrantov, za katere bi se ugotovilo, da so udeleženi pri kakšni konspiratorski akciji ali zaradi, ki ima za cilj rušenje obstoječega režima v kateri koli državi. V to svrhu bi se izvedla posebna organizacija v pogledu sodelovanja vseh policijskih oblasti na svetu.

Gre torej za sklenitev slične konvencije, kakor je bila na predlog pokojnega Brianda sklenjena ob priliki znane madžarske falzifikatorske afeze za pobijanje ponarejanja denarja. Ta konvencija se je pokazala za zelo uspešno in zato so v ženevskih krogih mnenja, da bi tudi v tem primeru kazalo skleniti slično mednarodno pogodbo, po kateri bi bile vse države pod vrhovnim nadzorstvom Društva narodov dolžne zatirati terorizem. S to konvencijo naj bi se onemogočil vsak poizkus izzivanja neredov v drugi državi.

Svet DN odgoden do 5. decembra

Ženeva, 24. novembra. AA. Sestanek sveta Društva narodov je bil odgoden do 5. decembra, da bo mogel odbor treh za posaarski plebiščit zaključiti svoje delo.

Jugoslovenska pritožba pride na dnevni red prihodnjega zasedanja

Ženeva, 24. novembra. p. Generalni tajnik Društva narodov je včeraj brzojavno konzultiral vse člane sveta Društva narodov o zahtevi jugoslovenske vlade, da se nlena pritožba čimprej stavi na dnevni red zasedanja sveta Društva narodov. V teku današnjega dne so prispeli brzolajni odgovori vseh članov sveta Društva narodov, ki so se izjavili za to, da pride jugo-

Niti Ženeva ni varna pred teroristi

Zaradi vesti o nameravanem atentatu na Titulesca so bili v Ženevi poostreni varnostni ukrepi

Ženeva, 24. novembra. Veliko senzacijo so vzbudili sroč izredni varnostni ukrepi, ki jih je odredila policija. Poleg običajnih straž so še posebej zastražili hotele, v katerih stanujejo francoski, jugoslovanski, češkoslovaški in rumunski delegati.

Kakor se je šlo danes izvedelo, je prešla policija obvestilo, da je na poti v Ženevo madžarski terorist Lajoš Kiš, ki ima namen izvršiti atentat na rumunskega zunanjega ministra Titulesca. Kiš je že od lanskega leta član teroristične organizacije na Madžarskem in je dobil od njenih voditeljev sedaj nalog, da izvrši atentat na Titulesca. Ne gre pa za Ladislava Kiša, ki so ga pred dnevi aretirali v Nici in ki je

izjavil, da je imel nalog izvršiti atentat na češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša. Policijske oblasti domnevajo, da je bilo z lažnimi potnimi listi, glasečimi se na isto ime, odposlanih več teroristov, da bi na ta način zakrili sled, če bi enega izmed njih ujeli.

Ženevska policija je izdala najstrožje varnostne ukrepe in skupno z ostalimi evropskimi policijami zasleduje vse sumljive elemente. Vest o tej zaroti je izzvala v ženevskih krogih ne samo senzacijo, marveč tudi veliko ogorčenje ter je še bolj razburila duhove proti Madžarski, ki se tako pred vsem svetom čimdalje bolj odkrito razkriva kot torišče teroristov.

V c. kr. loviščih...

so se včeraj sestali avstrijski in madžarski državniki k novemu posvetu o skupni obrambni akciji

Dunaj, 24. novembra. p. V teku včerajšnjega dne so se vršili med Dunajem, Rimom in Budimpešto živahni telefonski razgovori, ki so se nanašali na skupno obrambno akcijo proti obtožbam jugoslovenske vlade zaradi marsejskega zločina. V Budimpešti so bili nad rezerviranostjo avstrijskega tiska silno razočarani in ministrski predsednik Gömbös je osebno interveniral na Dunaju, naj avstrijski tisk bolj energično nastopi v obrambo Madžarske.

Posledica včerajšnjih telefonskih razgovorov med Dunajem in Budimpešto je bila: da je madžarski ministrski predsednik ob polnoči v spremstvu zunanjega ministra Kallaya nenadno odpotoval na Dunaj. V Budimpešti se razglasilo, da sta odšla na lov. Davi sta prispela na Dunaj kjer sta se jima pridružila avstrijski zvezni kancelar dr. Seussnehnitz in podkancelar knez Starhemberg, nakar so se vsi skupaj odpeljali na Gornje Stajersko. V nekdanjih cesarskih loviščih so imeli danes ves dan posvetovanja, ki so se jih udeležili tudi italijanski poslanik na Dunaju Preziosi, avstrijski zunanji minister Berger - Waldenez, finančni minister Buresch in trgovinski minister Stockinger. Posvetovanja so v tesni zvezi z obrambno akcijo Madžarske, ki jo je objavila jugoslovenska nota spravila v skrajno nujen položaj.

Polkovnik Adam se pere...

Posledice včerajšnjih telefonskih razgovorov med Dunajem, Rimom in Budimpešto pa so se pokazale tudi že v današnjem tisku. Avstrijski listi niso več rezervirani, marveč je prav pridno sekundirajo madžarskim listom ter branijo Madžarsko pred najhujšimi očitki. Obrambno akcijo pa so usmerili v prvi vrsti v pravcu napadov na Jugoslavijo in zdi se, da je nridno na delu zopet stara kovačnica izmišljotin in klevet v redakciji črnačolte »Reichspost«.

Kar pa je najbolj značilno, je dejstvo, da je kampanja proti Jugoslaviji otvoril državni komisar za propagando in tisk, polkovnik Adam, bivši zunanje-politični urednik »Reichspost«, ki je sedaj obenem tudi generalni tajnik vrhovne avstrijske politične institucije patriotske fronte. V avstrijskih listih objavlja danes dolgo izjavo, v kateri se ne skuša toliko braniti pred očitki zaradi njegovih zvez s teroristi, kakor pa obnoviti svoječasno klevetniško kampanjo proti Jugoslaviji, v čemer ima g. Adam očitno že veliko rutino.

... a nehoti priznava
Dasiravno je vsa izjava polkovnika Adama le en sam izliv mrznje proti Jugoslaviji, vsebuje vendarle nekaj prav pomembnih in značilnih podatkov. Predvsem Adam

odkritosrčno priznava, kar je doslej rad skrivljal in oporekal, da je star prijatelj polkovnika Perčevića, o katerem je ugotovljeno, da je bil v zadnjem času glavni voditelj teroristov na Madžarskem in ki je osebno izžrebal zločince, ki so imeli nalog izvršiti atentat na jugoslovenskega kralja. Polkovnik Adam s ponosom izjavlja, da je polkovnik Perčević tudi še danes njegov iskren prijatelj in da mu bo ohranil svoje prijateljstvo do konca, ker se polkovniku Perčeviću ne more očitati nič nečastnega.

Morda nehoti pa priznava polkovnik Adam v svoji izjavi, da je kot dolgoletni urednik »Reichspost« objavljaval o Jugoslaviji samo one informacije, ki mu jih je prinašal polkovnik Perčević, da je torej sam aktivno sodeloval v rovarjenju proti integriteti in obstoju Jugoslavije in da se je posluževal Perčevićeve teroristične organizacije za vir svojih »avtentičnih« informacij, ki jih je vrhu tega še ponatiskoval iz zloglasnega »Grčica«.

Mimogrede napada polkovnik Adam v svoji izjavi tudi češkoslovaški zlasti pa nemški tisk, kateremu očita, da ponatiska je napade češkega in jugoslovenskega tiska nanj in na druge »tako poštene ljudi«, kakor so Perčević, general Sarkotić in drugi ugledni sodružniki Pavelčevih morilcev.

Izjava polkovnika Adama je celo v avstrijski javnosti izzvala veliko začetnje, ker se boji, da bi lahko imela za Avstrijo skrajno neprijetne posledice.

Rimski maneuver

Pariz, 24. novembra. AA. Govoreč o zadržanju Madžarske in njeni odgovornosti za marsejski atentat, piše Pertinax v današnjem »Echo de Paris« med drugim:

Madžarska se hvali, kako je Italijo dejansko pridobila za svojo stvar. Italijanski tisk zahteva odločno, naj se pred svetom Društva narodov prične razprava ne samo o terorizmu, ki je dovedel do marsejskega zločina, temveč prav tako proti vsem evropskim državam, ki bi se mogle pozvati na odgovor v zvezi s političnimi zločini, izvršenimi v preteklosti. Da bi zaščitili Madžarsko, je dobil italijanski tisk nalog, naj gre zanjo »po kostanj v žerjavico«. Predlagani so ukrepi, da bi se napravil konec terorističnim podjetjem Italija pa hoče poizkušati, da bi to definirala na ta način, da bi se mogli vsi begunci v vseh državah preganjati in izenati Pertinax pravi o tej želji Italije ob koncu: Lahko si je misliti, kako bi zledevalo tako proučevanje političnih dosleditev in lahko si je tudi zamisliti polemiko, ki bi po vsem tem nastala.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

Goriški nadškof je udaril po Slovencih

Nadškof Margotti je razočaral vse, ki so se nadejali od njega večje pravičnosti do naših rojakov

Zagreb, 24. novembra. k. Novi goriški nadškof Margotti je izdal dekret o hišnem redu v bogoslovskem sementišču v Gorici. Pravilnik dokazuje, da je tudi novi nadškof, v nasprotju s pričakovanji, ubral pot, na katero je krenil že njegov neprikljubljeni prednik msgr. Srotti. V svojem dekretu je nadškof Margotti med drugim odredil, da morajo gojenci sementišča ne le uradno, marveč tudi v privatnih razgovorih govoriti italijansko. Gojenci se bodo morali oblačiti, kakor je v navadi pri ostalih italijanskih duhovščini. Italijanska duhovniška oblačila bodo morali nositi tudi doma, sicer jih doleti kazen izključitve iz sementišča. Vsa korespondenca gojencev se postavi pod cenzuro sementiške direkcije. Gojencem je prepovedano prejemati knjige ali periodične časopise, če zato nimajo posebnega dovoljenja svojih predpostavljencev.

Dekret goriškega nadškofa je v celoti objavila tujakinja »Istra«, ki pravi v svojem poročilu med drugim:

»Ko je novi goriški nadškof prišel v Gorico, je v svojem nastopnem govoru povdaril, da bo deloval v duhu miru in pravičnosti. Že prva njegova dejanja pa pričajo, da je prišel s trdnim namenom in s pripravljenimi načrti, da sistematično poitalijani slovenski del goriške nadškofije.

Med vzgojitelji slovenskih in hrvaških bogoslovcev iz goriške, triške in porečke škofije so ostali sami Italijani, odkar je fašistična vlada v juniju odstranila iz se-

menišča v Gorici slovenske duhovnike.

Nasprotno pa je Vatikan v Briksu na južnem Tirolskem toleriral popolnoma nemško sementišče. Bogoslovce v Briksu celo poučujejo v nemščini. Goriški nadškof sicer pravi v svojem odloku, da ga je vodila samo »korist sv. cerkve in skrb za zveličanje duš«, toda pravo ozadje njegovih odredb se pokaže, če se spomnimo na kampanjo fašistovskega časopisa proti bogoslovskemu sementišču; takrat so zahtevali italijanski listi odstranitev slovenskih profesorjev, uvedbo laške duhovniške noše, prepoved slovensčine v občejanju med gojenci. Vse to jim je bilo zdaj ustrezno.

V svojih zaključnih stavkih pravi »Istra«: »Ko je bil nadškof Margotti premeščen iz Carigrada v Gorico, je njegovo osebno glasilo »La vie catholique« sporočilo, da je njegovo imenovanje za goriškega nadškofa z velikim zadovoljstvom pozdravil tudi jugoslovski episkopat Vemo, da se je neki nadškof iz Jugoslavije, ki je čutil dolžnost posredovati v tej zadevi pri Vatikanu, vrnil domov z veselo novico, da pride na goriško škofovsko stolico pravičen mož, ki pozna in ljubi tudi južne Slovence. Nekateri listi katoliške smeri so pozdravljali nadškofa Margottija kot moža nove pravične smeri. Po teh bridkih dokazih pa bo, kakor upamo, tudi katoliški episkopat moral spremeniti svojo sodbo. Pričakujemo pa tudi dejanj od jugoslovenskih katoliških škofov, ki so sinovi cerkve, pa tudi sinovi našega naroda.«

Posledice predlogega sedenja

prerano staranje, po-
pušcanje moči, nered-
no delovanje črevesa.

Pijte redno

ROGAŠKO SLATINO

pa se obvarujete vsega tega! 165a

Knez Pavle v Londonu

Pariz, 24. novembra. AA. Snoči ob 20.55 se je pripeljal v Pariz Nj. Vis. knez - namestnik Pavle v spremstvu ministra dvora g. Antića. Nj. Vis. knez Pavle potuje v London. Na postaji sta ga pozdravila francoski zunanji ministri Pierre Laval in šef protokola de Poncieres, knezov oče knez Arzen in jugoslovski poslanik v Parizu dr. Miroslav Spalajković, vojaški odposlanec kraljevine Jugoslavije v Parizu general Mihailović in svetniki poslaništva Lazarević in Djurović ter tajnik poslaništva Mirković.

Nj. Vis. knez - namestnik Pavle je odpotoval ob 8.20 v London. Ob 14. je prišel v Doover in takoj nadaljeval pot v London.

Nj. Vis. knez - namestnik Pavle je prišel v London ob 16.20. Na postaji so ga pozdravili Nj. Vis. princ Jurij Kentski, Nj. Vis. princesa Marina, Nj. Vis. kneginja Olga kakor tudi zastopniki jugoslovenskega poslaništva v Londonu.

Diplomatska delegacija na kraljevem grobu

Topola, 24. nov. AA. Ob 11.30 je prispele semkaj delegacija diplomatskega zbora pod vodstvom panskoga puncijsa msgr. Pelegrinettijsa. V delegaciji so bili pooblašeni ministri kraljevine Rumunije, republike Grške, republike Turčije in republike Španije. Diplomatski zbor je položil na grob venece iz bronze z napisom v francosini: Le Corps Diplomatique au Souvenir Emu et Impressionné.

Danes boj med Straussom in Lannerjem za naslov

KRALJA VALČKA

Renate Müller in Willy Fritsch

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave ob 3., 5., 7. in 9.4 uri

Lep nacionalni uspeh na ljubljanski univerzi

Včeraj je imelo svoj občni zbor »Društvo slušateljev juridične fakultete«. Jugoslovenska nacionalna mladina je že od nekdaj stala na stališču, da bi smela na zborovanjih akademskih strokovnih klubov do izraza le stanovska solidarnost, vendar pa so njena stremjenja v tem pogledu natekla pri drugih skupinah na gluha ušesa. Skoro vedno so igrali vodilno vlogo kulturnopolitični nazori, ki so slušatelje razcepili na več skupin.

Tudi na včeršnjem zboru juristov je bilo tako in za odobor strokovnega društva so bile postavljene kar štiri liste: jugoslovensko-nacionalna, klerikalna, levčarska in lista neopredeljenih. Dobile so po vrsti 98, 94, 38 in 23 glasov.

Odbor je sestavljen po proporciji, predsednika pa dobi jugoslovensko nacionalna kot najmočnejša lista, ki je kandidirala za to mesto jurista g. F. Artnaka. Odbor pod nacionalnim vodstvom bo skušal vsaj v svojem krogu utrditi harmonijo akademikov pri zasledovanju njim vsem skupnih ciljev.

Včerajšnje volitve so značilne in razveljavljive še v drugem pogledu. Tajno glasovanje po listih je naredilo konec pravilici o moči tako zvanega levčarskega tabora, pravilici, ki se je dolgo vzdrževala v kalnih razmerah in mučni psihozi, ki je zdaj našla leta vladala na naši univerzi. Klerikalno listo so očitno volili tudi mnogi akademiki, ki se niso dali voditi od kulturnih, marveč pred vsem iz nacionalno političnih motivov.

Novemu odboru želimo, da bi v složnem delu dosegel v teku svoje poslovne dobe kar največ uspehov na korist slušateljev juridične fakultete.

Danes salve smeha Anny Ondra v veseli opereti

Zamenjana nevesta

Smeha in grohota kot še nikdar.

ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

Vstopnina 4.50 in 6.50 Din

Požar vpepelil zgodovinski francoski grad

Pariz, 24. novembra. AA. Včeraj je zgorel zgodovinski grad Brax pri L'Echevinu (nedaleč od Toulousea) iz dobe kralja Ludovika XIII. Ogenj je uničil tudi več slik velike vrednosti in dragocene preproge. Tudi uničenje bogatega pohištva in opreme v starinskem slogu pomeni nepopravljivo izgubo.

Dijaški izgedi v Pragi

Praga, 24. novembra n. Na nemški univerzi je prišlo danes do incidentov med nemškimi in češkimi študenti. Češkoslovaški študenti so vdri v zgradbo vseučilišča in razbili vsa okna ter vlomili tudi v rektorat. Šele močni policijski oddelki so s težavo vstopili v red.

Smrt slavnega egiptologa

London, 24. novembra. AA. Tu je umrl slavn egiptolog Wallis Budge, star 77 let.

Beograd, 24. novembra p. Z odlokom prometnega ministra je bila sprejeta ostavka, ki jo je podal na državno službo računovodja podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani A. Pehan.

Glasbena Matica v Sofiji

Poklonitev pevcev in pevk na grobu Velikega kralja
Iskren sprejem v bolgarski prestolnici

Sofija, 22. novembra

Pevski zbor Glasbene Maticice je prišel na potu v Bolgarijo v sredo jutraj v Beograd. Trideset pevcev in pevk se je kot odposlanstvo zbora z zborovodjo Poličem in predsednikom Pečenkom odpeljalo z avtomobili na Oplenac, kamor dan za dnem romajo odposlanstva iz vseh krajev Jugoslavije na grob Velikega kralja. Ravno ko so prispeli Matičarji, je v cerkvi pel žalne pesmi beograjski pevski zbor »Obiličje«. Upravnik Oplenca g. Janković je Matičarje spremljal v kriptu pod cerkvijo, kjer je ob grobu predsednik pevskega zbora g. Pečenko spregovoril kratke spominske besede in se poklonil manom blagopokojnega kralja. Pevci in pevk se pod vodstvom ravnatelja Polića zapeli v mešanem zboru par delov iz Hristićevega »Opele«. Marsikateremu pevcu in večini pevk je ihtenje zadušilo glas. Deputacija je položila na grob požalene venece tik ob žaru iz dravske banovine, ki stoji ob vzhajaju groba.

Z Oplenca so Matičarji odrinili z avtomobili do postaje Mladenovca, kjer so se opolndne priključili ostalemu delu zbora, ki je odpotoval iz Beograda ob 11. uri. Skupno so nadaljevali pot v bratsko Bolgarijo.

Prisrčen sprejem v Sofiji

Sprejem Glasbene Maticice na meji in v Sofiji je bil izredno tople. Že takoj, ko je vlak ob pol 8. zvečer zapustil našo omejeno postajo Caribrod, je pozdravil naše pevce obojni bolgarski zastopnik v Caribrodu. Na bolgarsko omejeno postajo Dragoman so se pripeljali zboru naproti zastopniki vseh štirih sofijskih pevskih zborov »Kavale«, »Rudina«, »Rodna pesem« in »Gusle«. Njih govornik je tople pozdravil Matičarje, ki so vsi izstopili iz vlaka in izročili predniku Glasbene Maticice dr. Ravniharju velik šopek krasnih pestrobarvnih krizantem. Predsednik dr. Ravnihar se je zahvalil za prisrčni sprejem, nakar je Matičini mešani zbor zanosito zapel bolgarsko himno »Sumi Marica«. Ko so potem člani Matičinega zbora zopet vstopili v vlak, so jim zastopniki sofijskih zborov, med katerimi je bilo tudi več oficirjev in dam, delili za dobrodošlico cigarete in pralinje, bolgarske dame pa so vsakemu pevcu in vsaki pevki pripile kokardo v bolgarskih barvah.

Po enurni vožnji, med katero so se člani zbora in sofijski zastopniki pobliže seznanili in se prijazno razgovorili, je vlak dospel z malo zamudo nekaj pred enajsto uro bolgarskega časa — na Bolgarskem kaže uro ure za eno uro naprej — na sofijski peron, ki je bil okrašen z zastavami v bolgarskih in jugoslovenskih barvah in na katerem je bila zbrana ogromna množica Sofijcev, med njimi korporativno vsi člani gori imenovanih sofijskih pevskih zborov. Mogočni živio- in hura-klici so zadoneli Matičarjem v pozdrav in se niso podeli, dokler niso vsi pevci in pevk izstopili iz vagonov.

Zastopnik zveze bolgarskih pevskih zborov je izročil predsedniku dr. Ravniharju zopet krasen šopek cvetlic, nakar je profesor Teofilov, podpredsednik zveze, ob prisotnosti predsednika zveze, slepega in najpopularnejšega bolgarskega skladatelja Stajnceva, nagovoril Matičarje v toplih in vznešnih besedah, naglašujoč veliki pomen obiska ljubljanskega zbora, ki bo mnogo doprinesel k oživitvi kulturnih stikov in k boljsemu zblizanju jugoslovenskega in bolgarskega naroda. Govor so spremljali

mogočni vzkliki zbrane množice. Predsednik dr. Ravnihar se je zahvalil za pozdrav in končal z vzklikom Sofiji, Bolgariji in bolgarskemu kralju. Matičarji so se krepko pridružili predsednikovim besedam.

Velik zbor združenih sofijskih pevskih zborov je polnodonoče zapel jugoslovensko himno, Matičini mešani zbor pa »Sumi Marica«, nakar so sofijski pevci in pevk še zapeli svoje geslo »Rodno pesem« in potem spremili dole goste do tramvaja pred kolodvorom, ki jih je dovedel do določenih hotelov. Uprava sofijskega tramvaja je dovolila vsem Matičarjem prosto vožnjo za ves čas bivanja v Sofiji.

Pred koncertom

Po zajtrku so se danes Matičarji zbrali na trgu pred svojima hoteloma in si nato pod vodstvom domačinov — med temi velika skupina akademikov — ogledali krasno bolgarsko prestolnico. Glavno besedo pri razlagah je imel seveda, kakor vedno, ravnatelj Mahkota, ki se je vedel kakor star Sofijec ter smotreno in jasno tolmačil vse zanimivosti, katerih ni malo v tem lepem mestu. Sofija ima nekatere stavbe, monumente in cerkve, za katere jo lahko zavidu marsikatero najznamenitejših mest. Predvsem lepe, široke, z dvoredno ozaljšane ceste, ki vodijo po nekaj valovitem mestnem površju in se večinoma v obliki križa ali zvezde stekajo do kake znamenite stavbe. Ena teh točk n. pr. je katedrala Svete Nedelje, ogromna cerkev z impozantno kupolo. Cerkev je bila pri znanem atentatu v aprilu l. 1925. skoro popolnoma porušena, zdaj pa je zopet na novo dograjena.

Mnogo lepega in zanimivega so videli to predpoldne Matičarji, vendar tiran časa je prisiljal in ravnatelj Polić je že čakal v dvorani Oficialskega doma na kratko vajo, ki je potrebna, da se zbor v novem, nepoznanem lokalni vpoje. Že ta poskusna vaja je izgledala kakor dober obiskani koncert, ker ji je prisostvovalo veliko število tujaknjih glasbenikov, ljubiteljev domačih, novoditeljev in drugih oseb, ki se tople zanimajo za glasbo volče in za Glasbeno Matico posebej.

Vea Matična družba je prispela v Sofijo brez najmanjših incidentov in vsi izletniki se kljub dolgi 27 urni vožnji počutili prav dobro. Navdušeni so nad izredno toplim in prisrčnim sprejemom na bolgarskih tleh in se že naprej veselijo na današnji koncert, ki bo otvoril njihovo bolgarsko turnejo.

Koncert v Plovdivu

Sofija, 24. novembra. AA. Po zelo uspešnem gostovanju v Sofiji so člani pevskega zbora ljubljanske Glasbene Maticice prispeli enoči v Plovdiv. Na postaji so jih sprejeli zastopniki vojaških in civilnih oblasti, predstavniki bolgarsko - jugoslovenskega društva v Plovdivu in raznih kulturnih ter prostovoljnih organizacij. Sprejem je bil zelo prisrčen. Po pozdravu so gosti odšli peš v mesto. Med potjo so jih mešani povodil priročno in navdušeno pozdravljali. Snoči so člani Glasbene Maticice v dvorani velikega plovdivskega biskopata priredili koncert, ki so mu prisostvovali zelo ugledne osebnosti iz Plovdiva. Člani Glasbene Maticice so ostali pred programa v Plovdivu ter so danes priredili koncert za mladino. Jutri jutraj bodo odpotovali v Staro Zazoro.

Pančurjeva smrtna obsodba potrjena

Ljubljana, 24. novembra. Apelacijsko sodišče v Ljubljani je zavrnilo priziv Stanka Pančurja, rojenega 1910, na Jesenicah, ki ga je vložil proti sodbi okrožnega sodišča v Mariboru, s katero je bil obsojen zaradi umora jetniškega paznika Ivana Peterina na smrt na vešalih skupno z morilcem Ivanom Laknerjem. Kakor znano, se je 14. oktobra vršila v šolski sobi mariborske kaznilnice velika razprava proti 23 letnemu Ivanu Laknerju, poprej obsojenemu na 20 let robove zaradi razbojništva menškega župnika, Stanku Pančurju, obsojenemu zaradi razbojništva na 10 let robove in Ivanu Lombardu, obsojenemu na dosmrtno robove zaradi umora Bosanca Vojnikovića. Vsi trije so bili direktno ali indirektno udeleženi pri revolti »teških«, v kateri je bil umorjen paznik Ivan Peterin. Lakner in Pančur sta bila obsojena na smrt na vešalih, Lombard pa na dosmrtno izgubo vseh olajšav v kaznilnici. Lakner je sodbo skesano sprejel, tudi Lombard se ni pritožil. Pančur pa je prijavil priziv, ki je bil zavrnjen in s tem prva sodba potrjena. Pančur nima sedaj nobenega pravnega leka več, da bi se še nadalje mogel pritožiti. Spisi bodo poslani kasalskemu sodišču v Beograd in od tam ministrstvu pravde, ki bo odločilo, ali se Lakner in Pančur predloži v pomilostitve ali ne.

Ustreljena na vozu

Maribor, 24. novembra. Pred sodnikom poedinem je stal danes 40 letni železničar in posestnik Josip Firbas iz Gorišnice, obtožen, da je 26. avgusta letos ustrelil svojo ženo. Iz obtožnice posnemamo: Kritičnega dne je bila v Cvetkovih gasilke veselica in tja sta odšla tudi Firbas in njegova žena. Mož je peljal ženo na kolesu. Ljudem se je to zelo čudno zdelo, saj sta se Firbasova čisto prepirala zaradi ljubosumnosti in tudi ženi samu je bilo odurno, ker jo je mož povabil, da gresta skupaj. Oba sta se na veselici v veseli družbi dobro zabavala. Ko sta se zvečer vračala domov, se je Firbas peljal na svojem kolesu, žena pa v družbi na nekem vozu. Nenadno je počil strel in Firbasova žena se je mrtva zrušila na vozu. Pri zaslišanju pa tudi pri razpravi se je Firbas zagovarjal, da je po nesreči ustrelil svojo ženo. Trdil je, da je imel v roki samokres, da bi bil varen pred napadalc in da se mu je samokres sprožil. Sodišče je upoštevalo njegov zagovor in ga obsodilo na 4 mesece zapora, vstevši preiskovalni zapor. Firbas pa s kaznijo ni bil zadovoljen in bo vložil priziv.

Mariborski občinski svet

Maribor, 24. novembra

V mestni posvetovalnici je bila nočjo pod vodstvom župana dr. Lipolda tajna seja mariborskega občinskega sveta, na kateri je bilo sklenjeno, da odstopi mestna občina mariborska erarju tri vojašnice, ki so njena last in ki jih je erar uporabljal v svoje namene, namreč vojašnico kralja Aleksandra I. v Melju, vojašnico Vojvode Mišića na Trški cesti, vojašnico Vojvode Putnika v Stritarjevi ulici in smodnišnico v Bohovi.

Za te odstojene zgradbe pa dobi mestna občina mariborska od vojaške uprave takozvano dravsko vojašnico, carinsko in državno skladišče v Einspielerjevi ulici ter 500.000 Din, plačljivih v štirih polletnih zaporednih obrokih. Vojaška uprava postane lastnica omenjenih zgradb, ko bo v celoti izplačala navedeni znesek. Pogodba, ki je bila sklenjena med občino in erarjem, pa vsebuje med drugim tudi pravico rešilnega nakupa po erarju prevzetih zgradb, kar pomeni, da bodo omenjeni objekti spet postali last mestne občine, čim jih vojaška uprava ne bo več rabila v svoje dosedanje namene.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 24. novembra p. V višjo skupino so napredovali naslednji učitelji osnovnošolskega učitelja: Silvester Grčić v Ljubljani, Gizela Kranjc v Dobrovniku, Josipina Kokot v Kruplniku, Marija Sancin na Bregu pri Ptuj in Leopoldina Strah pri Sv. Juriju pod Kumom.

Premestitve v davčni službi

Beograd, 24. novembra p. Z odlokom finančnega ministra so premeščeni: višji davčni kontrolor Fran Pirih iz Smerja pri Petjuh v Celje, Josip Sprah iz Prevalja pri Ljubljani, Josip Devetak iz Logatca v Maribor, Alojzij Lazar iz Murske Sobote v Radovljico, Vinko Pirnat iz Radovljice v Prevalje, Fran Marinc iz Litije v Ljubljano, Davorin Blažon iz Konjice v Logatec, Alojzij Jagodić iz Litije v Celje in Matija Počkaj iz Konjice v Litijo.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Nekoliko oblačno, pozneje vedro, bolj toplo, stalno.

Novosadska vremenska napoved za nedeljo: Prevladovalo bo oblačno in hladno vreme v notranjosti z delnim snegom in dežjem, vedro, deloma oblačno na Primorju in severozapadu.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Mirno in mlo vreme, v notranjih in južnih Alpah večinoma jasno.

Zaščita kreditnih zadrug in njihovih zvez

Beograd, 24. novembra p. Ministrski svet je na predlog kmetijskega ministra odobril uredbu o zaščiti kreditnih zadrug in njihovih zvez. Uredba se glasi:

Čl. 1. Kmetijske kreditne in druge gospodarske zadruge, ki sprejemajo hranilne vloge ter zveze takih zadrug, se lahko koristijo za zaščito po določbah uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov z dne 23. novembra 1934 z izjemo pretvarjanja starih terjatev v deleže in odpisa deležev za primer odgoditve plačil ali sanacije, če so došle v nemogočnost, da v redu zadostijo svojim obveznostim napram svojim upnikom in to z izjemami, navedenimi v naslednjih členih:

Čl. 2. Odloke, ki jih po predpisih omenjene uredbe izdaja minister trgovine, izda v pogledu zadrug kmetijski minister, a v pogledu zadrug drugih kmetijskih svetov po predlogu kmetijskega ministra. Proti tem odlokom ni dopustna pritožba na državni svet. Za pregled, predvidene z določbami omenjene uredbe, bo kmetijski minister določil v prvi vrsti revizorje Privilegirane agrarne banke. Predpisi člena 7. omenjene uredbe za zadruge in zadrugne zveze ne veljajo. Stroški pregleda v zvezi s prošnjami za zaščitne ukrepe se krijejo iz fonda za te pregled, ki se bo osnoval. V ta fond plačajo vse zadruge, ki sprejemajo hranilne vloge in zveze takih zadrug brez oziroma na to, ali se koristijo z zaščito po tej uredbi ali ne doprinosi, čigar višino določi kmetijski minister. Doprinos ne more biti večji od ene tisočinke vplačanih deležev in rezervnih fondov, izkazanih v zadnji letni bilanci vsake zadruge oziroma zadrugne zveze. Podrobnejše določbe o fondu za pregled bo predpisal kmet. minister. Če zadruge ali zadrugne zveze ne plačajo določenega doprinosu za pregled v roku, ki je določen v pravilniku o fondu za pregled, se doprinos izterja enako kot druge javne dajatve. Kjer je v omenjeni uredbi predvideno zaslišanje posvetovalnega odbora za bankarstvo, se zasliši zadrugna zveza, v kateri je dotična zadruga članjena, razen tega Privilegirane agrarne banke.

Čl. 3. Prošnje za odobritev zaščitnih ukrepov, predvidenih v omenjeni uredbi, se predložijo kmetijskemu ministru, in to: 1. Zadruge, ki so članjene v zvezi, ki vrši revizijo, preko te zveze. 2. Zadrugne zveze in zadruge, ki niso članjene v nobeni zvezi, neposredno kmetijskemu ministru.

Čl. 4. Izvenkonkursna likvidacija zadruge se lahko od kmetijskega ministra poveri kakim zadrugi ali zadrugi zvezi. Obveznost zadrugnikov do zadruge, oziroma do zadrugne zveze iz naslova jamstva, mora likvidator ustvariti po predpisih, ki veljajo na sedežu dotične zadruge oziroma zadrugne zveze. Za ustvaritev jamstva pri konkurzu zadruge, oziroma zadrugne zveze, ima likvidator položaj upravitelja konkurzne mase.

Čl. 5. 1. Glede jamstva zadrugnikov v primeru izvenkonkursne likvidacije zadruge oziroma zveze veljajo naslednje določbe: a) Ako je zadrugnik odpovedal članstvo in ako je njegovo članstvo po predpisih zakona ali pravil prenehalo pred uveljavljenjem te uredbe, traja njegovo jamstvo tako dolgo, kakor to odreja zakon oziroma pravilnik zadruge ali zadrugne zveze. b) Ako je zadrugnik odpovedal članstvo pred uveljavljenjem te uredbe, toda njegovo članstvo ne preneha pred njenim uveljavljenjem, traja njegovo jamstvo do konca izvenkonkursne likvidacije. c) Od dneva, ko zadruga oziroma zadrugna zveza zahteva, da se odredi izvenkonkursna likvidacija, zadrugniki ne morejo odpovedati članstva. d) Pri zadrugah, oziroma zadrugnih zvezah z omejenim jamstvom, se od dneva, ko je bila zahtevana ali odrejena izvenkonkursna likvidacija, neomejeno jamstvo pretvori v omejeno, in to v višini desetkratnega iznosa vpisanih deležev, v vsakem primeru pa ne manj kakor 1000 dinarjev.

2. Dokler traja jamstvo, zadrugnik ne more zahtevati izplačila svojega članskega deleža, niti izplačila na ta delež odpadajočih obresti niti na njega odpadajočih del letnega dobička, ki bi mu sicer po pravilih pripadal.

3. Zastaranje jamstva zadrug oziroma zadrugnih zvez z omejenim ali neomejenim jamstvom se ne prekine, če zadruga zahteva odgoditve plačil ali sanacije.

4. Pri zadrugah oziroma zadrugnih zvezah, ki zahtevajo odgoditve plačil ali sanacije, traja jamstvo zadrugnikov, čijih članstvo preneha po zahtevi odgoditve plačil ali sanacije, ves čas, dokler traja odgoditve plačil, oziroma sanacija brez oziroma na druge določbe zakonov ali pravil, s tem, da se pri zadrugah z omejenim jamstvom pretvori jamstvo v omejeno v smislu določb te uredbe.

Čl. 7. Zadrugne zveze lahko sklenejo brez oziroma na to, ali so zahtevale zaščito ali ne, na svojih letnih skupščinah osnivanje sanacijskega fonda. V to svrhu smejo zveze od članjenih zadrug pobirati do 10 odstotkov čistega dobička, poleg tega pa enkrat za vselej do 10 odstotkov rezervnega fonda vsake članjene zadruge, po poslednji letni bilanci. Uporaba sanacijskega fonda se določi s sklepom občne zbornice dotične zadrugne zveze.

Čl. 7. Kazenske določbe omenjene uredbe se analogno izvajajo tudi v pogledu zadrug in zadrugnih zvez.

Čl. 8. Kjer je v omenjeni uredbi govora o denarnem zavodu, omenjeni glavni, delničarji ali članih društev in zboru delničarjev ter o trgovskem registru, se po tej uredbi razume zadruga, oziroma zadrugna zveza, deleži, zadrugniki, zbor zadrugnikov in zadrugni register.

Čl. 9. Kmetijski minister je pooblaščen, da izda v sporazumu z zainteresiranimi ministrstvi vse pravilnike, potrebne za izvajanje te uredbe. Minister pravde je pooblaščen, da v sporazumu z zainteresiranimi ministrstvi avtentično tolmači predpise te uredbe.

Čl. 10. Ta uredba dobi obvezno moč z dnem objave v »Službenih Novinah«. Iste dne prenehajo veljati vsi nasprotujoči ji predpisi. V veljavi pa ostanejo pravilnik o sestavi bilance in načrtu prečiščene bilance ter o določitvi obrestne mere za stare hranilne vloge z dne 13. februarja 1934, pravilnik o vršenju pregleda zadrug oziroma zadrugnih zvez, o fondu za vršenje pregleda z dne 16. marca 1934, pravilnik o postopku za izvolitev likvidatorjev s strani upnikov z dne 4. julija 1934 ter pravilnik o sestavi, izvolitvi in organizaciji upniškega odbora z dne 12. julija 1934.

Uredba o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje

Beograd, 24. novembra. AA. Finančni minister je predpisal novo uredbu o višini načina pobiranja in nadzorstva pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje, ki se v nekaterih določbah razlikuje od sedanje uredbe od 8. maja t. l. Maksimalne stopnje banovinske trošarine na vino in žganje ostanejo nespremenjene, tudi način pobiranja, ko se dene sed na pipo oziroma pri točilih na debelo, ob oosvojitvi. V smislu nove uredbe o izvajanju javnih del pa se bo odsejal v krajih s preko 50.000 prebivalcev pobirala banovinska trošarina na vino in žganje takoj pri prenosu v rejon dotičnega kraja po določbah za pobiranje občinske trošarine v dotičnem kraju. Vse ostale določbe sedanje uredbe so ostale v bistvu nespremenjene.

Nova uredba stopi v veljavo, ko bo objavljena v »Službenih Novinah«, obvezno moč pa dobi 23. nov. v banovinah, kjer je banovinski svet že sprejel sklep o uvedbi banovinske trošarine, v banovinah, kjer pa še ni tega sklepa, pa onega dne, ko bo ta sklep sprejet in odobren po ministru za finance.

Naši kraji in ljudje

Sokolska srca

Široko zasnovana socialna akcija, ki se mora po sklepu centralnega vodstva naše sokolske organizacije za naš letošnji sokolski praznik razširiti na vseh 2357 naših edinic in se izvršiti na njih področju, ima kot svoj zunanji znak rdeča srca, izdelana iz stekla in obešena na vrvice in državnih barvah.

Ta sokolska srca bodo prodajali naši pripadniki v vsakem kraju, kjer obstaja sokolska društva in sokolske čete, tako da bo vsa naša domovina odeta s tem simboličnim znamenjem sokolskega bratstva in sestrskosti milosrčnosti. Kdor kupi tako srce, ga bo pripel na levo stran prsi, da bo stekleno srce na živem srcu govorilo, da se kupec in nosilec javno priznava k številu onih, ki z dejanji izpovedujejo socialno čuvstvenost, hoteč pomagati trpečim bratom in sestram.

Točna navodila, kako se mora izvesti ta socialna akcija po vsej državi, so objavljena v brošuri »Prvi december 1934«, ki jo je že prejela vsaka edinica. Uprave vseh žup, vseh društev in vseh čet so dolžne, da ta navodila uvažujejo in izvedejo do podrobnosti vestno in natančno.

Materialni dohodek teh prodanih sokolskih src se deli na tri dele: en del odpade na savez, da se pokrijejo nabavni stroški in da se pojača že ustanovljen »Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja«, ki mu je savez že osnoval temelj z 200.000 Din; drugi del naj posluži ustanovitvi sličnih fondov pri vseh 25 župah, a tretji, pretežni del ostane vsakemu društvu in vsaki četi, da s njim pomore socialnim potrebam domačega kraja.

Prodajna cena vsakemu srcu je 2 Din. Kdor more, bo po lastni volji dodal kaj več. V promet pojde 200.000 takih steklenih sokolskih src po vsej državi, ki bodo v teh dneh plantela v bratski ljubezni do onih svojih sinov in hčera, ki so najbolj potrebni pomoči.

Teh steklenih src nismo mogli nabaviti doma, ker ni nobena naših steklarnic urejena za izdelovanje takih drobnih izdelkov. Kamor smo se obrnili z naročili, so nam odgovorili, da obžalujejo,

ker naročil ne morejo izvršiti, čeprav bi s tem vsaj nekoliko omilili težave brezposelnih naših steklarjev. Petrovče so nam naznanile, da bi sicer mogle izdelati taka srca iz gline, a je dobava v stavljenem roku neizvedljiva, ker bi bilo mogoče dnevno izdelati največ po 1000 src.

Naprosili smo za pomoč bratsko Československo obec sokolsko v Pragi, ki je lansko zimo uvedla slično akcijo. Ta nam je z bratsko uslužnostjo preskrbel srca, ki so jih izdelali brezposelni bratje steklarji v češkoslovaški republiki. Tako smo obenem dali sicer skromno, a vendar bratsko pomoč svojim sokolskim bratom v bratski zemlji, kar daje naši socialni akciji toliko globlji pomen in kar bodi nam vsem povod vzpodbudnega zadovoljstva.

V okvir te naše socialne akcije sodi vzporedno s prodajo sokolskih src tudi zbiranje prostovoljnih denarnih prispevkov pri onih bratih in sestrah, ki to zmorejo, in zbiranje obleke, zrnatih hrane in drugih neopredeljenih potrebščin potrebnih (kurivo) in daril zlasti za naša raščaja in deca.

V okvir te naše socialne akcije pa sodi končno tudi dan sokolskega posta, ki ga bomo izvedli dne 17. decembra, na rojstni dan Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Vsi pripadniki Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije smejo ta dan užiti le toliko jedi in pijače, kolikor jim je za življenje in zdravje neopredeljeno potrebno. Najbolj ustrežni morali in materialni strani tega sokolskega postnega dne tisti, ki bo ta dan prebil ob suhem kruhu in vodi. Novni donos take prištednje pojde v socialne namene točno po predpisih, ki so jih že prejele vse naše edinice.

V teku meseca januarja 1935, ko dopsu v savez vsa zahtevana poročila, bomo lahko poročali o uspehu te socialne akcije. Upamo, da nam popolnoma uspe. Iz teh uspehov nam bo možno povzeti izkušnje, da se nam v bodoče še bolj posreči socialna akcija v še večjem razmahu.

Sokolsko srce ne laže. Verujemo v sokolsko bratstvo.

E. L. GANGL.

Andrej Gabršček — sedemdesetletnik

Znani naš publicist in žurnalist, nacionalni, prosvetni in gospodarski delavec, pisec »Goriški Slovenci«, dr. Andrej Gabršček, bo dopolnil jutri, 26. novembra, sedemdeset let svojega življenja.

Po rodu iz Kobarida, metropole Gregorčičevega planinskega raja, je pokazal že v mladostnih letih izredno nadarjenost in zanimanje za politične, kulturne, gospodarske in socialne pojave v našem življenju. Na učiteljsku v Kopru, tem italijanskem gnezdu ob sinjem Jadranu, se je naučil ljubiti svoj rod in dom in tedanjim profesorom, sedaj že pokojnim istrski narodni buditelj in voditelj, Vjekoslav Spinčić, je postal njegova zvezda-vodnica v vsem njegovem poznejšem javnem udejstvovanju. Že kot mlad

planina, ki so se razširile po vsem goriškem ozemlju. Zbral je iz naše domače govorice vse izredne besede in obogatil z njimi Erjavčevu zbirko oziroma Pleteršnikov slovar, ali besedni zaklad naše materne govorice.

Kot brezkompromisnega nacionalnega politika so Gabrščka mnogi nasprotniki osovražili in ga preganjali do besnosti, a on ni nikdar klonil. Bil je pač borben človek in trdno prepričan, da se ideje, za katere se je boril, morajo uresničiti. Ob mobilizaciji so ga z mnogimi njegovimi zvestimi somišljeniki zaprli v kazemate goriškega gradu, pač najboljši dokaz, da je bil Gabršček mož najčistejšega jugoslovanskega rodoljublja. Vedno je čuval nad njim oko postave, ki je ustavilo vse njegove časopise, vojna pa je uničila vsa njegova podjetja. Internirali so ga v Wagni, pozneje v Goellersdorfu in slednjič na Dunaju. Tu je sodeloval potem v mnogih pomoznih ustanovah za goriške begunce in napravil mnogo dobrega vsem, ki so se obrnili na njegov naslov.

Po prevratu je živel slavjenec več let na Dunaju in se naposled preselil v Ljubljano, kjer je tudi izdal svoje veliko delo »Goriški Slovenci«, s katerim je postavil sam sebi in svojemu 50letnemu javnemu delovanju najlepši spomenik.

Svojeemu stanovskemu še vedno agilnemu tovarišu želimo, da bi na jesen svojega življenja videl še jasnejše dni, kakor jih je že doživel!

Andrej Gabršček in slovenska knjiga

Andrej Gabršček si je pridobil neveljavni zaslug za slovensko knjigo. Ko bo nekoč napisana zgodovina našega založništva, bo v nji zavzemal ta agilni in mnogostranski javni delavec eno prvih mest. Sredi današnjih vprav bujne književne proizvodnje si težko zamislimo, kako je bilo nekoč s slovensko knjigo. Vseeno samo v roke našo vodilno literarno revijo »Ljubljanski Zvon« in sicer izza njene zlate dobe, ko jo je vodil Fran Levce. Takrat je »Ljubljanski Zvon« vestno poročal do malega o vsaki slovenski knjigi. Danes naše književne revije zajemajo le skromen del celotne slovenske književne produkcije. Do Gabrščkovega razmaha v založništvu sta redno skrbela za nove slovenske knjige predvsem Slovenska Matica in Družba sv. Mohorja, kaj malega je izdal tudi ta ali oni založnik, desetletje pred vojno zlasti Schwenner in Kleinmayr & Hauberg. Nova knjiga v domačem jeziku ni bila tako vsakdanji pojav, kakor je danes, ko se nam nove slovenske knjige kopičijo na mizah, v cele skladovnice in ko ni nikogar, ki bi utegnil vse prebrati. Če je uanes slovenska knjiga tako razširjena, da sorazmerno številu Slovencev prekaša knjižno proizvodnjo marsikakega velikega naroda, gre znaten del zasluge pionirjem našega založništva. In med njimi ima častno mesto Andrej Gabršček.

Mi, ki smo za deslet let s slastjo prebirali Gabrščkove knjige in neke na drugi periferiji slovenske zemlje sanjariji o njegovih Gorici, se po tolikih letih s posebnim veseljem zavedamo, da ta Gabršček še živi med nami. Ne bomo nikdar pozabili prvih vtiskov, ki sem jih kot deček dobil o ruski literaturi prav iz njegovih knjig; kadarkoli sem pozneje čital Korolenovo novelo »Gozd šumi...«, sem vedno znova doživljal nerazčlenljivo občutje, ki mi ga je dal zvezek Gabrščkovega »Venca slovenskih povesti«. Bila je prva ruska povest v mojem življenju, in knjige so kakor ljubizen; prve se najraje spominjam.

Slovensko rusofilstvo in zlasti še dohodilsko je v Gorici smiselno našlo v mladosti

še Andrej Gabršček; ne le za mnoge realne pobude, tudi za mnoge iluzije in sanje smo mu dolžni hvalo! Kajti: biti takrat založnik s slovenskim programom, to je pomenilo v siromaštvu naših razmer in v naši narodni borbi več nego biti danes založnik z evropskim programom. Takrat je to pomenilo: imeti pogum in biti idealist!

Drugemu delu svojega obsežnega spisa »Goriški Slovenci« je Andrej Gabršček dostavil seznam knjig svoje založbe. Tu čitamo, da mu je bil vzornik v založništvu češki založnik Jan Otto, ki je prihajal tudi v Gorico in a katerim je imel naš Gabršček te enes atike. Seznam knjig te goriške založbe je velik dokument Gabrščkovih zaslug. Ob enem je to štivo, ki vzbuja prijatelju slovenske knjige melanholična čustva. Kajti ob koncu izvedmo, da je bilo ob začetku vojne z Italijo od vseh večjih knjig v zalogi še okrog 1500 izštev v polah. Vse to je pobrala vojna. Nad Gabrščkovo zbirko slovenske knjige so živžale granate, vojni vihar je zapušal žalostne sledove, neštete pole so izginile, tako kakor leeni izrine listje, ki ga dvigne veter in zanese kdo ve kam. S tiho resignacijo pristavlja Gabršček, da so goriške branjeve že več let po vojni zavijale v ta papir svoje blago. Ostalo je precej papirja, a knjig ni več bilo. Knjig, ki bi jih povojni čitatelji v osvobodjeni domovini razgrabili. Za vse uničene knjižne zaklade ni dobil Andrej Gabršček niti fička. Temu se pravi vojna in ne posledice...

Naj sledi kratak pregled Gabrščkove za-

KAKAO ZA 4 OSEBE 1

Kakao ni več samo bogatim dostopen, temveč si ga more vsakdo privoščiti. Zavetek Mirim kakao za štiri osebe velja samo Din 1.— Mirim kakao je priznani dober in okusen, pa tudi izredno hranljiv in okrepčujoč. Dobite ga v vsaki trgovini.

Nenadna smrt Frana Kavčiča

Ljubljana, 24. novembra.

Navzlic pozni uri se je sinoči naglo razširila po Ljubljani žalostna vest, da je preminul zadet od srčne kapi g. Fran Kavčič, še včeraj dopoldne se je vneto udeleževal debate v davčnem odboru mesta Ljubljane, kjer mu je prišlo malo pred 13. slabot. Odpeljali so ga domov z avtomob-

bilom, zvečer pa sta prišla k njemu zdravnika dr. Rus in dr. Blumauer, ki sta odredila prevoz v bolnišnico. Sam se je še skušal obdeli, naker je ob 21.30 vstopil v spodnjo pred hišo na Privozu št. 4 (kakajotič reševalni avto. Spremljala pa ga je njegova soproga Pavla. Pred vrati bolnišnice je gošpa zvedela od zdravnikov, da je njen soprog mrtev. Izdihnil je svojo dušo med prevozom. Reševalni avto je na prošnjo vdove takoj obrnil in so trupu prepeljali na njegov dom, kjer so ga položili na mrtvaški oder.

Pokojni Fran Kavčič je bil popularna osebnost v našem gospodarskem, obrtniškem in organizatorskem življenju zadnjih desetletij. Rodil se je 17. avgusta l. 1873. na Jesenicah. Njegov oče, ki je bil doma iz Selc nad skofjo Loko pa se je kmalu po Francetovem rojstvu preselil v Ljubljano, kjer je dečko potem hodil v ljudsko šolo, nato pa absolvirati znano Mahrovo šolo. Več let je bil Fran Kavčič nameščen kot knjigovodja pri znani Predovičevi trdnici. Pred 30leti se je osamosvojil in otvoril restavracijo na Rimski cesti, v Mrakovih hiši. Deset let pozneje je sezidal lastno domačijo na Prulah, kjer je vodil restavracijo in kavarno do svoje nenadne smrti.

Njegov vedno delovni in smučati duh pa se ni mogel zadovoljiti samo z udejstvovanjem v domači hiši. Fran Kavčič je bil eden glavnih pobornikov za čim krepkejšo organizacijo gostilničarskega stanu, s tem pa je polagal tudi temelj tujcemu prometu v naših krajih. Vedno je stal v prvih vrstah tudi kot delavec ne samo kot predstavniki organizacije gostilničarjev, ob vsaki priliki se je boril za njen napredek. Celih 25 let je bil predsednik, odnosno podpredsednik Gostilničarske zadrage in po-

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravnega »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko uporabi in se mlo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ložniške dejavnosti, o kateri nima mladi rod niti pojma, saj ce-o v naši največji knjižnici ne dobiš vseh Gabrščkovih tiskov:

Slovenskim literaturam je Andrej Gabršček posvetil svojo »Slovensko knjižnico«, ki je prinesla mnogo prevodov zlasti iz češke in ruske književnosti. Presegla je številko 186. Danes ne more niti sam izdajatelj navesti vseh njenih števil. Tu so izšli med drugim prvi slovenski prevodi velikih romanov Leva Tolstega, tu so izhajali Sienkiewicz, Gogolj, Zeyer in mnogi drugi. Velikega pomena je bila Gabrščkova »Slovenska knjižnica«, namenjena predvsem izobraženstvu. Otvorilo jo je prebno delo slovenskega naturalizma, Govekarjeve novele in ertice »O, te ženske«. Tu so izšli predvsem Cankarjevi prevodi Shakespeareja, Veselova antologija ruskega pesništva, vrsta prevodov iz francoske literature, med njimi izbor Maupassantovih novel. Same znane, nekoč tolikanj čitane knjige! — Svetovna knjižnica je prinašala velike ljudske romane, kakor so »Ben - Hur«, »Quo vadis«, »Trije mušketirji«, »Brez dogne«, »Grof Monte Cristo« in druge, knjige, čijih poslednji, globoko obrabljeni izdodi še danes gredo iz roke v roko. Posebnega pomena je bila Gabrščkova »Knjižnica za mladino«, ki je prav za prav položila temelje naši mladinski literaturi. O zbirki »Venec slovenskih povesti« nima sam založnik popolnega bibliografskega pregleda. Niti v javnih knjižnicah ni vseh zvezkov. Nimamo kdo ve kako velike literature, a še ta ni nikjer res kompletna: slike naše usode v preteklosti! Naposled je treba spoudarkom omeniti Gabrščkovo »Talijsko«, ki jo je urejal Fran Govekar. Tu so izhajale igre, o katerih vemo, da so o njih v znatni meri živeli naši predvojni odr. Omeniti bi bilo še knjige, ki jih je Gabršček izdal izven teh zbir, med njimi prof. Hrašnika »Slovensko-ruski slovar« in »Rusko - slovenski slovar«, dve knjigi, ki jima še danes nimamo nadomestila, dalje dr. Knaflic »Socializem«, celo vrsto kažipolov, Gabrščkove »Narodne pripovedke o Soških planinah in njegov vademecum o trgovini in obrti na Goriškem« — danes nacionalni dokument velike važnosti.

Gabršček je bil pred vojno naiprodovitejši slovenski založnik. In slovenska knjiga je bila takrat kos slovenske politike, pomembno sredstvo v narodnem boju. Tega ne smemo pozabiti. Založniški program Andreja Gabrščka je zgovorno pričeval, da za njimi ni stal samo podjetnik, marveč tudi narodni izobraževalec, javni in kulturni delavec, mož peresa, »človek akcije«. V naši kulturi ostane trajno uspeh tega Gabrščkovega dela, čigar aktivno bilanco je lahko ugotovili že Askere: ostane kot pionirsko delo za današnji razmah slovenske kulture.

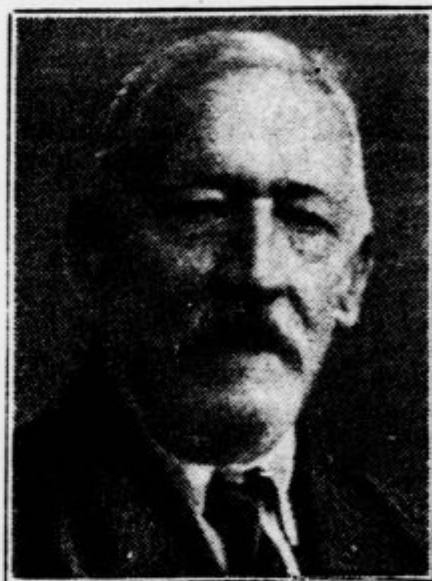
—

znej tudi Zveze gostilničarskih zadrug, ki ga je pred par leti izvolila za častnega predsednika. Dolgo vrsto let je bil svetnik Zbornice za TOI. Veliko delavnosti in iniciativnosti je pokazal tudi v Zvezi za tujski promet, kjer je bil dolgo let odbornik in pozneje podpredsednik. Na njegovo pobudo je bil zgrajen tudi Gostilničarski dom na Prulah. Pokojnik je bil dolga leta občinski svetovalec, vršil je dolžnost podpredsednika OUZD, bil je soustanovitelj Pogrebnega zavoda, ki je prišel pozneje v občinsko last, dalje je bil dolgo vrsto let predsednik Obrtne banke, član upravnega odbora naše domače zavarovalne banke Slavije. Vseposvdo je delal za koristi obrtniškega stanu in mesta Ljubljane. Ni se pa udeleževal samo v gospodarskih organizacijah, marveč je bil tudi član prenegovih prosvetnih in kulturnih društev. Zlasti je bil že od mladosti vnet Sokol, član Ljubljanskega Sokola, njegovega jezdnega odseka, in tudi več let starosta Sokola II. Sokolstva ni podpiral samo moralno, marveč se ni strasil podpreti ga tudi gmotno, in to ob čestih prilikah.

Danes leži plemeniti pokojnik na žalnem odru v domači hiši. Zastopniki prenegovih društev in organizacij prihajajo k njegovemu mrtvaškemu odru, da mu poklonijo v zadnje počastjenje vence in cvetje. Pokojnika obkrojuje poleg vdove Pavle hčerki: Bela, Boža in sinovi Duško, Sandi in Srečko. — Pogreb bo v nedeljo ob 15. izpred hiše žalosti na Prulah 4. Bodi Franu Kavčiču ohranjen lep spomin!

Nadučitelj Cajnko Franc osemdesetletnik

Danes poteče 80 let, odkar se je rodil v Ključarovicah. Leta 1866. je vstopil v gimnazijo v Mariboru; tu je izvršil dva razreda, potem pa je študiral dalje v Celju do dovršenega šestega razreda. Takrat je vladalo veliko pomanjkanje učiteljev, zato je država razpisala štipendije za one dijakke, ki bi se hoteli posvetiti učiteljskemu poklicu. Za gimnazijce je bil v Celovcu ustanovljen enoletni praktični učiteljski tečaj.

V tečaj je bil sprejet tudi Cajnko s 150 goldinarji državne štipendije. Po tečaju je nastopil 1877 službo pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Nato ga je zavedla pot v Sv. Duhu na Ostrem vrhu, k Sv. Andražu v Slov. goricah in k Sv. Duhu na Stari gori, kjer je postal šolski voditelj. Tam je bila šola kot enorazrednica v zelo slabem stanju in je štela nad 130 učencev. Na Cajnkovo pobudo so jo takoj razširili v dvorazrednico. Ker je imela šola šolski vrt, se je Cajnko z vso vno pomposetil sadjarstvu, ki se tako lepo strinja z učiteljskim poklicem. In kmalu je bila okolica Sv. Duha zasajena s prečihitnim sadnim drevjem iz šolskega vrta. Ko je 1908 postal pri Sv. Bolfenku nadučitelj, je prodal svoje posestvo na Grabah in si kupil drugo posestvo pri Sv. Bolfenku. Pod Cajnkovim vodstvom je posta-

NE RAZMETUJTE VAŠEGA DENARJA!

Za 4 DINARJE dobite že propagandno tubo zobne paste

BOTOT

la šola pri Sv. Bolfenku štirirazrednica. Ze prej na Grabah je zasadil Cajnko svoj sadonosnik s plemenitim sadnim drevjem in delo zasajanja je pri Sv. Bolfenku nadaljeval. Na njegovi novi domačiji si dobil najzlahtnejše sadne vrste — od ranih do najpoznejših. Cajnko spominja v tem oziru na Stritarjevega gospoda Mirodolskega. Tudi vinograd je vzorno obdeloval. Gostoljubnost Cajnkove hiše je bila znana daleč na okrog. Tu se niso zbirali samo njegovi stanovski tovariši, marveč v počitnicah mnogi dijaki, ki zavzemajo sedaj že odlična mesta in se s hvalčnim srecem spominjajo prijetnih uric v hiši ondi pod hribom Sv. Bolfenka.

Kot učitelj je bil Cajnko mirne narave in je v marsikateri svoji dobrohotnosti in prizanesljivosti dosegel v šoli mnogo več, kakorkakor marsikateri vzgojitelj, ki venomer razgraja in kaznuje. In če vprašiš slučajno katerega bivših Cajnkovih učencev in učenk — sedaj že priletnih mož in ženk — ti bo vsak priznal, da je bil Cajnko kot učitelj dober, prizanesljiv, vedno smehljajočega se obraza, ki je le redkokdaj kaznoval. Kot kulturni delavec se je gibal Cajnko bolj v ožjih mejah šolske sobe in bližnje okolice, nikoli ni šilil v ospredju, četudi bi morebiti drug prosvetni delavec s Cajnkovimi zmoglostmi, ki hrepeni po osebni časti, vzbujal pozornost širših krogov. Srečnega in zadovoljnega se je čutil pri svojih ljubih učencih in občanih, s katerimi je rad razpravljati tudi gospodarska vprašanja. Bralno društvo »Lipa« kakor tudi ustanovitev tamburškega in pevškega društva pri Sv. Bolfenku pričujejo o njegovi

Vidiš, ta stari je kriv, da ne morem kositi ne da popijem kozareček...

Da, da, stari Pokorny je znal...

Likerii Pokorny
Ali ste že poskusili naš BRANDY MEDICINAL?

vih prizadevanjih. Po 41 letih in 5 mesecih službovanja (24 let odpade na Sv. Bolfenku) je bil Cajnko na lastno prošnjo upokojen ter uživa sedaj kot staropokojenec v Središču svoj mir. Kot 80letni starček se zanima še za vse dneвне dogodke, ker je še vedno vedrega duha, le telo mu je že precej opešalo. Iz Cajnkovega prvega zakona izhajajo trije otroci, ki so že vsi preskrbljeni. Hčer Ema, por. Šček je upokojena učiteljica ženskih ročnih del, Avgust je šolski upravitelj v Pirečici, Odon pa je sodni svetnik pri okrožnem sodu v Trzinu. Vsi Cajnkovi mnogoštevilni znanci in prijatelji, zlasti pa njegovi hvalčelni učenci želijo častljivemu starčku, da bi mu Vsemogočni podelil moč, da bi lahko prenašal težave in neprijetnosti življenjske jesni.

Smrt dečka pod vozom

Skocijan, 24. novembra

V torek popoldne je spravljal posestnik Alojz Kirar mlajši iz Slemen pri Bučki iz gozda domov stelo. V gozdu je naložil voz, naročil ženi, da spravi še nekaj stelje na kup, in sam s sinom, starim 13 let, krenil z vozom proti domu. Vozil je s kravam, ki ju je baš util voziti. Vodil je krave deček, medtem ko je sam držal po strmem klancu voz. Ker je bila pot zaradi deževja na več krajih razorana, ni mogel fant obvladati živine. Zato je oče sam prijel vrv in poslal fanta k vozu, da ga drži.

Vozila sta kakih 50 korakov, ko so krave tudi očetu ušle iz oblasti, voz se je nagnil, zvrnil in pokopal pod seboj fanta. Oče je pohitel nazaj v gozd ter poklical ženo. Medtem so že tudi drugi ljudje prišli k vozu in ga dvignili ter potegnili fanta izpod voza. Dečka so izkušali z umetnim dihanjem zbuditi k življenju, vendar je bil ves trud zaman. Fant je bil mrtev. Strlo mu je prsni koš in lomilo tilnik.

DOBRO IN POCENI

dobite prvovrstna štajerska vina, mrzla kot gorka jedila v prenovljeni

GOSTILNI »PEI ASKERCU«
Aškerčeva cesta št. 1.

Vijudno vabljeni!

2668

Kati Derenda

DANES VELIKA PREMIERA ZA JUGOSLAVIJO!!!

Najveselejša in najduhovitejša komedija v letošnji sezoni

Salve smeja, petje in sport. Razkošni naravni posnetki iz Zugsptize. Zimski sport. LEO SLEZAK — DORIT KREYSLER

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24 Rezervirajte vstopnice!
Predstave ob 3., 5., 7.15 in 9.15. Rezervirajte vstopnice. Predprodaja od 11.—13.

Veselite se življenja

Gospodarstvo

K novi uredbi o zaščiti denarnih zavodov

Z novo uredbo o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov je stopilo vprašanje ureditve naših denarnih zavodov in vseh kreditnega organizma v novo fazo. Nova uredba se nanaša na vse banke in hranilnice, ki so doleži že prošle za zaščito, in tudi na kreditne zadruge, ki se pečajo a trgovskim, obrtnim in hipotekarnim kreditnim predlaganje novih prošni za zaščito pa dopušta le še v roku 6 mesecev po uveljavitvi te uredbe. Ob koncu maja prihodnjega leta bo torej prenehalo vprašanje, da bi se kak zavod nanovo prošil za zaščito in bo potem veljala uredba samo za one zavode, ki so že prej zaprosili za zaščito.

Po uradnih podatkih je doslej prošilo za zaščito 172 bank in javnopravnih hranilnic (brez kreditnih zadrug). Od tega je prošilo 145 bank in 13 javnopravnih hranilnic za odlaganje plačil, 6 bank je prošilo za sanacijo in 5 bank za izvenkonkursno likvidacijo. Za zaščito je prošilo največ denarnih zavodov v dunavski banovini (47 bank in 2 hranilnici), ter v avstrijski banovini (33 bank in 4 hranilnice). V dravski banovini je prošilo za odlaganje plačil 5 hranilnic in 2 banki, za sanacijo pa 1 banka. Gornje število denarnih zavodov (172), ki so doleži za prošili za zaščito, je na prvi pogled zelo veliko, vendar je treba upoštevati, da gre tu za veličino za male provincije banke, ki so prošle v tekoče predvečer zaradi moratorija za kmetijske dolžnike. Od skupnega števila zavodov, ki so pod zaščito, so 10 velikih zavodov z bilanco vsote preko 100 milijonov Din. Središča problema ureditve našega denarništva leži baš v ureditvi teh 10 zavodov, kajti ti zavodi predstavljajo po svojih obveznostih nič manj kakor tri četrtine obveznosti vseh zavodov pod zaščito.

Skupna bilanca, ki se nanaša na 135 zavodov, ki so zaprosili za odlaganje plačil in za sanacijo, izkazuje 4190 milijonov Din. Starši vlog na knjižice in na tekoče račune, od tega je 378 milijonov Din vlog izpod 10 tisoč Din, glede katerih veljajo po uredbi posebne ugodnosti. Ostali upniki imajo pri teh 135 zavodih stare terjatve v višini 1043 milijonov Din.

Zanimive rezultate nam nudi statistika, če primerjamo podatke, ki se nanašajo na 10 največjih zavodov pod zaščito, s podatki glede ostalih 125 zavodov. Od skupne bilance vsote 7839 milijonov Din vseh 135 zavodov odpade na 10 velikih zavodov pod zaščito 5859 milijonov ali 75% in le 2000 milijonov ali 25% na vse ostale v statistiki upoštevane zavode. Skupaj znašajo terjatve teh 10 zavodov 4198 milijonov, od tega odpade 3570 milijonov na terjatve 10 velikih zavodov pod zaščito in le 628 milijonov na ostale zavode. Od skupne vsote terjatev zaščitnih zavodov odpade 650 milijonov na terjatve nasproti kmetom, ki uživajo zaščito po zakonu o zaščiti kmetov, tako da znašajo terjatve nasproti zaščitnim kmetom 135% vseh terjatev. Veliko teh terjatev nasproti zaščitnim kmetom pa imajo mali provinški zavodi, kjer tvorijo od skupne vsote 690 milijonov terjatev moratorne terjatve nasproti kmetom nič manj kakor 50%. Kakor vidimo, so provinški zavodi, ki so zaprosili za zaščito, prišli v neugoden položaj predvečer zaradi zaščite kmetov, saj

imajo 349 milijonov Din terjati od kmetov in le 287 milijonov od ostalih dolžnikov. Nasprotno pa pri 10 velikih zavodih, ki so pod zaščito, odstotek terjatev nasproti kmetom ni velik in znaša le 14% vseh terjatev (to je 50 milijonov Din nasproti skupnim terjatvam 306 milijonov). Pri teh 10 denarnih zavodih torej znašajo kmetov neposredno ni v toliki meri povzročila imobilnosti: na drugi strani pa je treba poudariti, da so tudi ti zavodi utrpeli precejšen udarec zaradi zaščite kmetov, ker je ta zaščita ustvarila precejšnje otežbe za razpoložljive razpoložljive. Ki se povzročila nezaupevanje nasproti denarnim zavodom in bovezen vlagateljev za likvidnost njihovih vlog. Končno je še omeniti, da znašajo skupne obveznosti po rešenju vseh 135 zavodov, na katere se nanaša statistika, 848 milijonov Din; od tega odpade 783 milijonov na 10 velikih zavodov in 113 milijonov na ostalih 125 malih zavodov. Lastna sredstva vseh 135 zavodov pa znašajo 927 milijonov, od tega 589 milijonov lastna sredstva 10 velikih zavodov.

K večeršnjemu poročilu o vsebini nove uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov je treba dodati še nekaj podrobnosti. Možnost prevaranja hranilnišnih vlog v delnice velja seveda samo za denarne zavode, ki so delniške družbe, ne more pa seveda veljati tudi za zadruge in hranilnice. Po novi uredbi je odpade možnost bilanciranja državnih papirjev po nabavni vrednosti in izdaje zadolžnic. Uredba pa vsebuje posebne določbe glede sanacije hranilnic, ki omogočajo ukrepe, da se hranilnice, ki niso aktivne, dvedejo pod stanje aktivnosti in likvidnosti. Če se pri pregledu hranilnice ugotovi, da hranilnica ni aktivna, tedaj bo trgovski minister obvestil o tem javnopravno telo, ki jamči za obveze hranilnice in bo odredil rok 30 dni, da se to javnopravno telo odloči za ukrepe, da se spravi hranilnica zopet v stanje aktivnosti in likvidnosti. V nasprotnem primeru bo trgovski minister v sporazumu s notranjim ministrom in po zaščiti posvetovalnega odbora za banke sam določil te ukrepe. V svrhu sanacije hranilnic se lahko odobrijo naslednji ukrepi: 1. da se javnopravno telo, ki jamči za obveze hranilnice in ki dolguje hranilnici, obveže vnesti določene vsote v letni proračun zaradi odplačila te dolga; 2. da javnopravno telo, ki jamči za obveze, vnese v proračun potrebne zneske kot prispevek za kritje odpisov in za okrepitev poslovnih sredstev hranilnice. Ta doprinos lahko javnopravno telo da v obliki zadolžnic na podlagi hipoteke na nepremičnine.

Glede sanacije zadrug vsebuje nova uredba določbo, da se zadruge lahko odobri sanacija, ako odpiše svoj rezervni fond, trgovski minister pa lahko odredi, da morajo zadrugi plačati v rezervni fond del vsote ali vsa vsota, s katero jamčijo na podlagi deležev. Pri neomejenem jamstvu sme tako vplačilo na račun jamstva znašati največ 30 kratni znesek deleža.

Podrobnosti iz nove uredbe izvajanju javnih del

Kakor je »Jutro« že večer poročalo, je ministrski svet na predlog ministra za gradbo, ministra za socialno politiko in narodno zdravje in finančnega ministra predpisal novo uredbo o izvajanju javnih del, ki je z večeršnjim dnem stopila v veljavo. Večeršnjemu poročilu dodajamo še nekaj podrobnosti.

Glede določkov, ki se stekajo v državni banovinski fond za javna dela, so ostale določbe stare uredbe nespremenjene. V zvezi s trošarinami na cement pa vsebuje nova uredba važna izpolnitelje glede cene cimenta. Tudi odslej znaša trošarina na cement 15 Din pri 100 kg. dodana pa je določba, da domači producent ali izvoznik ne more prodajati cimenta po višji ceni, kakor je veljal v dotičnem kraju na dan 15. novembra 1933 z dodatkom 750 Din pri 100 kg. tako da mora producent ali uvoznik sam nositi polovico trošarine. Vsak, ki bi stavil cement v promet po višji ceni, kakor je dopuščeno, bo kaznovan z denarno kaznijo v višini desetkratne trošarine, ki odpade na cement, ki je bil po višji ceni dan v promet. Kazen izreka obče upravno oblastvo prve stopnje po odredbah §§ 410-417 obrtnega zakona in se izreče kazni stekajo v državni fond za javna dela.

Nova uredba vsebuje tudi določbo glede najemanja posojil za izvajanje javnih del. Za dodeljanje uredbe je določala, da sme

banovinski fond za javna dela po predhodni odobritvi ministrskega sveta in z jamstvom države sklepati posojila za izvajanje javnih del. Nova uredba k temu je dodala, da sklepajo o zadolžitvi banovinskega fonda banovski sveti, dokler pa se ti ne ustanove, sklepajo o tem banški sveti. Ministrski svet sme tako posojila osvoboditi tudi od plačila taksi in davkov. Nadalje določa nova uredba, da sme minister za gradbo, če razpoložljivi dohodki državnega fonda za javna dela niso dovoljni, sklepati posojila na podlagi dohodkov tega fonda in sicer po odobrenju ministrskega sveta na predlog gradbenega ministra, ministra za socialno politiko in finančnega ministra.

Glede zaposlenja delavcev pri javnih delih ima, kakor doslej, prvenstvo siromašno prebivalstvo one občine odnosno onega sra, kjer se delo vrši, dodana pa je določba, da imajo v mestih, kjer obstojajo javne borze dela prvenstvo delavci, ki jih pošlje javna borza dela.

Nadalje vsebuje uredba novo določbo, da se sme za potne stroške in za stroške okrog nadzorstva in kolodajacije porabiti na breme fonda za javna dela največ 3 odstotke od skupnega zneska odobrenega programa. Za dela manjšega obsega (do 5000 Din) se ne bodo odredile posebne komisije za kolodajacijo posla, temveč se bo pristojni strokovni organ o prilikah prepračil, če je delo v resnici in dobro izvršeno.

Gibanje zaposlenosti v posameznih strokah

Dodatno k že objavljenim podatkom o gibanju skupnega števila pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani zavarovanih delavcev in nameščenec v septembru, objavlja sedaj Okrožni urad še podatke o gibanju zavarovanih članov v posameznih strokah.

Kakor smo že poročali, se je od septembra na oktober skupno število zavarovancev pri OUZD v Ljubljani za malenkost zmanjšalo, in sicer od 82.995 na 82.881. To nazadovanje na 164 zavarovancev je sezonskega značaja. V posameznih strokah je opazno naslednje spremembe. Naraslo je število zavarovancev v oblačilni stroki za 214,

Gibanje v primeri s lanskim in predlanskim letom.

V primeri s lanskim oktobrom je bilo letos v oktobru povprečno število zavarovanih članov za 4091 večje, v primeri s predlanskim oktobrom pa za 4806. V posameznih strokah pa je bilo letos v oktobru v primeri s lanskim in predlanskim oktobrom naslednje število zavarovancev:

Razlika nasproti oktobru	Število članov	1933	1932
gradnja železnice, cest in vodn. zgradb	3.540	+131	+99.9
obč. obrati	1.395	+16.6	+50.2
tekstilna ind.	13.313	+26.7	+43.1
kemična ind.	1.856	+17.5	+18.1
umetna ind.	1.761	+8.1	+14.0
papirna ind.	1.909	+1.0	+11.4
gospod. zgradb. ind.	6.512	+1.7	+10.0
prehrambena ind.	3.654	+1.8	+4.9
ind. gradb. mat.	3.816	+5.2	+4.5
gostilniški obrati	3.021	+7.2	+3.9
grafika ind.	1.119	+0.6	— 0.5
oblačilna ind.	4.334	+3.9	+2.4
kovinska ind.	6.191	+0.3	+2.4
železniška ind.	2.990	+4.4	+11.5
ind. za pred. lesa	3.386	+3.0	+18.4
stavbna ind.	4.372	+1.2	+22.1

V primeri s lanskim oktobrom beleži letos največji prirastek tekstilna industrija, namreč skoro 27%, v primeri s oktobrom l. 1932 pa 43%. Kakor pa je podobno, se širjenje tekstilne industrije ustavlja, čeprav zaposlenost še vedno nekoliko narasla, kar pa je bolj sezonskega značaja. V letošnjem juniju je bilo v tekstilni industriji 2725 delavcev in nameščenecov, več zaposlenih niso bili v oktobru pa le 1979. Značen prirastek, vlasti v zadnjih dveh letih, beležimo pri občinskih obratih (za 50%) in pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradb (za 67%). Od 10 do 20% znaša povečanje zaposlenosti v gradnji dveh letih v kemični industriji, umetniški industriji, papirni industriji in gospod. zgradb. industriji, za 4 do 5% pa se je povečala zaposlenost od oktobra leta 1932. V prehranbeni industriji, v industriji gradbenega materiala in v gostilniški obratih.

Od strok, ki beležijo nazadovanje zaposlenosti, je v prvi vrsti omeniti stavbo industrijo (gradnje nad zemljo), kjer znaša padec nasproti oktobru leta 1932, 22%, čeprav je letos v primeru s lanskim oktobrom zaposlenost za malenkost boljše. Občuten padec beleži tudi industrija za predelavo lesa in železniška industrija. Manjši padec na beležimo v kovinski industriji in v grafični industriji.

Oh! Pozabil sem svoj Allegro

Ne storite tako kakor on, ne pozabite vzeti s seboj izdajstvo majhen stroček, ki vam omogoča, da zabavate vaše razlo in da se lahko brezhibno obrijete.

Allegro mod. Standard poniklan . . . Din 245.—
Allegro mod. Special mali format poniklan Din 110.—

Dobiva se v vseh parfumerijah, nožarnah itd.

Blagovna tržišča

Občni izbor Splošne maloletniške družbe d. d. v Ljubljani je sklican za 10. december ob 18. v posvetovalnici na mestnem magistratu v Ljubljani. Na dnevnem redu so: poslovno poročilo za bilanco za leto 1933, poročilo odbora za pregled računov, odobritev poslovnega poročila in bilance, volitev 3 članov upravnega sveta in 3 članov odbora za pregled računov, sklepanje o povišanju delniške glavnice in slučajno stl.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 3.1 milijona Din nasproti 4.2, 3.8, 3.6 in 2.0 milijona Din v prejšnjih tednih. Na deviznem trgu ni bilo bistvenih sprememb in tudi tedaj v privatnem kličinu so bili ves teden prihrano stabilni. Kakor poročila beograjske »Narodne blagostanje«, so se na svobodnem deviznem trgu gibali tedaj na bazi 14.95—15.05 Din za švic. frank, tako, da stane dolar 46—46.50, angleški funt 931, francoski frank 3.03—3.06, italijanska lira 3.93—3.97 in nemška marka 18—18.20.

Gospodarske vesti

Carli. Pariz 20.3350. London 15.40. New York 306.6250. Bruselj 71.9375. Milan 26.32. Madrid 42.15. Amsterdam 208.6250. Berlin 124.10. Dubaj 56.83. Stockholm 79.45. Oslo 77.40. Kopenhavn 68.75. Praha 12.89. Varšava 56.20. Atene 2.90. Bukarešta 3.05.

Gospodarske vesti

+ Chicago, 24. novembra. Začetni tečaj: Pšenica: za dec. 99, za maj 96.50, za julij 92.25; koruza: za dec. 96, za maj 96.50.

+ Vinsko tržišče v dravski banovini (24. t. m.) Lepi novembrski dnevi vlečejo gostilničarje in druge vinске kupce v vinorodno kraje, ki se po večini ne vračajo pravih rok, marveč pokupijo, kolikor jim pač njihove denarne razmere dopuščajo, da krijejo svoje potrebe vsaj do pomladi. Zato je pri producentih se tako sicer po malem, pa vendar še precej krčilo. Zlasti boljše kvalitete, tako da se po nekaterih dolžnikih vinovinskih gorah že a težavo dobijo večje množine primerne za skupne. Zaradi tega tudi cene narasla. Tako dosega eviški brez napake in črnine že cene 5.50 do 6 Din in tudi več, a navadna rdeča vina 4.50 do 5 Din. Rdeča vina imajo v večini le taki vinorodniki, ki jih tare denarna stiska. Zato se nudi mnogi mlaj pred prazniki ugodna prilika za nabavo novega vina po še dokaj zmerni ceni. Atarski lastniki prvotnih sortnih vin se na drž. rezervirano in niso voljni, oddajati pridelek iznad 6 Din. Zahtevajo 7 do 8 Din, a se dobe tudi v teh krajih navadna vina še izpod 5 Din.

S P O R T

Prvenstvene tekme v Ljubljani

Ob 14.30 se bosta na Stadionu srečala Ilirija in mariborski Železničar — Tudi drugorazredni ne bodo počivali

Podsvetne prvenstvene tekme so se pričele živahnije razvijati šele v novembru, ko je posegla v tekmovalje Ilirija. Začelo se je na vrhu tabele s 8 točkami outsider Čakovci SK, ki je odigral največ tekem — že 5 in vse na lastnem igrišču, kjer je za vsak klub težko premagljiv nasprotnik. Mariborski SK Železničar stoji sedaj na drugem mestu s 5 točkami pri 4 odigranih tekmah. Zadržjo nedeljo so se mu računali nekoliko pokvarili, ko je moral prepustiti obe točki SK Mariboru. Brez tega bi mogel upati jeseni na placement pred Čakovci. Tretjo točko je izgubil v Čakovci (1:1).

Ilirija je v svojih dosedanjih dveh tekmah izgubila tudi tri točke, dve proti Rapidu, eno v Čakovcu. Izgubljeni teren more zopet pridobiti, ako odvrzame jutri obe točki Železničarjem. To gotovo ni neizvršljiva naloga. Iz državnega prvenstva v podsvetno Ilirija ni šla rada in njeno moštvo ni pokazalo mnogo vneme in volje ne

v Mariboru, ne v Čakovcu. Medtem pa je postalo popolnoma gotovo, da se državno prvenstvo do pomladi ne bo nadaljevalo, odeno bo na prihodnji sezonski skupščini sploh reorganizirano. Z ozirom na to je podsvetno prvenstvo prav za prav najboljše tekmovalni program, ki je v tej letni dobi mogoč in bo Ilirija v bodočih prvenstvenih tekmah pač stopila iz rezerve ter šla v boj s potrebnim članom. Jutri se ti nudi za to lepa priložnost.

Tekma se prične ob 14.30. Ob poveljnem vremenu odigrata ob 13.15 predtekmo Ilirija II. in SK Kamnik.

II. razred

Igrišče Jadran: ob 12.45 Svoboda : Boka, ob 14.30 Jadran : Slavija.
Igrišče Slovana: ob 13. Slovian : Grafika, ob 14.45 Mars : Mladika.
Igrišče Korotana: ob 14.15 Korotan : Sloga.

Primorje (liga) : Primorje I.

Igrišče Primorja, pričetek ob 14.

Danes ob 14. se bo odigrala na igrišču Primorja zanimiva tekma med ligamostvom in prvim mostvom našega ligaske.

Tekma se odigra kot handicap-tekma, v kateri bo liga-moštvo dalo svojim konkrantom v klubu, t. j. prvemu moštvo tri gole naskoka. Za prvo moštvo bodo nastopile tudi nove akvizicije, ki se namajo pravo nastopa.

Pazimo se, da bo prvo moštvo ne samo hotelo zadržati ta naskok, temveč tudi dokazati ligasem, da jim je enakovredno. Igrati bodo pa napeli vse sile, da dohitijo trigolski naskok, ki so ga dali prvemu moštvo, ne bodo pa pri tem nehali, temveč bodo vodili vse sile, da na papirju in dejansko premagajo svoje klubske konkuren-te.

Gornje dejstvo bo povzročilo, da bosta obe moštvi vodili vse svoje sile in sposobnosti v borbo in s tem bo srečanje postalo nad vse zanimivo.

Prijatelji in simpatizerji ligaske: pridite poobčestvino!

Službene objave LNP

(Seja k. o. 22. novembra 1934)

Navzoči: Kralj, Logar, Galof, Kosirnik, Tršan, Božič, Bučik.

Suspendirata se po § 55 k. p. Milan Stupica Grafika in Simon Bogme Ilirija. Kaznuje se po § 36 k. p. Herman Siamid, Primorje, z enomesečno zabrano igranja, kazn mu potete 24. decembra 1934.

V kazenski zadevi Jote Košmrlj, Hermes, se zasljiško Tkalec, Svoboda, Maribor in eventualne priče.
Kaznuje se po § 38 k. p. Ludvik Smrekar, Slovian, s šestmesečno zabrano igranja, kazn mu potete 24. maja 1935.

Poziva se Mladika, da pribevi v zadevi Ljuzeta Pavška (izključitev iz kluba) konkretne dokaze.

Kaznujeta se po § 24 k. p. v zvezi s 13 k. p. Stanko Trček, Mars in Nace Habibt, Svoboda, Ljubljana, s 14dnevno zabrano igranja, kaznen jima potete 7. decembra 1934. Ustavi se kazensko postopanje proti Viktoriju Kamnikarju, Svoboda, Ljubljana. Kaznuje se po § 24 k. p. v zvezi s 13 k. p. Danijel Perko, Mars, z enomesečno zabrano igranja, kazn mu potete 24. decembra 1934. Kaznujeta se po § 18 k. p. z uporabo § 13 k. p. Tone Učar, Radomlje in Alfred Lerch, Disk, s sedemdesetno zabrano igranja, kaznen jima potete 30. novembra 1934. Kaznuje se po § 19 k. p. z uporabo § 13 k. p. Ljuzeta Volkar, Celje, s 14dnevno zabrano igranja, kazn mu potete 7. decembra 1934.

Kazenska zadeva Turk in Peterka se preloži na prihodnjo sejo. Kazenska zadeva Rotman in Majcen, oba Svoboda, Maribor, se preloži na prihodnjo sejo. Poziva se po Maribor, da dostavi zapisnik o zaslišanju omenjenih v roku petih dni. Kazenska zadeva Koder se preloži na prihodnjo sejo.

Zabeleži se izključitev Jurja Tofanta, Jugoslavija, na tekmi Jugoslavija : Slovenija 18. novembra 1934.

Kazenska zadeva Robert Šuster in Ivo Sajovic, oba Amater, se preloži na prihodnjo sejo. Kazenska zadeva Franjo Slana, Gradjanski, in Karl Schiller, Mura, se odloži a. a.

Uvede se postopanje proti Rudolfu Vrhovcu, Zalog, Ivanu Trčku, Mars, Cineku, Ivanu Gobcu, Stanku Mikšcu vsi Celje. Kourvanu, odborniku Celja, Vinku Kozjeku, Bratstvu Antonu Verbeku, Mladika, Alešu Lesniku, Ivo Samcu, dr. Milanu Zupancu, Radku Živkovitu, Avgustu Špatu, Viktorju Kristančiču vsi Drava, Ferdinandu Lobarju, Ivo Zgeču, oba Ptuj. Tajnik III.

Nisem tako bogat,

da bi mogel kupovati ceneno blago, pravi Amerikanec. Pocen kupi le oni, ki kupi dobro blago. Smučarski čevlji znamke

so dobroti zase. Podplat, zgornje usnje, ostalo tvorivo, izdelava, vse je prvovrstno. Smučarski čevlji znamke BRANA ne tišči in ne žulji, je lepo oblikovan, nepremojljiv in tako napravljen, da dobi v njem vsak prst svojo oporo.

Obrnite se na tvrdko

BRATA NAGLIČ, žiri

katera Vam takoj postreže s ceniki in prospekti. 257

Službeno iz OZDS — Zaradi naknadnih prijav se delegirajo za današnje tekme odnosno se spremeni delegiranje sledeče: v škofji Lok ob 14.30 prvi tekma Sora : Svoboda (Tržič) : Schneider, v Radovljici ob 14.30 Radovljica : Korotan : Dollnar, v Ljubljani ob 14.30. Igrišče Jadran : Jadran : Slavija g. Galif, ob 13.15 Stadion

Ilirija II : Kamnik g. Pečar. — Predsednik, LTTP, Službeno, Seja upravnega odbora je v ponedeljek ob 20.15. Sklepi seje z dne 19. t. m.: Verificirala se za matični klub s pravico takojšnjega nastopa Ludvik Nemeš, SK Mura. Verifikacija je polnomočna, ker ŽSK Hermes ni v predpisanim roku poslal odjavnice. Zornada Berto, ŽSK Hermes se kaznuje zaradi prestopkov ob priključitvi ŽSK Hermesa 28. in 30. septembra t. l. s šestmesečno zabrano star-ta, odnosno dveh let v slučaju novega prestopka. Dalje se mu zabrani vsako izvrševanje funkcij za dobo sedem let v kateri, remkoli forumu ali funkciji. Za vedno pa se mu zabrani vodstvo turnirjev. Kazen je pravomočna s dnem objave. Imenovanemu se dostavi točen prepis kazni. Na to se opozarja ŽSK Hermes. Kazenski postopek se udeleži proti Drovniku Dorst.

Današnji nogomet v Celju. Ker LNP ni dovolil za danes določene prvenstvene tekme Olimp : Atletik, bo danes ob 14.30 pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med Olimpom in Atletikom, ob 13. pa bo predtekma rezerv obeh klubov.

SK Korotan (Kranj) bo nastopil danes na zelenem polju s tremi garaturami. Prva igra prvenstveno tekmo v Radovljici, B garnitura igra v Kranju prijateljsko tekmo z B garnituro ljubljanskega Hermesa; rezerva pa bo imela prvič v gosteh novo ustanovljen klub SK Mengoš. Pričetek tekem v Kranju je že ob 13. Najhujsa bo borba Hermesove B garniture z odličnim Korotanovim B moštvo, pa tudi SK Mengoš, ki je dosegel že nekaj lepih uspehov, bo za Kranj zopet nekaj novega.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes točno ob 14. naj bodo na igrišču: Logar, Sinkovic, Blizjak, Zemljak, Siamid, Zavar, Petrič, Baum, Pšek, Svetič, Tavčar, Bervar, Calcar, Petelin, Sovine, Rajč, Zor-nado, Lenar, Jerman, Moša, Starac, Hasil, Bertonec, Slamberger, Pupo, Makovec, Pepek, Janežič. Po trening-tekmi sestanek pri Rebu.

SK Grafika. Danes ob 9.30 naj bodo pred igriščem Slovana: Pavlica, Marjetič, Pelkon, Ogrin, Ceglar, Bečan, D. Verbek, Stupica II., Frelih, Kmetič, Jeršek, Zgonc, Perhar, Mihelič. Ob 13.15 v garderobi pri Krušiču: Gasparič, Katovič, Mekina, Usnik, Žasar, Potrato, Stupica I., Bečan, Strohmayr, Vardnik, Trobevešek, stranski sodnik Maister. Po sklepu seje upr. odbora se ukinjejo z današnjim dnem teniški turnirjevi.

SK Ilirija (Old-Boys). Danes igramo v Domalah proti SK Disku. Ob 13.30 naj bodo na glavnem kolodvoru: Betetto, Oman, Pevalek, Weibel, Mahkovec, Miklav-čič St., Kervina, Lombar, Rihtar, Černač in Habit. Oprema se dobi pri oskrbniku na Stadionu. — (Nogometna sekcija). Za predtekmo s SK Kamnikom morajo biti v garderobi ob 13. uri na Stadionu naslednji: Herman Zorman, Glušič, Lah II., Varšek, Koch, Smerdu, Primožič, Hörtner, Aljandrič, Erber, rezerva Eliašt I.

SK Marš. Danes ob 14.30 prvenstvena tekma s SK Mladiko ob 14.30 na igrišču Slovana. Ob 14. se morajo javiti naščilniku Zavri, Klungenstein, Dolinar, Zupanc, Zupan, Burger, Vrhovec, Vinko, Zigon, Janec, Tone, Strnad, Ivo, Povhe, Reditelj, Stražar, Stajcar, Herman, ki se morajo javiti službojučemu odborniku LNP ob 13. Blagajna Pogačar, stranski sodnik Klemenčič. Že nominirana rezerva, ki igra le v primeru levega vremena na igrišču Mladika, se mora javiti naščilniku ob 9.30.

Pred 16 leti je bil osvobojen Maribor

Šestnajst let je minilo od zgodovinskega dne, ko je general Rudolf Maister izvršil razorožitve zloglasne zelene garde v dravski vojašnici. Ko so pred 16 leti 23. novembra Mariborčani legli k počitku, niso niti slutili, kako važne stvari in naloge se

bodo izvršile zarana naslednjega dne. Na črt razorožitve zelene garde je bil znan samo nekaterim članom Narodnega sveta in ozkemu krogu vodilnih slovenskih častnikov. Maistrovi vojaki so izvedeli za na-

logo, ki so jo imeli izvršiti, tik pred nastopom razorožitve.

Narodno zavešani Mariborčani so s skrbjo gledali kako se kupujejo slovenski mo- ži v fantje za vstop v »Schutzwehr«, ki je postala znana pod imenom zelena gar- da. Še danes niso povsem jasni denarni viri, s katerimi so se vzdrževali zeleni gar- disti pod poveljstvom izrazito nemških ofi- cirjev. V prvi in drugi polovici novembra so se iz dneva v dan, od večera do večera vrstili vedno nevarnejši konflikti med slo- venskim prebivalstvom, odnosno Maistro- vim vojaštvom na eni in zelenimi gardisti na drugi strani. Napetost je še naraščala, ko so zeleni gardisti kazali vedno očitnejše razpoloženje, da se nočejo pokoriti odred- bam generala Maistra in njegovih organov. Nemška zelena garda je že s svojim ob- našanjem izdajala svoje namere.

General Rudolf Maister je vse nakane preprečil s tem, da je prehitel nasproti- ke z razorožitvijo. Pred 16. leti so sloven- ski Mariborčani v gručinah postajali pred razglasom, ki ga je bil izdal prebivalstvu general Maister in na katerem so z vese- ljem in zadoščanjem brali, da je bila po- noči zelena garda razorožena. Šele 23. novembra 1918 je bila usoda Maribora do- končno odločena v korist jugoslovenski dr- žavni skupnosti. General Maister je s svo- jim činom dal sijalen primer junaštva in odločnosti, ki je od njega prehajal na nje- gove borbe in na vse slovensko obsejno prebivalstvo. Danes ob prvi obletnici zna- menitega dogodka po smrti generala Mai- stra se vsi v globoki hvalečnosti klanjamo spominu prerano umrlega slovenskega ge- nerala in junaka.

šče. Kakor mnogim njegovim somišljeni- kom so tudi njemu štel v zlo zlasti dej- stvo, da je bil med onimi neustrašnimi omladinici, ki so ob kronanju kralja Petra pred tridesetimi leti pohiteli v Beograd poklonit se — jugoslovenskemu kralju.

Po prevratu se je dr. Fran Roš naselil kot odvetnik v Laškem, do takrat zagrize- nem nemškem in nemškutarskem gnezdu. Z vso njemu lastno energijo se je vrgel na delo v borbo; dosegel je krasen uspeh, da se je nemška trdnjava zrušila do tal. Še l. 1921. je dobilo Laško v njegovi osebi prve- ga slovenskega župana.

Župan Laškega, ki je med tem postalo mesto, je dr. Roš še danes. Odveč bi bilo na tem mestu naštevati njegovo delo za občino in njen vsestranski napredek. Ravno tako bi nas vedlo predaleč, če bi hoteli orisati njegovo iniciativno delavnost na drugih javnih področjih. Saj je kot dozor- el mož še vedno mladeniško agilen in neumor- no delaven za trajni napredek občine in ce- lega sreza, pa za razmah in utrditev nacio- nalne ideje. Predsednik sreskega cestnega odbora in sreske organizacije JNS je, sta- rosta Sokola, predsednik Jadranske stra- že, pododbor županske zveze, sportnega kluba, gasilske čete in mestne godbe, ak- tivno delujoč odbornik mnogih drugih or- ganizacij — tako ogromno delo lahko iz- vršuje le mož neizčrpe energije in krepke- ga zdravlja, kakršnega je naš dr. Roš, mož neomajne vere v veliko bodočnost Jugosla- vie in jugoslovenskega naroda.

Da bi, na korist svoje ožje in širše do- movine, tak ostal še mnogo, mnogo let, to je naša iskrena želja, ki mu jo sporoča- mo ob njegovem življenjskem jubileju.

V znamenju

»Svoji k svojim«

Ljubljana, 24. novembra.

Ogromen razvoj smučarstva in zimске alpinistike na splošno zdravstveno korist našega naroda v poslednjih dveh desetlet- jih, je imel za nujno posledico tudi razvoj domačega smučarskega obrta in industrije. Ve- liko armado najzdravejših sinov in hčera našega naroda, ki išče razvedrila, duševne in telesne hrane v plemenitem in brez dvo- ma tudi najlepšem sportu, t. j. smučarstvu in zimski alpinistiki, je bilo treba vendar tudi primerno opremiti. Večino te potrebe je v prvih letih razvoja našega smučarstva krilo inozemstvo, danes pa lahko trdimo, da je po zaslugi našega za napredkom stre- mečega obrtništva, industrije in delavstva ravno obratno. Večino proizvajamo doma.

Veliko zaslugu na tem razveseljivem na- predku našega smučarstva in zimské alpi- nistike ima brez dvoma tudi naša domača trgovina, ki se je, kakor vidimo, dobro za- vedala lepega gesla »Svoji k svojim« in je spravila v promet in denar delo pridnih domačih rok, v obojestransko zadovoljstvo. Zadovoljen je domači kupec na eni strani, na drugi pa je zadovoljen trgovec, zadovol- jen obrtnik in industrijec pa tudi naš delavec in kmet. Ne manj je pa zadovoljna tudi država, ker je ostal denar doma, ki je prejšnja leta v težkih milijonskih zneskih romal v inozemstvo.

Zal se pa dobi med nami še vedno dosti nejevernih Tomažev, ki se ne zaupajo v do- mače blago in živijo v krivi veri, da je ino- zemski izdelek boljši. Da tudi tem dokaže, da temu ni tako vsaj v smučarski in alpi- nistični stroki, se je naše domače podjetje Sportna trgovina Alpina v Ljubljani, kate- rega lastnik je g. Saša Kovač, odločilo, da razstavi izdelke svoje lastne, najmodernej- še opremljene tvornice sportnih potrebščin na letošnji veliki mednarodni razstavi v Londonu. In uspeh ni izostal, nasprotno, proni pričakovani je ugoden. Najfiniši izdelki »Alpine« oziroma njene lastne tvor- nice smuči in ostalih sportnih potrebščin, so bili na omenjeni razstavi zaradi solidne, tehnično dovršene in nad vse precizne iz- delave ter kakovostno odličnega in prvot- nelne materiala odlikovani z diplomom, zlato kolajno in zlatim križem (Grand prix 1934).

Takega odlikovanja na tej mednarodni razstavi je bilo doslej deležno le nekaj svet- ovno znanih norveških in nemških podje- tij. Častni ta mednarodni uspeh jugoslo- venskega podjetja nam najlepše dokazuje, da delo naših ljubljanih in poštenih jugoslo- venskih oziroma slovenskih rok ni samo enakovredno tujemu inozemskemu, ampak da ga po kakovosti dela in materiala vis- ko nadkriljuje in prekaša. Vsak narodno zaveden naš človek bo vesel tega častnega uspeha in priznanja, ki ga je v težki me- dnarodni konkurenci izvojevalo to vrlo do- mače podjetje.

Zagotovo, da bo to naše domače pod- jetje nadaljevalo v dosedanjih smeri, stre- meč zadovoljiti svoje odjemalce z robo naj- boljše kakovosti, imamo v osebi njegovega lastnika g. Saša Kovača, ki sam kot odlični alpinist-plezalec in smučar gotovo dobro pozna vse potrebe in želje, ki jih stavlja razvoj našega mladega smučarstva in zim- ske alpinistike na proizvajalca zimsko- sportnih potrebščin. Danes je on mojster

slovensko oziroma jugoslovenske sportne industrije in trgovine. Njegovo podjetje slovi po svoji solidnosti in kulturnosti ši- rom naše ožje in širše domovine. On sam pa po iskrenosti, odkritem značaju, ki ne po- zna sebičnosti in ga je zgolj utelešena ustrežljivost. Svoje podjetje (trgovina na Tyrševi cesti 7. tvornica pa na Celovski

cesti 74) vodi od uspeha do uspeha in tako kot tihi, skromni delavec pomaga s tem — da skuša kot tvorniški proizvajalec, kot strokovnjak alpinist-smučar, izpopolniti smučarsko in zimsko sportno opremo ter kriti del domače potrebe po njej — gradi- ti zdrave temelje razveseljivemu razvoju in napredku našega mladega smučarskega in alpinističnega pokreta.

Najlepše bomo čestitali k znamenitemu mednarodnemu odlikovanju in podprli to naše domače podjetje v njegovem idealnem stremljenju, ako se bomo vsi, posebno pa že omenjeni nejeverni Tomaži, v bodoče držali lepega našega gesla »Svoji k svojim«! Kos Ivan, delegat.

Ali Vas moti,

če kdo glasno sreba juho? Tega vsekako ni prijetno poslušati. No, pa tudi Vaš kašelj pri jedi ni prijeten.

Jejte **Bronhi** bonbone
pa ne boste kašljali.

Kašelj najsi majhen najsi večji

Bronhi uspešno prepreči.
IZDELEK »UNION« ZAGREB.

Gospa Katarina Mohoričeva

V krogu svojih hčera: Katinke, Anice, Polčke, Ivanke in sina Franceljina praznuje danes spoštovana gospa in ljubljena mami-

ca Katarina Mohoričeva lep jubilej. Dolga je njena življenjska pot, neredko skaljena s skrbmi in trpljenjem; vendar ostane jubila- ntka kljub 75. letom, ki jih zaključuje danes, še vedno čila, zdrava, vedrega duha. Gospa Mohoričeva, po rodu trdna Gorenj- ska je zvesta čitateljica »Jutra«, ki prebira sleherni dan vse njegove kotičke. K jubi- leju tudi mi zvesti čitatelji od srca čes- titamo: Še na mnoga leta!

Vlažno, hladno sedaj NIVEA

Po burji, dežju ali snegu je posebno potrebno, da zaščitite svojo kožo pred vetrom in slabim vremenom, a to boste najbolje napravili takole: vsak dan na večer, preden ležete spat, nadrgnite kožo nalahno z Nivea kremo. Koža postane zaradi tega mehka in gibka, a poleg tega tako odporna, da ji še tako slabo vreme ne bo škodilo. Zaradi Eucerita, ki ga vsebuje Nivea krema, prodre ta glo- boko v kožo, a ne ostavi za seboj nobenega bleśsa ter je istočasno krema za dan in noč.

Brno v zvestobi do Jugoslavije

Češkoslovaško-jugoslovenska liga v Brnu sodi med najagilnejše lige na Češkoslova- škem. Sploh se je v Brnu v zadnjih letih močno razmahnilo delo za zblizanje med obojema bratstvi narodoma, o čemer priča poleg delovanja brnske lige repertoar ta- mošnjega češkega gledališča.

Tudi Čj-liga v Brnu se je dostojno poklo- nila manom velikega slovenskega kralja, o čemer smo na tem mestu že poročali. Naj samo še zabeležimo, da je brnska liga prav- kar izdala lično brošuro »Panychida za kralje Alexandra«. Je pomatis krasne pe- smi, ki jo je spisal naš mladi prijatelj, tan- kočutni pesnik i krnič drij. Rajmund Hab- fina, tajnik Moravskega pisateljskega ko- la. O tej pesnitvi bo naš list priobčil po- soben referat v kulturni rubriki.

Dne 18. t. m. je brnska Čj-liga otvorila v salonu »Vesne« razstavo dubrovnškega slikarja Viktorja Jagše z mnogimi motivi iz naše solnčne Dalmacije. Razstava ostane odprta do 2. decembra.

Kakor vsako leto, prosilavi Brno tudi le- tošnje jugoslovenske državni praznik 1. de- cembra. Proslavo prireja dvajset brnskih društev s Čj-ligo na čelu. Obsegala bo dve prireditvi. V soboto, dne 1. decembra, bo v deželnem gledališču slavnostna predsta- va Smetanove »Libuše« v režiji dr. Branka Gavleja in pod taktirko Milana Sachsa, dol-

Toliko perila? Nikar ne obupajte!

Danes imate pomo- ček: Schichtov Ra- dion pere sam, sne- žnobelo in pri tem varuje perilo. Torej:

Ne muči se! Vzemi SCHICHTOV RADION

Schichtov RADION pere sam!

Umor zaradi 150 Din

Morilec Viktor Juhant, aretiran v Ljubljani, pripo- veduje, kako je s sekiro ubil rojaka Stanka Hacin

Ljubljana, 24. novembra

Umor v Gradiški pri Zgornji Kungoti, katerega žrtev je postal prodajalec ščetk, 31letni Stanko Hacin, je močno vznemiril obmejne kraje. Sreča je le, da se je var- nostnim oblastvom že danes posrečilo raz- krinkati roparskega morilca. To je 32letni Hacinov rojak, doma istotako iz Mlake pri Komendi, Viktor Juhant, brezposelni dela- vec, postopač.

Do razkrinkanja zločinca je prišlo tako naglo po zaslugi časopisnih vesti, na kate- ro so postali pozorni orožniki v Kamniku, ki so obvestili ljubljansko policijo in na- mignili na Juhantovo osebo. Tega je iska- lo ljubljansko sodišče in ga je zasledovala ljubljanska policija zaradi tatvine. Juhant je prišel šele 17. septembra iz kaznilnice v Mariboru, kjer je preživel dve leti robije zaradi tatvin. Ko se je znašel spet na svo- bodi, se je jel znova potepati po deželi. Na Vse svete je prišel v Kozarje nad Vi- čem, kjer se je ustavil pri posestniku Jakobu Trobcu. Tam je štiri dni cepil drva, nato je odšel spet v Ljubljano. Naslednjo noč se je že vrnil v Kozarje, kjer je vrl pri Trobcu v neko omaro in odnesel do- mačima hlapčema več obleke. Ponoči je spet izginil ter prodal posamezne kose oble- ke nekemu krošnjarju, ki ga je srečal na cesti. Nato je Juhant nametil korake proti kamniški okolici. Ustavil se je doma, nato pa odšel proti Tuhinjski dolini ter se klatil pozneje po Stajerskem. Pretekli ponedeljek je prišel do Hoč, nato je zavil proti Ru- šam. Tam je na cesti zagledal svojega ro- jaka Stanka Hacin, ki je na vozičku vozil s seboj ščetke in jih prodajal. Takoj sta bila v živahnem pogovoru in je Hacin po- vabil Juhanta s seboj. Ponudil mu je, če bo vozil njegov voziček, na teden 50 Din. Juhant je bil takoj pripravljen pomagati in je res sprejel 50 Din, ki mu jih je Hacin odštel v naprej. Domenila sta se, da krene- ta naprej proti meji. Hacin je spetoma ob cesti postal in preštel ostali denar, ki ga je bilo še 150 Din. Tedaj je šinila Juhantu v glavo misel na zločin...

Prišla sta do večera v vas Gradiško pri Zg. Sv. Kungoti, kjer sta se ustavila pri posestniku Celcarju. Prosila sta za preno- čišče. Dobil sta ga na skednju. Gospodi- nja jima je prej postregla še z mlekom, na- to sta odšla mimo ropotarnice na skedenj počivati. Juhant je mimogrede opazil ob ro- potarnici majhno sekiro, ki jo je v temi neopaženo vzel s seboj in stopal za Haci- nom po lestvi na skedenj. Tamkaj sta se še nekaj časa pogovarjala. Ko pa je Hacin utihnil v dremavici, je Juhant že zamahnil. Z vso silo ga je nekajkrat udaril po glavi, da Hacin niti ni zakričal. Mrtvemu je od- vzel 150 Din, nato pa ga je zavlekel glob- lje v seno in ga pokril s slamo in senom. Roparski morilec je nato zaspal. Pred 5. uro jutraj pa je že prosil gospodinjo za obe delavski knjižici, ki ju jima je bila na večer odvzela. V jutranjem mraku je nato Juhant izginil, pustivši Hacinov voziček, kjer je bil.

Odšel je v Maribor, kjer je kupil novo čepico, nato se je pa zvečer odpeljal v Ljubljano. Naslednje jutro je odšel domov v Mlake, kjer je govoril z nekaterimi kme- ti, že zvečer pa je spet izginil in spal ne- kje na ljubljanskem polju. Nato se je klatil po Ljubljani, kjer ga je opazil večer- j v »Zvezdi« stražnik Poljanec. Ta je svojčas služil v kamniškem okraju kot orožnik in je vedel, da Juhanta zasledujejo zaradi ta- tine pri Trobcu. Aretiral ga je in ga pri- vedel na policijo. Danes okrog poldneva je Juhant priznal nadzorniku g. Zajdeli ropar- ski umor. Morilca, ki je šibak in drohjen človek in ki je bil zaradi tatvin in drugih deliktov že devetkrat kaznovan, še zasli- šujejo o podrobnostih umora. Potem bo iz- ročen najbrže sodišču v Mariboru, ni pa tu- di izključeno, da se bo vršila razprava pred ljubljanskim sodiščem.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi ko- že, motnih očeh, slabem počutju, zmanj- šani delavni moči, duševni depresiji, tež- kih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako ju- tro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice.

Ptujski zgled za boj proti jetiki

Ptuj, 23. novembra

Število jetičnih v našem okraju narašča, zaradi česar je treba najti sredstva, kako zatreti to kužno bolezen. Protituberkuloz- na liga si je nadela poveljno nalogo, uspo- noviti v Ptuj protituberkulozni dispan- zer za ves ptujski srez. Namen dispanzerja bo predvsem, da s potrebnimi pripomoč- ki ugotavlja obolenja, daje bolnikom po- trebna zdravniška navodila in zdravlila da bolnike po potrebi pošilja v zdravilišča ali bolnišnice. Dispanzer bo po tem načrtu opremljen z vsemi potrebnimi in moderni- mi pripomočki in ga bo vodil specialist za pljučne bolezni, ki mu bo dodeljena sestra pomočnica, da bo obiskovala bolnike na domovih in dajala potrebne instrukcije za higijeno.

Protituberkulozna liga si je zamislila na- črt, po katerem bi se zbral potrebni de- nar za ureditve te človekoljubne usta- nove. Poslala je delodajalcem, uradom, društvom in korporacijam prošnje za pri- spevke. Delodajalci naj bi plačevali za vsa- kega svojega nameščenca po 1 Din mese- no odnosno pri tedenskih izplačilih med po 25 par na teden. Vsak delojemalec naj bi prispeval vsak mesec od svojih mese- nih prejemkov po 1 Din, odnosno vsak te- den od tedenskih med po 25 par. Držav- ni in samoupravni uradniki naj bi istotako prispevali po 1 Din mesečno, hišni posest- niki pa naj bi plačevali mesečno po 1 Din za svojo obitelj in za vsako obitelj najem- nico. Društva naj bi se spomnila na dispan- zer in na njegove potrebe ter vtilarala ta namen primerne zneske. Pričakovati je, da bodo prav vsi to akcijo z veseljem po- zdravili in podpirali po svojih močeh!

Dr. Fran Roš je brezkompromisen nacio- nalni borec. Navzel se je svoje nacionalne zavesti že v otroških letih na svojem do- mu v Hraštniku. Njegov oče Ferdinand Roš je bil dolgoleten trboveljski župan in štajerski deželni poslanec, narodnjak z rsem svojim bitjem. V enakem duhu je vzgojil tudi vso svojo rodbino. In tako se je zgodilo, da je mladi borbeni Fran, ko je študiral pravo na Dunaju in v Gradcu, imel polno konfliktov z nemškimi buršaki in da je po doktoratu odšel z univerze s črno pi- ko »nacionalnega rovarja«, kar je že v na- prejšnjem onemogočilo vstop v vsako državno službo. Posvetil se je zato advokaturi, a še preden je dosegel samostojnost, je ob iz- bruhu vojne posegla po njem avstrijska pest, pa je romal iz taborišča v tabori-

Plašč in kožuh

Vam nudita zunanjo
zaščito proti mrazu
in vetru.

Občutljive sluznice
dihalnih organov pa
vam najboljše zaščiti

u— Šiškarji! Sadjarska in vrtnarska družnica sporoča, da bo redno predavanje v torek 27. t. m. v šoli ob pol 8. zvečer. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za gospodarski napredek.

u— Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola priredi danes ob 16. v Narodnem domu pravilno igrano »Jaka Baron«. Bratsko vabljeni!

u— Razstava mariborskega umetniškega kluba »Brazda« je prireditev kulturnega značaja in ni odložitve za razstave, ki jih prireja po mestih banovine trgovci s slikami g. A. Kos, kakor je to trdil poročevalec g. C. S. v ponedeljkovem »Jutru« 19. t. m. »Brazda« je bila povabljen v Ljubljano od Narodne galerije, ki ne goji prireditve s trgovskimi smotri in z njimi tudi nima zvez. O pomenu in smislu razstave bi se mogoč g. poročevalec poučiti iz tiska vseh ljubljanskih dnevnikov. — N. G.

S M U Č I SPORT — KMET D. Z. O. Z. ALEKSANDROVA CESTA 7

u— Realne eksekucije v oktobru. Po podatkih zemljiške knjige je bila v oktobru pri 89 zemljiščih v mestu in okolici zaznamovana vknjižba prisilne zastavne pravice za razne terjatve upnikov, v pr. vi vrsti državnega zaklada za davčne zadržane, za OUZD zaradi zaostalih prispevkov. Vknjižene so bile najrazličnejše terjatve, po 300.000 Din, po 120 in 170 Din. Celotno je bilo pri vseh 89 posestvih vknjiženo z realno eksekucijo 1.050.687 Din. Pri 22 posestvih v mestu in okolici je bilo zaznamovano dražbeno postopanje za skupno vsoto 537.855 Din; celo za 584 Din znašajoče terjatve je bilo predlagano dražbeno postopanje. Naposled sta bili oktobra zaznamovani dve prisilni dražbi za 100.000 in 160.463 Din. V primeri s septembrom so se realne eksekucije močno pomnožile, v novembru pa spet padajo.

u— Dražba. V torek 27. t. m. od pol 9. dalje vrsta davčna uprava za mesto prodaja različnih zarubljenih predmetov (moške obleke, umetniške slike, puške, gramofoni, voz, kočija, barva, brivske potrebščine, strgarski izdelki itd.) iz proste roke v prostorih mestnega poglavarstva na Jegličevi cesti št. 10 baraka.

u— Družabni plesni tečaji Jenkove šole v Kazini so: v nedeljo ob pol 16., popoldanski, v ponedeljek ob 20., začetniški za novince, v torek izpopolnjevalni, v četrtek nadaljevalni in v soboto večja. Posebne plesne ure in informacije dnevno od 11. do 13. in od 16. do 19. Dižaki imajo popust.

Steznike in nedrčke izdeluje na Dunaju diplom. steznikarica I. Salaj, Aleksandrova 2-1.

u— Odsek plesne šole na Taboru obveščaja cenj. obiskovalce, da se to nedeljo plesna vaja še ne bo vršila.

Iz Celja

u— O dekliski vzgoji bo predaval jutri ob 20. na Ljudskem vseučilišču v risalnici deške meščanske šole gđ. J. Minaričeva, nastavnica na dekliski meščanski šoli v Mariboru. Na to zanimivo predavanje opozarjamo predvsem starše in vzgojitelje.

u— Vojaškim obveznikom v celjski okoli. Ker bo v najkrajšem času zaprisega vseh sposobnih vojaških obveznikov, se pozivajo vsi vojaški obvezniki, rojeni v letih 1880. do vstetega 1914., ki so sposobni za vojaško službo in so že odslužili vojaški rok, da se takoj, najpozneje pa do četrtega 20. t. m. javijo v občinskem uradu na Bregu pri Celju zaradi vpisa v seznam obveznikov, ki so vezani na položitev prispege.

u— Kino Union. Danes ob 10.30 matineja, ob 16.15, 18.30 in 20.45 pa zvočni film »Mala Dorit« in zvočni tehnik. Jutri ob 16.30 in 20.30 zvočni vefilm »Zoliti pekel« in zvočni tehnik.

u— Ne pozabite obnoviti srečk dr. razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

Krog odjemalcev

nove trgovine v Celju, je vedno večji, ker prodaja ta trgovina vse manufakturno in modno blago po izvanredno nizkih cenah, kar je že splošno znano!

PETEK — CELJE PREŠERNOVA ULICA 21

Ne iščite ugodnejše prilike! 9562

PARIŠKE NOVOSTI

v frizurah, trajni in vodni ondulaciji, barvanju las, masaži obraza in o razni kosmetiki je prinesel tukajšnji

frizer R. GROBELNIK

iz Pariza in se cenj. damam toplo priporoča.

u— Umrla je gospa Marija Stögerjeva v 89. letu starosti, mati vdove dr. Mittermeyerjeve. Pogreb bo danes ob 15. Pokojnici blag spomin!

ODVETNI

Dr. Karlovšek Josip

vidno naznanja, da je preselil svojo pisarno v ulico Pred Grofijo šte. 7, poleg Okrožnega sodišča v Celju. 9563

Iz Maribora

u— Proslava češkoslovaškega narodnega praznika bo drevi z gledališko igrjo, ki so jo pripravili diletanti češkoslovaškega kluba. V Zadrugi gospodarski banki ob 20 JČ liga vabi k udeležbi.

u— Občinska organizacija JNS v Studenčih bo imela jutri ob 19. v Društveni sobi Narodne odbrane na Kralja Petra čestitke oboroženo sejo, katere naj se udeležijo tudi občinski radvanjske občinske organizacije JNS.

u— Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 26. t. m. ob 20. bo predaval primarij mariborske bolnišnice g. dr. Mirko Černej o stebrih moderne kirurgije. Očrtal bo razvoj te vede, ki se je v zadnjem stoletju z neverjetno naglico razvijala v resnično znanost in obenem umetnost. G. primarij bo obrazložil kakim spoznanjem in iznajdbam se mora zahvaliti kirurgija za ta visoki polet. V petek 30. t. m. ob 20. bo predaval univerzini prof. g. dr. Košir iz Ljubljane o najnovejših izledkih raka

Posetite razstavo ljubljanskih likovnih umetnikov v kazinski dvorani v Mariboru.

u— Glasbena Matja — Maribor Viteškemu kralju. V počastitev spomina blagorajnega kralja priredi Glasbena Matja 17. t. m. v unioški dvorani koncert. Opozarjamo že sedaj na to prireditev, ki bo poleg svojega moralnega namena nudila tudi umetniški užitek. Priprave, ki so v polnem teku, vodi dirigent prof. Marjan Kozina.

u— Mariborski podružnici Društva sv. Cirila in Metoda se najkrajše zahvaljuje vsem plemenitim darovalcem za poklonjena darila, s čimer so pripomogli, da je tombola, prirejena dne 7. oktobra, tako lepo uspela in dosegla popolnoma svoj namen.

u— Trgovine na državni praznik. Združene trgovce za mesto Maribor obveščajo, da morajo biti trgovine 1. decembra ves dan zaprte. Zato pa smejo biti vse trgovine v nedeljo 2. decembra odprte ves dan, na kar opozarja združene svoje člane in kupce občestvo.

u— Tombola za Potniški dom kraljice Marije priredimo v letu 1935. na materinski dan v nedeljo 12. maja. Prosimo društva, da to upoštevajo, zlasti ker smo letošnjo prireditev tombole opustili. — Žensko društvo.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

Iz življenja na deželi Iz Kamnika

u— Spomenik žrtvam svetovne vojne. Ta teden si je posebna komisija, ki je prišla v Kamnik na povabilo mestne občine, ogledala prostore, ki bi prišli v poštev za postavitev spomenika padlim žrtvam svetovne vojne. Po vsestranskem razmotrivanju so dali prednost prostoru pred pokopališčem na Žalah. Tam stoji na trati med cesto in pokopališkim zidom velika lipa, bi postavili spomenik, ki bi bil s pročeljem obrnjen proti mestu in planinam. Lipa bi ne bilo treba podreti. Vprašanje je zdaj, kakšnega mnjenja bodo o tem predlogu naši meščani. Odločitev bo padla

Zakaj Mobiloil

Mobiloil najbolje ščiti vse dele motorja, ki se trejo — prihranek na popravilih!

Mobiloil najbolje brtvi med batom in steno cilindra. prihranek na gorivu.

Mobiloil ima največjo kemično stabilnost — najdalje traja.

Mobiloil je torej ne samo najboljši temveč tudi najcenejši olje.

to veste! Morda iz lastne izkušnje, morda ste to slišali od drugih. Majhna razlika v nekoliko višji nabavni ceni, stokratno se vam to izplača z nedosegljivo kakovostjo.

ZATO Mobiloil —

SAMO Mobiloil

na prihodnji občinski seji. Komisija je izbrala tudi prostor za vzidavo spominske plošče na rojstni hiši generala Maistra.

u— Esperantski klub bomo ustanovili v Kamniku danes ob 16. popoldne v Grajskem dvoru, kjer se bodo zbrali vsi prijatelji esperantskega jezika.

u— Kino Kamnik predvaja danes in jutri veselo filmsko delo »Gospodična poročnik«. Predigra kulturni film.

u— Smrt ene najstarejšega trafikantke v dravski banovini. V četrtek je umrla 79 letna Katarina Trnkarijeva za srčno kapjo. Pokojnica je bila med najstarejšimi slovenskimi trafikantkami, saj je imela skoro 50 let prodajo tobaka. Pokopali jo bodo v soboto popoldne na farnem pokopališču v Zagorju. Blag ji spomin!

u— Hrastnik mora dobiti javno kopališče. Pred kakimi 30 leti je bilo blizu gostilne »Pod skal« kopališče ob Brnelci, potem pa je Hrastnik ostal brez kopališča, ker je Sava v spodnjem toku deroča, težko do-

stopna in onesnažena in ker je podobno tudi z vodo Brnice. Protituberkulozna liga, ki ji je Higijenski zavod leta 1932, brezplačno izdelal načrt za kopališče, si je vsa leta prizadevala, da bi prišlo do realizacije načrta. Šele sedaj imamo upanje, da se bo Hrastnik prihodnjo pomlad uvrstil med one kraje, ki imajo svoje kopališče. Akcijsko za zgradbo kopališča je vodil odbor protituberkulozne lige pod vodstvom svojega poštvovalnega predsednika g. Zelinke neumorno od hiše do hiše ter zbral že nad 40.000 Din brezobrestnega posojila. Ker ta znesek še ne zadostuje, je liga povabila vsa društva, zadruge, itd., naj med svojim članstvom nabirajo prispevke. Svojo podporo so obljubila tudi industrijska podjetja. Ker se je prebivalstvo eno-dušno izreklo za ureditev javnega kopališča, bodo gotovo tudi merodajna mesta podprla prizadevanje lige. Ligi naj bi se doodelil primeren znesek ob razdelitvi sredstev iz bednostnega fonda, ligina stremilja, nja pa bo gotovo podpirala tudi občinska uprava.

u— Oktet rudniških nameščencev v Trbovljah je priredil v nedeljo 18. t. m. v dvorani Sokolskega doma v Hrastniku vokalni koncert pod vodstvom g. Dolničarja. Prvi del sporeda je bil posvečen spominu blagopokojnega kralja Aleksandra in je občinstvo poslušalo pesmi s tiho tugo v srcih. Tudi nadaljnji program je obsegal večino pesmi resnejšega značaja. Razen Adamčeve »Rudarske« so bile vse po dane skladbe starejšega datuma. Oktet smo imeli priliko slišati že ob 15 letnici Glasbenega društva in je že takrat vzbujal njegov nastop splošno pozornost.

u— Riziko dela. Pri cirkularki se je posrečilo rudar Alojz Legvart. Težko je poškodovan na trebuhu. Morali so ga prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Agilnemu gasilecu in vnetemu članu NSZ želimo eko. rajejše okrevanje!

u— Kino Sokol predvaja danes opereto »Valček čare, tednik in kulturni film.

u— Glasbena Matja — Maribor Viteškemu kralju. V počastitev spomina blagorajnega kralja priredi Glasbena Matja 17. t. m. v unioški dvorani koncert. Opozarjamo že sedaj na to prireditev, ki bo poleg svojega moralnega namena nudila tudi umetniški užitek. Priprave, ki so v polnem teku, vodi dirigent prof. Marjan Kozina.

u— Mariborski podružnici Društva sv. Cirila in Metoda se najkrajše zahvaljuje vsem plemenitim darovalcem za poklonjena darila, s čimer so pripomogli, da je tombola, prirejena dne 7. oktobra, tako lepo uspela in dosegla popolnoma svoj namen.

u— Trgovine na državni praznik. Združene trgovce za mesto Maribor obveščajo, da morajo biti trgovine 1. decembra ves dan zaprte. Zato pa smejo biti vse trgovine v nedeljo 2. decembra odprte ves dan, na kar opozarja združene svoje člane in kupce občestvo.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

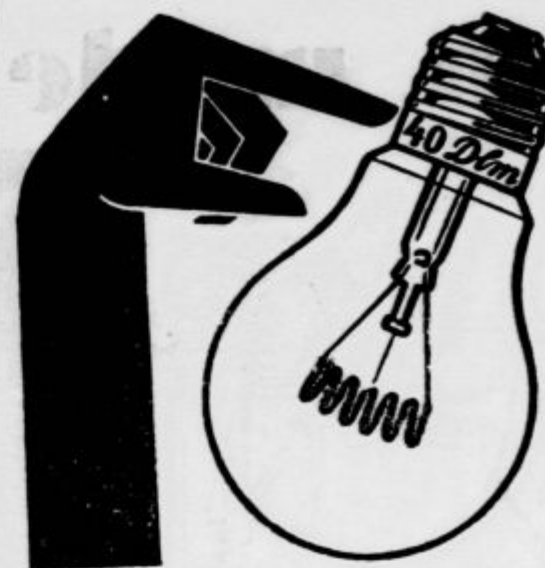
u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

u— Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Stefanu Podjavoršku je neznan tat ukradel kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je bilo znamke »Jugos«, vredno okrog 500 Din. Elektrotehniku Josipu Koberlu je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadrugne gospodarske banke. Bilo je skoraj novo, znamke »Oxford« in vredno 2000 Din.

Sami morete
dognati,

da li kupujete dobro žarnico, če sta na njej podatka svetlobne množine v mednarodnih dekalumenih in porabe toka v wattih. Druge žarnice Vas lahko prevarijo.

ZARNICE

TUNGSRAMD

nitka v dvojni vijahnici - svetlobna množina v dekalumenih

svoje sile v korist trgovstva. Pokopali so ga ob številni udeležbi občinstva na mestnem pokopališču v Ptuj. Blag mu spomin!

u— Izpremembe na kazenskem sodišču. Posle odšlega sodnika dr. Muhiča je prevzel sodnik g. Stefancios Franc, iz Murske Sobotice pa je premeščen sodnik g. Kanceler Anton, ki je prevzel II. kazenski oddelek.

u— Vlom v mehaniko delavnico. V delavnico mehanikarja K. v Moskanjcih so vlomili neznani tatovi ter mu odnesli razne predmete. Obiskali so tudi njegovo spalnico, iz katere so ukradli 750 Din gotovine. Orožniki so vlomilcem že na sledu.

Iz Prekmurja

pm— Rešenje državnega sveta. Občine Lendava, bivša občina Gaberje in Turmische so se pritožile na državni svet v Beogradu proti novemu komasaciji občin. Državni svet je pritožbi teh občin ugodil. Z največjim zanimanjem se pričakuje zdaj, kakšne posledice bo imela za občine lendavskega sreza ta rešitev državnega sveta. Kakor se sliši, jim je ponekod že žal, da so vložili pritožbo.

pm— Iz sreske organizacije JNS. Pred dnevi se je vršila konferenca članov sreskega odbora JNS, na kateri se je obravnavala politični položaj v srezu glede na akcijo nasprotnikov JNS. Na konferenci se je ugotovila največja odločnost vseh članov sreskega odbora, nadaljevati delo v dosedanjem pravcu v korist domačega prebivalstva in velikih jugoslovenskih idej. Za delegata na konferenco narodnih poslancev, banovinskih svetnikov in delegatov sreskih odborov JNS, ki bo odločala o kandidaturah za volitve senatorjev, je bil izvoljen sreski tajnik g. Horvat Izidor.

RIBNICA. Zvočni kino Sokol predvaja danes ob 20. in jutri ob 15.15 in 20. opereto Pesem o sreči. Za dodatek nov Foxov tehnik.

Pred premiero Raortove satire »Waterloo«

Raort je bil do nedavnega izven mej Poljske nepoznan avtor, a s satiro »Waterloo« je zaslovelo njegovo ime čez noč. Mnogo avtobiografije je v ostro orisani osebi pisatelja Borowicza, ki ga prisili rodovina, da zapusti polje resnične umetnosti ter postane literarni vodja revijskega gledališča. Nič hudega slučaj izroči svojo igrjo »Waterloo« v prizoritev, toda revijski režiser ga postavi po svoje na oder ter iz svoje s tem na generalni vaji skrajno ogorčenje pošene pisatelja in njegovo omedlevo. Raort sam je preživljal nekaj podobnega kakor Borowicz, takrat, ko je napisal satiro »Waterloo«. Vdal se je sodobnim razmeram in zahtevam publike, dal jim je, česar žele, vendar pa je hkrati osmešil revijo in tako je nastala iz tega nadvse duhovita satira, ki mu je rešila ugled in mu prinesla nedeljeno priznanje.

Osebe v igri so sijajno karakterizirane. Plahi pošteni Borowicz v začetku se izpremeni v sodobnega businessmanna, ki zna uživati življenje. Zapusti prvo ženo in se poroči s filmsko igralko Loro. Njegova rodovina je tudi svojevrstna po značajih: sin je kvartoprec, hči želi postati filmska diva, njegova žena pa je najmodernejša orientirana gospa, ki ji gre po glavi samo bridge. Filmski režiser, reportomonter, avtor, ravnatelj revijskega gledališča, girls, jazz in klakerji so prinočniki, ki dajejo delu najprejše prizore in pripomorejo do zanimivih zapletov, z eno besedo: igra, kakršnih si občinstvo želi.

Nad 300.000 Din za siromašne bolne ljubljance

Ljubljana, 24. novembra
Kakor znano, morajo zdravstvene občine za vsakega siromašnega državljanca, ki biva 5 let na njihovem področju, kriti vse stroške za zdravljenje v bolnišnici, kadar

Sokol Proslava 1. decembra

pri ljubljanskih sokolskih društvih
Vsako ljubljansko sokolsko društvo proslavi letošnji 1. december s slavnostno sejo ob pol 11. dopoldne v lastnih prostorih (Sokol II in Sokol IV izjemoma ob 11. dopoldne). Udeležba za članstvo, naraščajo v deo obvezna. Člani društvenih uprav v kroju s florum na levem rokavu, ostali v civilni z znakom.

Dnevni red obsega glasbene in pevske točke, recitacije, govor o kralju Aleksandru I. in prisrsko vsega članstva N. Vel. kralju Petru II.

Članstvo se izrecno opozarja na neizbežno dolžnost, da zaradi ustmene prisrge pristojne seje bo sledila tudi se pismena prisrge, ki jo mora vsakdo oddati po seji pri izhodu iz dvorane. V ta namen je vsakomur v pisarni pristojnega društva na razpolago tiskan obrazec prisrge, ki naj ga vsakdo sam dvigne pred 1. decembrom, vsaj pa eno uro pred pričetkom slavnosti. Podpisani obrazci prisrge se ne bodo sprejemali pred zaključkom seje.

Izrecno opozarjamo na sklep savezne uprave, po katerem bodo črtani vsi oni pripadniki sokolskih društev, ki bi iz neupravičenih razlogov ne položili ustmene in pismene prisrge.

Obrazec pismene prisrge ne bomo nikomur pošiljali, tudi ne bi nihče pismeno vabljen. Zato velja ta poziv obenem kot vabilo.

Ljubljanski Sokol, Sokol I. Tabor, Sokolsko društvo Ljubljana II, Sokolsko društvo Ljubljana III, Sokolsko društvo Ljubljana IV, Sokolsko društvo Ljubljana Šiška.

Sokol na Jesenicah poziva članstvo, ki se v zadnjem času izselilo z Jesenic, a je poravnalo članarino do konca leta, naj se zaradi prisrge 1. decembra zglašijo nemudoma pri društvih novega bivališča.

Sokol v Slovenjgradcu. Te dni nas je zapustil dolgoletni načelnik društva in koroškega sokolskega okrožja, učitelj br. Miro Veljak, ki je nastopil službeno mesto kot šolski upravitelj v Vitanju. Br. Veljak je bil po svoji sposobnosti duša vsega sokolskega tehničnega dela v našem društvu in v okrožju. Zaradi globoke žalosti po blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Uedinitelju se ni mogla vršiti taka odhodnica, kakor bi jo naš br. Veljak zaslužil. Br. Veljaku mnogo sreče na novem službenem mestu!

Sokol v Gornjem gradu pripravlja svečano proslavo državnega in sokolskega praznika 1. decembra z lepim programom, ki se bo izvedel v Sokolskem domu ob 15. Dopoldne istega dne pa se bo vsadila spominska lipa. Vabljeni!

POSEBNO POZIMI

se naglo pokažejo posledice uporabe nepravilnega olja; težje startanje in menjava brzin, večja uporaba moči pri obvladavanju odpora

TOREJ

prerana izraba batnih obrobov, baterije ter zobcev prestave in diferenciala, razredčenje olja in večja uporaba bencina!

Kraljestvo mode

Serpentine v zimski modi

17. januarja 1866. Iz dnevnika ene izmed naših prababice:

»Moja prijateljica je bila čudovito lepo oblečena. Vsi so občudovali razkošje njene pisane obleke, ki je bila ukrojena iz smaragdno zelene baržuna in posuta z bleščico, spredaj pa so bile v bogatih serpentinah našite prekrasne bruseljske čipke, kakor jih še nisem videla...«

Za prababico so bile serpentine privlačne in nenavadna modna novost in sedaj doživljamo pravničinje preporod tega modnega sioga.

Danes nihče več ne zanika, da služijo stare modne slike kot vzor za najnovejše modele in da srečujemo pri vsakem koraku motive, ki imajo tako rekoč modno zgodovinski pomen.

K najbolj značilnim podrobnostim mode preteklega stoletja pa pristevamo aslape ali serpentine ki se sedaj uveljavljajo v različnih oblikah vseh velikosti.

Serpentine izdelujejo iz skoro vseh modnih tvciv. Često jih izgotovimo iz tvoriva odgovarjajočega oblačila, torej iz svile ali volnenega blaga, posebno priljubljene pa so serpentine iz gaze, tula ali čipke.

Moda gre še korak dalje in prinaša serpentine iz krzn, ki krasijo moderne plašče in kostume. Seveda pride tukaj v poštev le izredno voljno krzno, da ne nastane okoren učinek. Tretja skica nas seznani s to zamisljivo: iz krznene ovrtnika izhaja krznena serpentina v lepi in neprisiljeni liniji. Seveda krzno okrasje modernega kostuma s tem še dolgo ni izčrpano; na jopič vidimo še dva krznena žepa in na rokavih trikotne krznene našive namestu manšet. Tudi na krilu sta prišiti dve stranski krzneni prog. Samo ob sebi umevno

je, da tukaj ne sme manjkati mali okrogli mufl iz enakega krzna (3. skica).

Vse drugače kakor težka krznena serpentina učinkuje serpentine iz čipkaste tula. Na stare modele nas posebno spominja obleka iz finega volnenega blaga, ki ima reverje iz bleščeče svile (vse, kakor v gobrih, starih časih!). Na ta način učinkuje svetla vložka iz serpentinasto ukrojenih čipk še mnogo bolj plastično. Iz enakih čipk izgotovimo višje manšete, kakor so jih nosili včasih paži in ki so letos jako moderne. Taka črna obleka bi bila nedvomno jako mikavna z belo čipkasto vložko, rjava, sivnata modra ali vinsko rdeča pa z vložko iz masleno barvnih čipk (2. skica).

Na naši predzadnji skici vidite zanimivo serpentino, ki ima dolžino cele obleke. V ostalem pa je ta serpentina samo pripeta na velike gumbje, ki so prišiti v dolgem nizu po sredi obleke. Na ta način je dana možnost, da serpentino od časa do časa snamemo, kar povsem predrugači videz obleke (4. skica).

Zlate čipke so za serpentine posebno prikladne. Izvrstno učinkuje taka pokončna zvončasta volana na rjavi obleki, ki je po najnovejši modri ukrojena v tuniko (zadnja skica).

Vložka iz serpentine se lepo poda k modernemu, s krznom obročnemu kostumu, ki ga predločuje naša prva skica. Od širokih krznih reverjev tega modela se lahko in svetel »fichu« posebno lepo odraža (1. skica).

Damska toaletna mizica

je v okras vsaki spalnici. Ima lahko obliko damске pisane mize s številnimi predali in v ta namen lahko uporabimo kako lepo starinsko mizico. Lepo, starinsko ogledalo

Primerna darila

za Miklavža in Božič

Vam nudi v veliki izbiri

moderne kožuhovine po
jako znižanih cenah
trvdka

L. ROT, KRZNARSTVO
LJUBLJANA, Mestni trg št. 5

Ogrinjalo za psa

je najnovejša modna norost, pardon: novost, ki jo nudi moda razvajenim pasjim ljubljencem. Posebno v mrzlem vremenu so uboge pasje »mamice« vse v skrbeh, da se ne bi revček-psček prehladil. Ogrinjalo iz tople flanele ga bo obvarovalo pred iz-

premembam temperature, na robovih pa ga obrobimo z močno porto, da je ne pes s svojimi »bisernimi« zobmi prehitro razgrizel. Posebno vneto lastnice psov jo lahko izvežejo z motivi mačk, ki tvorijo pikanten kontrast k pasjemu temperamentu. Iri je, kakor veste, mačkam sovražen... Seveda bi po našem mišljenju bolje uporabljali čas, če bi sešile ali napletle nekaj oblačil za uboge otroke!

nekaj časa brada z žarki odstraniti, med tem časom bi pa kožo po nasvetu dermatologa utrjevali. Na vsak način se pa morate tudi po britju mazati obraz s kakšno dobro kremo. — M.M.M. Vnetje maternice in jajčnikov je lahko trdovratna bolezen in je verjetno tudi vzrok opisanemu pomanjkanju občutka. Ravnanje se točno po nasvetu zdravnika. Priporočljivo so tople sedee kope, katerim pridenete še izcedek hrastove skorje. Glede belega toka gl. odgovor pod »Melita«. Spomladaj pa pojdite za nekaj tednov v Dobrno. Zaradi dojk poskusite s strokovniško izvedeno masažo. Potrebna je pa tudi krepa hrana. — L.K. Parne kope povzročajo, da se kožne žilice razširijo in s tem pride do povečanega obkoka krvi. Vsak večer izpostavljati kožo obraza pari, je pa to gotovo preveč. Če je koža jako mastna, jo izbršite večkrat dnevno z alkoholom, katerega lahko poljubno nadišavite. — Pri mrzlih prstih na rokah in nogah nosite predvsem tople, ne preveč tesne rokavice oz. nogavice. Zvečer pa masirajte prste, zadete dele s francoskim žganjem. — Zabuhte, malo aršee rdeče oteklino, ki se vam pojavijo ob času perila, so v zvezi s prenosno tvrino. Vzemite par dni pred časom notranje kake preparate kalcija in skrbite za redno odvajanje. — Adela T. Ker povzroča apnena voda pri vas aršee, ji dajte boraksa, ker s tem poslane voda mehka. Hladi sledete mazilo. Zinc. oxvd. Bismuth. subnitric aa. 5.0. Tumenolammon. 10.0. Ungt. lenien. — Lanolin aa. 40.0. Pri ljubljeno ereditu za zdravljenje hrpave in razpokane kože je glicerol, ki se na mora razredčiti z vodo. V.A. Zdravljenje izpadanja las je dolgotrajno in zahteva veliko potrpljenja. Tudi se ne more isto zdravilo za vse priporočiti in tudi pri istem bolniku se morajo sredstva večkrat menjati. Ker imate masno lasišče in prilijate je potrebno, da predvsem glavo dobro očistite in sicer s tem, da najprej namažete lasišče s toplim oljnim oljem, ki omehča luskinje, nato pa operete glavo z milnim spiritalom. To proceduro ponovite 1—2 krat na teden, najbolje zvečer, tako da ne greste polem več na zrak. Vsako jutro si pa oterite lasišče s sledečo tekočino: Chinini 2. Resorcin 1.0. Arnikatinktur 20.0. Lavendel 20.0. Alkohol 150. — Fantek. Ker se nahaja otrok v zdravniški oekbri. Vam ne moremo drugega priporočiti, kakor da se točno držite njegovih navodil in da ga v spoznanju s njim predstavite in da ga kliniki v Zagrebu.

Zimska sezona. Centralna kurjava. Radiotermaalno zdravilišče

Dolenjske toplice

pri Novem mestu

Izborni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu, išiasu, protinu (gihu), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. Na željo tudi serviranje v sobah.

Radio

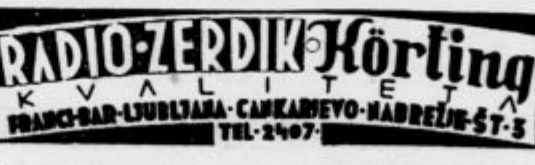
Nedelja 25. novembra

LJUBLJANA 7.: Telovadba (Drago Pušček). — 7.30: Plošče. — 8.: Poročila. — 8.15: Duet: klavir in harmonij (gg. Svetel in Neffat). — 8.55: Versko predavanje (p. Regalat Čebulj). — 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. — 9.45: Plošče. — 10.: Antropologija in sport (dr. Božo Škerlj). — 10.20: Plošče. — 10.40: Radijski orkester, vmes »Fantje na vasi«. — 11.40: Otroška ura (Zdravko Ocvirk). — 12.: Čas, radijski orkester. — 16.: Higijenska nega molznih krav (dr. Kocjan Leon). — 16.30: Pevski koncert okteta Trboveljskih nameščenec, vmes plošče. — 20.: Nacionalna ura: dr. Franjo Rački. — 20.25: Jedilni list, program za ponedeljek. — 20.30: Schumannove duete pojele gđ. Korenčanova in g. Brandstetter. — 21.: Radijski orkester. — 21.30: Čas, poročila, radijski orkester.

Ponedeljek 26. novembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 18.: Klasična in moderna diplomacija (Ruda Jurček). — 18.20: Radijski orkester. — 18.40: Slovenščina (dr. Kolarik). — 19.10: Plošče. — 19.20: Nacionalna ura: Proglas uedinjenja Črne gore s Srbijo (Andrija Radović), prenos iz Beograda. — 19.55: Jedilni list, program za torek. — 20.: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). — 20.20: Komorni trio (klarinet, viola, klavir). — 21.20: Radijski orkester, vmes napoved časa in poročila.

BEograd 16.: Lahka godba orkestra. — 17.: Komorni koncert. — 19.: Plošče. — 20.: Prenos iz Zagreba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.15: Pevski koncert. — 20.: Prenos opere »Carmen« iz gledališča. — PRAGA 19.30: Foersterjeve pesmi. — 20.10: Kompozicijski večer Rozyckega. — 21.05: Koncert pevskega zbora »Smetana«. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Prenos iz Prage. — 21.: Plošče. — 21.25: Revija plošč z jesenskimi motivi. — 22.15: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 20.: Koncert orkestra in solistov. — 21.: Schönbergove skladbe. — 22.: Lahka glasba. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 16.10: Lahka glasba. — 17.40: Pevski koncert. — 19.20: Orkestralen in pevski koncert. — 22.05: Dohnanyjeve skladbe. — 22.50: Lahka glasba. — BERLIN 20.10: Igra. — 20.50: Koncert orkestra. — 23.30: Istorija in pesmi.

Torek 27. novembra

LJUBLJANA 11.: Šolska ura: Lutkovna igra; izvajalca Ljubljanski Sokol. — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 18.: Gospodinjstva ura: Praktična navodila o pravilni sestavi prehrane z ozirom na odrasle. — 18.20: Nemščina (dr. Kolarik). — 19.10: Mladina in idejna razgibanost (dr. Stanko Gogala). — 19.30: Pravna ura (dr. Knaflic). — 19.50: Jedilni list, program za sredo. — 20.: Radijski orkester. — 21. Nacionalna ura: 1. Ljubljana: Koncert akademskega pevskega okteta 2. Zagreb: Hrvatske narodne pesmi. 3. Beograd: Srbske narodne pesmi. — 22.: Čas, poročila, plošče. — 22.30: Angliške plošče. — BEograd 16.30: Pesmi. — 17.: Klavirske skladbe. — 19.30: Angliške pesmi. — 20.: Orkestralen koncert. — 21.: Nacionalna ura kakor v Ljubljani. — 22.15: Koncert godbe kraljeve garde. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Godalni trio. — 20.: Pesmi. — 21. Nacionalna ura kakor v Ljubljani. — PRAGA 19.10: André Burdino poje arje in pesmi. — 19.30: Prenos iz Brna. — 21.: Orkestralen koncert. — 22.: Plošče. — BRNO 19.30: Operetni večer. — 21.: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 19.:

Barbara Gould

NEW-YORK — PARIZ

prinaša na trg od vseh svojih svetovno poznanih sredstev za nego lepote krem v tubah v manjši in poceni opremi, da bi tudi manj imovitim damam omogočila

RACIJONALNO NEGO LEPOTE.

Izolite se obrniti na samoprodajo:

LJUBLJANA: Drogerija GREGORIČ, Prešernova ulica št. 5.

Orgelski koncert. — 19.30: Arie in pesni. — 20.: Dunajska glasba. — 21.: Lahka in plesna muzika. — DUNAJ 12.: Koncert orkestra. — 16.10: Jazz. — 17.25: Arie in pesmi. — 19.10: Zborovsko petje. — 20.05: Operni večer. — 22.50: Koncert Ziehrerjeve

ve glasbe. — 23.50: Ples. — BERLIN 20.10 Orkestralen koncert. — 21.: Dramatske scene. — 21.30. Pesmi. — 22.20: Mozartov koncert. — 23.: Plošče. — KONIGSBERG 19.30: Orkester mandolin. — 20.10: Slušne igra. — 21.30: Virtuozne violinske skladbe

Omejitev režije gospodarskih podjetij

Beograd, 23. novembra. A.A. Na podlagi čl. 63. finančnega zakona za 1934-35 je ministrski svet na predlog ministra za trgovino in industrijo izdal naslednjo uredbo o znižanju režijskih izdatkov gospodarskih podjetij:

Čl. 1.: Podjetje, ki mu je zaradi splošne gospodarske krize gospodarsko delovanje znižano v tolikšni meri, da so izdatki za osebno režijo po dosedanjih posameznih ali kolektivnih službenih pogodbah zanj nesorazmerno veliko breme, se lahko poslužijo določb naslednjih odstavkov:

Čl. 2.: 1. Podjetje sme svojim upravljajočim uradnikom na 6 mesecev odpovedati pogodbo v primerih, kjer je odpovedni rok daljši od 6 mesecev, in pri pogodbah, sklenjenih na nedoločen čas ali pa na določen čas, če pri tem času ostane še več od 6 mesecev. V takih primerih se dogovorjena odpravnina lahko zniža na šestmesečno povprečno plačo, toda upravljajoči uradnik s tem ne izgubi že pridobljenih pravic do pokojnine (čl. 4. odst. 2), če mu po pogodbi pripada. — 2. Podjetje sme odpovedati upravljajočemu uradniku službeno pogodbo tudi tedaj, če on ne pristane na novo službeno namestitev.

Čl. 3.: Podjetje sme znižati plačo, odpravnino in pokojnino vseh nameščenec (in njihovih rodbin), ki niso upravljajoči uradniki, in jim odpovedati službeno pogodbo po določbah naslednjih odstavkov.

Čl. 4.: 1. Znižanje plače se more pri upravljajočih uradnikih podjetja izvršiti najmanj v enakih mesečnih odstotkih kakor pri drugih nameščenih podjetja, pri čemer je treba stremeti, da se nameščenec ohrani eksistenčni minimum. — 2. Če podjetja glede znižanja plače, odpravnine in odpovednega roka nameščenec, ki niso upravljajoči uradniki, s katerimi je pa sklenjena poedina ali kolektivna pogodba ne dosežejo sporazuma, se morajo obrniti na zvo-ljeno sodišče v smislu te uredbe. — 3. Pokojnine se morejo znižati samo v kolikor gredo v breme podjetja. Tisti del pokojnine, ki jo nameščenec prejema v posebnem pokojninskem fondu za nameščenec podjetja ali pri kakih zavarovalnici, če plačuje podjetje prejeto za to zavarovanje, se vračuna v znesek pokojnine, odmerjen od podjetja. — 4. Izprememba prejemkov ali tistega njihovega dela aktivnega upravljajočega uradnika ali nameščenca, ki se vračuna v pokojnino, ima za posledico tudi sorazmerno izpremembo pokojnine tistega upravljajočega uradnika ali nameščenca, ki mu je pokojnina odmerjena na podlagi prejšnjih prejemkov. Na podlagi tega pokojnina pri upokojenih upravljajočih nameščenih ali uslužbenih ne more biti večja kakor bi bila, da se v dobi njegove upokojitve računajo prejemki, ki jih dobiva aktivni upravljajoči uradnik ali nameščenec njegovega položaja s istimi službenimi leti istega podjetja s pravico do pokojnine. — 5. Glede znižanja pokojnine tako nameščenec kakor upravljajočim uradnikom se podjetje lahko obrne na izvoljeno sodišče v smislu te uredbe. — 6. Če poedina ali kolektivna pogodba ima v mislih izvoljeno sodišče za primer sporov v odstavku 1 ali 2, se podjetje obrne na izvoljeno sodišče. Končno se spori urede v teh primerih pred izvoljenim sodiščem v zmislu te uredbe.

Čl. 5.: 1. Pri vsakem trgovskem sodišču, kjer ga ni, pa pri okrožnem (prvostopnem) sodišču, je postavljeno izvoljeno sodišče za vse področje sodišča. — 2. Izvoljeno sodišče sestoji iz predsednika in dveh članov. Predsednika odredi za vse leto predsednik trgovskega (okrožnega prvostopnega) sodišča iz vrst sodnikov tega sodišča, vsaka stranka pa imenuje v vsakem posameznem primeru vanj po enega člana. — 3. Potreb-

no pisarniško osebje da na razpolago trgovsko (okrožno prvostopno) sodišče.

Čl. 6.: 1. Lestnik podjetja predloži svoj predlog predsedniku izvoljenega sodišča v dveh izvodih. S predlogom predloži tudi dokaz za to, da obstoje okoliščine, na katere postavlja svoj predlog (čl. 1.). V predlogu navede tudi člana izvoljenega sodišča, ki ga ima izvoliti. — 2. Predsednik izvoljenega sodišča pošlje predlog nasprotni stranki, ki mora v roku 15 dni imenovati drugega člana. — 3. Ako katara od strank pravočasno ne izvoli člana izvoljenega sodišča, ga bo imenoval predsednik trgovskega (okrožnega prvostopnega) sodišča iz vrst sodnikov tega sodišča. — 4. Kadar gre za kolektivno službeno pogodbo, se dostavi predsedniku strokovno delodajalske organizacije in zastopniku delojemalcev.

Čl. 7.: 1. Izvoljeno sodišče razpravlja na podlagi ustnne razprave s strankami in njihovimi zastopniki, ako obstoje, o sklepu, v kolikor se mu ne bi posrečila poravnava med strankama. — 2. Izvoljeno sodišče odredi s sklepom plačo, pokojnino ali odpravnino oziroma odpovedni rok. Odpovedni rok se ne sme določiti izpod najnižjega, z obrtnim zakonom ali s katerim drugim zakonom za takšne primere določenega odpovednega roka. Pri sprejetju svojega sklepa se sodišče drži načela pravičnosti, upoštevajoč po eni strani gospodarske razmere podjetja, po drugi strani pa razmere pri nameščenih, zlasti pa višino plače drugih nameščenec pri podjetju, strokovno sposobnost nameščenca in položaj, ki ga je zavzemal, in čas, ki ga je prebil v službi tega podjetja.

Čl. 8.: Postopek ni javen. Člani sodišča morajo tisto, kar izvedo pri tem postopku, ohraniti kot uradno tajnost. Kršitev te tajnosti se kaznuje kot kršitev uradne tajnosti po členu 401. kazenskega zakonika.

Čl. 9.: Zoper sklep izvoljenega sodišča ni pravnege leka. Sicer se bode pa primerno izvajale določbe civilnega sodnega postopka, ki velja na področju dotičnega trgovskega (okrožnega prvostopnega) sodišča.

Čl. 10.: Stroške postopka nosi podjetje.

Čl. 11.: Vsaka stranka sme, ko se razmere izpremenijo, na isti način zahtevati nov sklep. Glede stroškov tega postopka velja jo določbe civilnega pravnega postopka, ki velja na tem področju.

Čl. 12.: V postopku pred izvoljenim sodiščem ne obstoji prisilno zastopanje po odvnetih.

Čl. 13.: Pod plačo v zmislu te uredbe se razumejo tekoče plače v denarju, dotacije vseh vrst, renumeracije, trinitaja plača, delež pri dobičku, provizija in podobno.

Čl. 14.: Za nameščenca v zmislu te uredbe se smatra osebe, navedeno v členu 324 obrtnega zakona, ne glede na to, ali spada podjetje pod ta zakon ali ne.

Čl. 15.: Upravljajoči uradnik v zmislu te uredbe je nameščenec, ki mu je ne glede na službeni položaj poverjeno vodstvo vseh poslov ali posameznih skupin ali podružnic (filijal).

Čl. 16.: Določbe te uredbe se ne nanašajo na denarne zavode, za katere velja uredba o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, oziroma uredba o zaščiti kmetskih kreditnih zadrug in njihovih zvez od 22. novembra 1933.

Čl. 17.: Ukrepi, ki so jih podjetja izvajala v zmislu uredbe o znižanju režije gospodarskih podjetij od 22. novembra 1933, se morajo prilagoditi določbam te uredbe počasi s prvim prihodnjega meseca po dnevu njene uveljavitve.

Čl. 18.: Ta uredba stopi v veljavo na dan, ko se razglasi v »Službenih Novinah«. Isti dan izgube veljavo vse določbe, ki ji nasprotujejo.

Alpinski koledar »Iz naših krajev« za l. 1935.

Čez 4 dni ga bomo že imeli. Kako se tiska?

Alpinski koledar »Iz naših krajev« si je pridobil sloves, kakor malokatera umetniška publikacija. Koledar vabi z živo sliko — to je moderen način. V tempu časa ti slika pove več nego vse besede. Koledar, ki ima obliko albuma 18 x 24 cm, saj mu po preteku leta lahko odrezješ številke) zasluži vse priznanje glede 52 novih umetniških slik v bakrotisku. Stiri različne barve se vrste po letnih časih, katerim primerno so izbrane tudi slike. Fotografije so letos predvsem planinske in so med njimi najboljše dela prominentov, kakor so: dr. St. Tomlinšek, Cveto Svigelj, prof. J. Ravnik, inž. D. Lasič, dr. Dougan in drugi. Sodeč po tisku in pestrosti slik, obeta biti letošnja izdaja najlepša od vseh.

Ze za lansko izdajo je trdila češka kritika, da je težko popisati, kaj je v teh mojih strah fotografije umetnosti vse izraženo. Nič manj navdušena priznanja so prihajala od povsod kamor si je koledar utrl svojo pot. Tako imas najlepše darilo za bore 30 dinarjev, 52 umetniških fotografij, ki bi sicer stale mnogo denarja. Kraje srečaš, kjer si s popotno palico hodil in lepa slika ti bo tudi najlepši spomin. Nek Anglež se je izrazil o koledarju: »Če bi tuji videli, kaj vse jim nudite, bi dravska banovina živela lahko samo od tujskega prometa!« Mikavost koledarja »Iz naših krajev« je ravno v tem, ker ni nikak suhoparen prospekt, je nekaj novega, kar vedno in vedno spet rad ogledaš in kar spraviš »Dolniska tiskarna, ki ga tiska je svojo nalogo rešila odlično. Delo je ogromno in prav tako so stroški zaradi umetniškega tiska. Kako se izdeluje? Najprej se izdelajo diazotivni slik, nato jih kopirajo na tako zvan pigment in to po 16 slik v okviru pod pritiskom 7000 kilogramov. Pod istim pritiskom se kopira še »raster«. Pigment se nalepi na velik bakren

valj, nato se podloga pigmenta odstrani in tako ostane tanka prenosna plast na valju. Ko se ta izsuši, se celoten valj, razven slik prevleče s asfaltnim lakom, ki varuje valj pri jedkanju, da ostane gladek. Valj se nato poliva z raztopino železovega klorida, ki na laka prostih mestih (t. j. slikah) počasi prodira skozi pigment. Čim bolj je bil ta počinjen po kopiji, tem bolj nazir in na jedka raztopina baker. To je poleg vse pazljivosti najtežji posel. Ko je jedkanje končano, se preostali lak in pigment odstranita in valj je po vsej površini gladek, le slike so za odloemek milimetra globoko nadekane v bakrenno površino. Ko se nato valj montira v stroj, teče ves v gosti oljni barvi, šele ko prislonimo nanj oster nož, isti odstrani vso barvo, pusti pa isto v vdolbinah, ki so bile najedkane, čim večja je vdolbina, tem več barve sprejme. Pod vel. pritiskom se iztisne nato na papir, kjer etična primes barve naglo izpuhti in ostane nam slika. Valj je do 1 m visok in lit iz masivnega bakra. Stirje valji so potrebni, da so nanešene vse slike. In če se je kaka slika ponesrečila? Če valj je treba napraviti iznova. Medtem, ko deluje »bakrotiska«, pa v stavnici stavijo besedilo, da so pri ponovni poti skozi stroj slike opremljene s tekstom. Nato se pole razrežejo, knjigovez jih razporedi za vsak koledar posebej v vrstnem redu, napravi vezavo itd. V nekaj besedah je to vse povedano, a preden je slika pravilno posnetna na planinah, razvita in dotiskana je mnogo dela, truda, potov in stroškov.

Koledar »Iz naših krajev« je umetniško delo, ki zasluži vso pozornost, po svoji izdelavi je kos vsakemu še tako dovršenemu inozemskemu izdelku. Ne samo to: naše je! V nobeni nabi hiši bi ne smel manjkati! Lepšega in cenejšega darila ne morete dati niti sebi niti drugim. Poselite po niemi!

NARODNO GLEDALIŠČE U LJUBLJANI

REPERTOAR

DRAMA.
Začetek ob 20.
Nedelja, 25. ob 11.: Snegulčica. Otroška predstava. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 15.: Gugalnica. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Waterloo. Premiera. Izven.

OPERA.
Začetek ob 20.
Nedelja, 25. ob 15.: Sveti Anton, vseh za ljubljenskih patron. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Mignon. Izven. Znižane cene.

Nedelja v ljubljanski drami. Ob 11. uri dopoldne se ponovi tretjič v tej sezoni otroška predstava »Snegulčica«, ki je našla pri mladini največji odziv. napolnila je dvakrat gledališče do zadnjega kotička. Z različnimi plesni sodeluje v pravljici 20 otrok. Režija: prof. Sestova. — Ob 15. uri popoldne se igra v M. Skrbinkovi režiji O. Scheinplugove »Gugalnica«, priredna, topla igra. S svojim finim humorjem in zabavnim zapletom in razpletom nudi vselega razpoloženja polno popoldne. — Zvečer ob 20. uri se vrši premiera Raarlove satire »Waterloo«. Igra je ostru satira na kompromis, ki jih je primoran delati dandanes umetnik če hoče ustreči publiki.

Nedelja v operi. Ob 15. uri popoldne se ponovi uspešna revijska opereta kompozita Beneša »Sveti Anton, vseh za ljubljenskih patron« po znižanih cenah. Dejanje se godi v 16 slikah med čehoslovanskim ljudstvom. Godba je prepletena z lepimi narodnimi motivi. V opereti je mnogo originalnih plesnih vložkov, tako, da nudi izredno zabavno predstavo. — Zvečer ob 20. uri se vrši prva repriza Thomasove opere »Mignon«. Loharja poje g. Betetto. Filino gđ. Župevčeva. Vilhema g. Banovec. Opera je zanimiva tudi po deloma prenovljeni in scenaciji. Zaradi svetle melodične, krasnih arii, učinkovitih prizorov, je ta opera pri široki publiki zelo priljubljena. Veljajo znižane cene.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.15.
Nedelja, 25.: Rokovnjači. Poslednjič v sezoni.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.
Nedelja, 25. ob 15.: Gugalnica. — Ob 20.: Carjevič.

Nedelja v mariborskem gledališču. Popoldne ob 15. ponove »Gugalnice«, izredno zabavno veseligr O. Scheinplugove. To delo je doseglo med veseligrami poslednjih sezon največji uspeh in ga obištevajo vselej s prijetno radostjo. — Zvečer bo prva ponovitev melodične opere »Carjevič«, ki je letošnji prvi glasbeni komad.

AKO ZELITE, DA BO VAS OTROK ZDRAV IN VESEL

dajte mu »Energina« za jačanje krvi, živcev in teka. »Energina« krepi kri, jači živce, dela apetit, pospešuje razvoj otroka. Dedi 3 krat na dan po malo žličico okusnega »Energina«.

»ENERGINA« se dobiva v lekarnah v pol-litrskih steklenicah. 1 steklenica Din 35.— (Reg. S. br. 4787-32)

Tisoči naših zadovoljnih odjemalcev uporabljajo več let samo

HASAG-POLAR in KRONOS petrolovske svetilke od 50 do 3000 sveč. Najenostavnejše manipuliranje!

PETRO-LUX

Zagreb, Radišna ulica št. 9. Največje skladišče nadomestnih delov za svetilke vseh fabrikatorov.

Za vinsko trgovino

sprejemem dobrega agilnega

družabnika

z nekaj gotovine. Zajemčen zelo velik uspeh. Ponudbe pod »Vinska trgovina« na ogl. odd. »Jutra«. 9578

Radio tehničarja

popolnoma perfektnega v popravilih in hitrega v poslu, sprejme za takoj ali pa s 1. decembrom vodilna tvrdka v Zagrebu. Pismene ponudbe pod šifro »Radio tehničar« na ogl. odd. »Jutra«. 9574

GLASBILA
Schneider
priznana
50 od
umetnikov
kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA
F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKIN
ZAGREB, Miklošičeva ul. 10.
Viole... od Din 71.- navzgor
Kitare... - 148.-
Mandoline... - 98.-
Harmonike... - 75.-
Hajavske kitare,
k. umetniške
harmonike, trube,
saksofoni itd.
najceneje.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI GENIK

Postani in ostani član „Vodnikovih družbe“

Mošančki

zlata parmena in druga zimska jabolka stalno na zalogi pri

Gospodarski zvezi

Tyrševa cesta

GOSTILNIČARJI! BERMET-VINO

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovansko
Ornino iz Fruške gore.
V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja
B. MARINKOV,
Sremski Karlovci, Fruška gora.

LOVCI!

Vse vrste orožja za lov, sport in obrambo, municijo najboljših svetovnih in domačih izdelkov vam nudi po najnižjih cenah.

Fr. Ševčik

Ljubljana, Zidovska ulica 8. Telefon 33-78.
Prodaja na veliko in malo. Lovska društva dobijo znaten popust. Zadržite cenike!

Ne pozabite

da Vam gostilna »PRI PANJU«, Vegova ulica 10 nudi vsako soboto in nedeljo prvovrstne domače krvavice in pečeno. Na razpolago ob vsakem času topla in mrzla jedila. Toči se izborni cvček in prima štajerska sortirana vina, dobavljena direktno od vinogradnikov. Zato danes vsi v gostilno k Panju.

Vljudno Vas vabi in se priporoča
7763 **GOSTILNICA**

s pomočjo soli Sv. Roka.

Irdaten zavojček sv. Roka soli za noge dobite že za 9 Din.

Mučne bolečine izginejo že po nekoliko minutah in vi se kmalu počutite zdravega in zadovoljnega

ZVEČER VZEMITE DOBRO in TOPLO KOPELJ za NOGE

z raztopino soli sv. Roka

Poskusite to, po naj-novejših znanstvenih metodah izpopolnjeno, balzam in kisik vsebujočo kopeľ za noge

DOBER VEČER

IN MNOGO ZABAVE PO VSAKDANJEM DELU

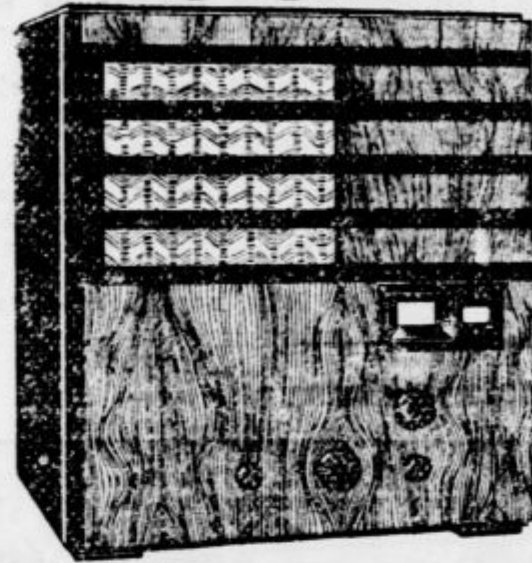

VAM PRINAŠA NOVI

ORION

REFLEKSNI

SUPER tipa 303

SPREJEMA KRATKE, NORMALNE IN DOLGE VALOVE. IMA SEDEM VGLASENIH KROGOV TER JE ZATO POVSEM SELEKTIVEN. IZRAVNAVA SAMODEJNO FADINGE. SENCNATI MERILEC JAKOSTI OMOGOČI TIHO NASTAVITEV POSTAJ. APARAT IMA 3+2 NAJMODERNEJŠE TUNGSRAM BARIJEVE ELEKTRONKE.

DOBI SE PROTI GOTOVINI ALI PA NA UGODNE MESEČNE OBROKE, PRI

„RADIO“, reg. z. z o. z. v LJUBLJANI

Miklošičeva cesta 7

Naročite se na tednik »Radio Ljubljana«, ki izhaja že nad pet let.

KAKO DIVNO BELE ZOBE IMATE!

Prepričajte se sami, kako hitro in kako popolnoma čisti KOLYNOS zobe in jim daje bleščeč sijaj. Samo en poskus in nikdar več se ne vrnete k starim neznanstvenim metodam. Znanost ne pozna nobenega drugega izdelka, ki bi dal tako naglo temnim in porumenelim zobem belilo in sijaj kot KOLYNOS. Poskusite KOLYNOS če nimate več današnje

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

Louise Tiplič

roj. Sellner

VDOVA PO OKROŽNEM ZDRAVNIKU

danes dne 24. novembra ob 2. uri zjutraj.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 12.14. uri na pokopališču pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.

Sv. Lenart v Slov. goricah, dne 24. novembra 1934.

Zalujoči: OLGA LUZAR, ADOLF TIPLIČ, BOGOMIR TIPLIČ, DRAGA VAJD, otroci; VAJD FRANO, zet, vnuk in vnukinja. 9584

ZAHVALA

Hvaležnih src se zahvaljujemo vsem in vsakomur za izraze globokega sočustvovanja in za iskreno ljubezen izkazano naši dragi materi

JOSIPINI ERZIN

na poslednjem potu.

9569

Zalujoči ostali.

Fran Kavčič

Pogreb blagega pokojnika bo jutri ob 15. izpred hiše žalosti, Na Privozu št. 4.

Združenje se ga bo vedno spominjalo s spoštljivo hvaležnostjo.

Ljubljana, dne 24. novembra.

Kristina Urbajs

TRAFIKANTINJA

danes v 31. letu starosti zadeta od srčne kapi mirno preminila.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 26. novembra ob 8. uri zjutraj od hiše žalosti v Studencih nad Hrastnikom na župno pokopališče v Trbovlje.

Hrastnik-Sv. Jurij ob J. žel.-Crešnjevce, 24. nov. 1934.

9586

Zalujoča rodbina Urbajs.

Fran Kavčič

gostilničar in posest., svetnik Zbornice za TOI itd.

dne 23. novembra t. l. nenadoma preminil.

V blagopokojniku izgubi naš zavod zaslužnega sodelavca, ki se je od ustanovitve zavoda neumorno udejstvoval v njegovi upravi. Ohranili mu bomo trajen spomin.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1934.

9576

Vam je že znano, da je

Kraljica peči

patentirano čudo v razgrevanju prostorov? Je domači izdelek in kuri vse vrste goriva z enkratnim naloženjem 12 do 40 ur. Cene nizke, dobavi se takoj

Govarniška zaloga za dravsko banovino v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26
Zastopnik: B. Nipič, Miklošičeva 13

ZBOBNICA ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI sporoča žalostno vest, da je njen dolgoletni zaslužni svetnik gospod

Fran Kavčič

dolgoletni predsednik Zveze gostilničarskih zadrug, gostilničar in posestnik v Ljubljani itd.

v petek, dne 23. novembra 1934 preminul.

Zbornica, v kateri je blagopokojnik v interesu gostilničarstva dolgo vrsto let požrtvovalno sodeloval, mu ohrani trajno hvaležen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1934.

Obleka pozimi

Spodnja obleka pri moških in ženskah — Kakšno biti zimsko blago — Zračenje telesa in dihanje

Pozimi pozivimo v dvojnji, med seboj polnoma različnih »vremenskih« razmerah, v razmerah na cesti in na prostem ter razmerah v zaprtih in segretyh prostorih. Prehod od prvih do drugih in narobe naj nam hitro in preprosto posreduje obleka, torej oblačenje in odložitve vrhne obleke.

Dočim je to vprašanje za zgornje telo razmeroma lahko rešljivo, je nedvomno težavnejše za žensko obleko, dokler nog ne ščitijo dolga krila. Moda je skušala rešiti to vprašanje z visokimi vrhnji obvalom, ki naj bi varovalo tudi meča, in nekaj časa tudi visokimi gamašnimi nogavicami, ki pa niso prodirle, čeprav so svoj namen dobro izpolnjevale. Običajne vrhne nizke nogavice skušajo dopolniti nezadostno toplotno zaščito lahkega obuvala. A vrhne obvala je v ta namen vsekakor bolj priporočljivo, ker nas ne ščiti samo zoper mraz, temveč tudi proti viagi.

Oblačilna industrija skuša v zadnjem času nadomestiti pozimi svileni nogavico s platirano bombažno, ki ima hrupavo notranjost, ki vsebuje več zraka in tako no go bolje čuva mraza. Še bolje bi bilo nemara dopolniti svileni nogavico s posebno spodnjo nogavico, ki naj bi bila eventualno mesne barve.

Takšen nogavični sistem je priporočljiv tudi doma. Sicer stanovanjske prostore pozimi ogrevamo na zračno temperaturo, ki ustreza nekoliko pofetni toploti, a vendar so po učinku na telo hladnejši, ker povzročajo posebno hladne stene pozimi večjo izgubo telesne toplote.

Moški se prilagodeva zimi tako, da si izbere debelejšo obleko. Toploto ohranja v prvi vrsti zrak v blagu. Zato je obleka iz rahlega, lahkega tkiva boljše nego iz gostega tkiva. Zimsko blago naj bo po specifični težji lažje nego poletno, tako da

tudi obleka v celoti ni dosti težja od poletne.

Isti principi veljajo za spodnjo obleko. Če se že nečemo odpovedati lahkim platirnim ali bombažnim srajcam, kakršne nosimo poleti, si omislamo vsaj toplejšo spodnjo srajco.

V vsakem primeru pa mora biti obleka takšna, da ne ovira zračenja telesa in njegovega dihanja. Le v takšni obleki, pod katero je zrak čist, topel in suh, se bomo počutili udobno in zdravo.

Zora Voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higienskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspešen sigurni in trajni. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB. Radićeva (Duga) ulica 32
Pri naročilu navedite vaše naravno barvo las. 63

Zračenje

Organizem potrebuje poleg trde in tekoče hrane še eno važno živilo: sveži zrak. Zato je potreba zračenja tako nujna. Zračenje pa mora biti učinkovito. Samo odpiranje oken ne zadostuje vedno, če ni prepiha. Kjer tega ne moremo napraviti, pustimo vsaj zgornja okna dalj časa odprta, ker se porabljeni zrak nabira, kakor nas izkušnja uči, baš v višjih legah sohe in ob stropu. Kadar je mrzlo, vlažno ali megleno vreme, je treba ponovno zračiti, a vsakokrat krajši čas, ker bi drugače trpela oprava in bi se tudi stene preveč ohladile.

OBLAČIMO

RES DOBRO

in poceni. Sportne, promenadne in obleke za dijake krojimo elegantno in poceni. Velika izbira blaga za jesenska oblačila.

Drago Schwab, Ljubljana, Aleksandrova cesta.

Nobilovi zrakoplovi

V Rusiji so dovršili pod vodstvom proslulega generala Nobila velik zrakoplov »V 6«. Te dni je srečno prebil svoj prvi polet nad Mosko. V njem je poleg posadke še prostora za 20 potnikov. Namenjen je potniškemu prometu na progi Moskva—Sverdovsk. Sverdovsk je središče uralskega industrijskega ozemlja in leži 1600 km od Moskve. Kakor poročajo, nameravajo Rusi otvoriti še celo vrsto podobnih zračnih zvez in s pomočjo zrakoplovov raziskati tudi Arktido.

Za te načrte ima glavno zaslugo general Nobile, ki ne glede na znano katastrofo, ki se mu je primerila, kakor je danes doganjano po zaslugi megalomanskih prestiznih načrtov italijanskega fašizma, v Arktidi, več graditelj zračnih ladij. Ko je končal svojo kariero v Italiji, je odšel v Rusijo, kjer so ga sprejeli z odprtimi rokami in mu poverili organizacijo gradnje zrakoplovov in zrakoplovnih lop. Denarja mu je v ta namen bilo na razpolago kakor smeti. Kakor poročajo, se bavi sedaj posebno z idejo, da bi organiziral zračno zvezo med Rusijo in Ameriko preko Arktide.

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovca« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefovca« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo zlasti pri močno krvnih, korpušnih osebah, satirijah in hemoroidno bolnih. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Svojega knjigovodjo pustim lahko ves dan samega in vedno vem, kaj dela.«
»Nu, kaj dela?«
»Nič.«

»Čudno: eno samo knjigo imate v svoji veliki knjižnici.«
»Da, nažalost. To je seznam knjig, ki sem jih posodil svojim znancem.«

3. januarja. »Ona« stopi k njemu in pravi: »Potrebujem novo večerno obleko.«
On: »Saj sem ti vendar prav za božič kupil novo!«
Ona: »Tega vendar ne boš zahteval, da bom nosila obleko iz prejšnjega leta!«

»Pepeta pa ni nič več videti,« pravi Tone pri stalnem omizju.
»Da, mu odgovore,« od kar se vozi z motornim kolesom, leži v čestnem jarku ali pa v postelji.«

»Naglušnost vaše žene je samo starostni pojav, recite ji to.«
»Recite ji to vi, gospod doktor.«

Čitajte tedensko revijo
„ŽIVLJENJE IN SVET“

„Trebušni daljnogled“

Nov pomemben aparat za ugotavljanje notranjih bolezni

Berlinski zdravnik prof. dr. Heinz Kalk je izumil aparat, ki omogoča pregledovanje in celo filmanje trebušne votline.

Prof. Kalk je v svoji praksi že davno čutil potrebo po takšnem aparatu, ki bi dal možnost sigurne diagnoze v trebušni votlini in za najrazličnejše organe brez operativnih posezkov. Šved Jacobaeus je sicer izumil takšen aparat, ki je pa rabil samo za ugotavljanje redke trebušne vodenice in ki je bil torej zelo enostranski. Kalk se je dolgo bavil s konstrukcijo popolnejšega aparata. Ko je predvajal prvi model, so strokovnjaki, kakor običajno, majali z glavno, toda predvajanje popolnega modela je naletelo na navdušeno priznanje. To priznanje genialno sestavljena priprava tudi v resnici zasluži. Z njo je mogoče osvetliti in pregledati vso trebušno votlino do srca, ki se svetilka skozi prečno mreno, opazovati se dajo skoraj vsi notranji organi, ugotoviti najrazličnejše bolezenske spremembe in celo obolenja trebušnice.

Ves aparat sestoji iz nekoliko jeklenih cevi in gre udobno v majhno škaflo. Na pacientov trebuh pride majhen jeklen tulec, nič debelejši od navadnega svinčnika. Sko-

zi ta tulec se uvede jeklen, bodalcu podoban trokar, ki preboda kožo. Trebuh se prej napihne z zrakom, da ne more trokar raniti nobenega notranjega organa, a znatno mesto uboda se seveda napravi neobčutljivo. Čim je napravljen vbod, skoči nož nazaj, tulec pa v odprtino. Sedaj gre skozenj kakšnih 30 cm dolga jeklena cev, ki ima na koncu majhno električno žarnico in za njo optiko. Na drugem koncu je žica, ki veže žarnico z baterijo v zdravnikovem žepu. Ta jeklena cev je »daljnogled«, ali »dronogled«, kakor hočete, s katerim opazuje lahko vso trebušno votlino. Vsaka potankost se da jasno razločiti: trebušnica, črevesje, želodec, jetra, srce, povečano, pomanjšano, kakor pač aparat naravnost.

Naravno je, da je takšna priprava v diagnostikah in kirurških rokah neprecenljivega pomena. Z njim je lahka opazovati delovanje in spremembe notranjih organov, narisati ali fotografirati telesno notranjost ter jo celo posneti na filmski trak. Zato ni čudno, da je Kalkov izum zbudil v strokovnih krogih ogromno zanimanje.

Zakaj si podajate roke?

Nehigienična stran te navade — razvade

Ali vam je kaj do tega, da bi vsakega znanca ali neznanca, ki ga dobite na cesti, v javnem lokalu, doma, obliji? Ne? Zakaj pa čutite potrebo, da bi mu stisnili roko, da bi pritisnili njegovo dlan na svojo dlan? Ali ni to isto, kakor če se dva Eskima v pozdrav podrgneta z nosom? Na vsak način pa bi bilo objemanje pomembnejše, kajti tu se dotakne blago obleke blaga obleke.

Opazujte kdaj, kadar se boste v kavarni dolgočasil, kaj vse dela roka ljubege sočloveka, ali pa opazujte nepristransko samega sebe. Mahoma boste odkrili, da se ga roka povsod tja, kjer je nekaj v neredu. Včasih seže v lase in se po njih počelja, včasih drgne čeljust, nato se dotakne nosa ali ustnic, drži cigaro ali cigareto baš tam,

kjer je vlažna, seže v žep po robec (posebno pri nahu), se ustavi pred kašljajočimi usti, kakor je po higienskih pravilih prav, počenja neprestano tisoč stvari, ki ji dajejo priliko, da nabere naše milijone vsakovrstnih bacilov. In potem sežete vi vanjo in jih poberte na svojo roko oziroma po počastite s tem, da jo obdarite z milijoni bacilov na svoji roki. Ali je to namen vašega pozdrava človeku, ki vam je čisto pri srcu, a še česče prav nič mar? Ali bi ne bilo bolje, da bi bil vsak z bolezenskimi klicami na svojih rokah sam srecen in bi se pozdravljanje gotovo bolj učinkovito, gotovo bolj pametno dogajalo v ljubeznivo besedo, s prijaznim pogledom in priklonom glave?

Najlepše ženske na svetu

Popotni vtisi nemške letalke

Kje živijo najlepše ženske na svetu? Slovita nemška letalka Ely Beinhorn, ki se mudi ta čas na daljšem propagandnem poletu v Ameriki, pravi, da je na svojih velikih poletih prišla vsakokrat vsaj v dve deželi, o katerih so trdili, da žive tam najlepše ženske na svetu.

Tako se ji je zgodilo tudi v Mehiki. Tu so ji povedali, da se z ženskami v Tehuantepecu ne morejo primerjati nobene pod tem božjim soncem. Odločila se je, da si jih ogleda in je poletela tja v družbi dveh znancev, Evropcev.

Vas leži na bregu Tihega oceana. Imeli so srečo, kajti ta dan je bil tam v čast nekake svetnika velik ples. Zunaj vasi je stal velik šotor. Že od daleč so slišali iz njega godbo. Ko so pa stopili vanj, niso mogli zatajiti navdušenega vzklika. Dekleta iz Tehuantepeca so v resnici dražestna. Svojo naravno lepoto znajo podpreti s čudovitim oblačilom, z ozidavanjem vrednim dobrim vedenjem, ki mu primestujejo ponos in samozavest. Kakor kokeške na drugo so se sede ob steni šotora in si pahljale v vnetem razgovoru s sosedo hladu, kajti v šotoru je bilo neverjetno vroče. To so bila

sama dekleta, kajti poročene ženske ne smejo plesati. Sredi šotora, okrog godbe so stale stotine moških, ki so ob začetku vsakega novega komada planili na svoje obževanke. V primeri z dekleti in njihovo dragoceno nošo so bili videti v svojih prepornih srajcah precej zamarnjeni in njih obnašanje ni bilo nič boljše, med tem ko bi dekleta delala čast vsakemu, tudi najbolj izbranemu plesnemu venčku v Evropi.

Letalki se je zazdelo čudno, da nobeden izmed moških ne kadi, čeprav jih je bila že kopa pod hudim vplivom alkohola. A seveda, zaradi dolgih kril je spregledala, da plesajo dekleta vse — bosa. Kako lahko bi se drugače opekle na kakšnem cigaret-nem ogniku.

Ena med njimi je bila najlepša med najlepšimi, visoka, brezhibno zraščena, z obrazom kakor dragulj. Beinhornova je dejala svojima spremljevalcema, naj bi to dekle vendar povabila na ples. Oba sta odločila. Ustrašila sta se košarice. Dejala sta, da bi se lepota prav gotovo zahvalila. Če bi plesala z Evropecem, bi od samih govoric in norčevanj ne prišla več do miru.

Skro z obročem

Nova iznajdba za otroke je vozilo, ki ga prikazuje gornja slika. Spodnji del vozila

je skiro na majhnem obroču, poleg tega pa se vrti okoli otroka velik obroč, in sicer tako enakomerno, da ni vozač nikoli v nevarnosti.

Mučenik znanosti

Pri zadnjih poskusih za neko odkritje na polju organske kemije se je zastrupil in na posledičah zastrupljenja umrl ameriški učenjak dr. Erik Gebauer-Fuelnegger. Učenjak je bil tik pred zaključnim odkritjem postopka za pridobivanje gumija, ki bi bil prozoren kakor steklo. Pri eksperimentu pa je vdihaval klorov vodik in sicer tolikšno množico, da mu je ta strup popolnoma razjedel pljuča.

Smrt Makartove prijateljice

V Budimpešti je te dni preminula 82-letna vdova po advokatu dr. Davidu Schwarzu, rod. Dunaičanka. Pokojnica je pripadala celih 55 let intimnemu prijateljskemu krogu slikarja Makarta. Umetnik jo je ponovno slikal. Zadnja leta je živel v bedi. To jo je napotilo, da je prodala svoj portret, ki je Makartovo delo, ravnatelju budimpeštanske glasbene akademije, Eugenu Hubayu Hubay ji je plačal večji znesek in od tega kapitala je živel do smrti.

Nov francoski

prekomorski polet

Znani francoski rekordni letalec Bossoutrot je odletel s hidroplanom »Santos Dumont« iz Marignaneja proti Maroku. V letalu je sprejel devet potnikov. Iz Afrike bo Bossoutrot nadaljeval polet čez Ocean v Brazilijo. Ta polet je prvi prekomorski podvig imenovanega letalca.

A NEKDOTA

Maršal Pilsudski je bil v svojih zgodnjih revolucionarnih letih goreč pristaš socialno-revolucionarne stranke. Njegovo glasilo je bil delavski list »Robotnik«, zaradi katerega je bil sedanji vsemočni poljski državnik čisto v ječi in v izgnanstvu. Marksiisti vseh struj in otenkov so ga smatrali zato za dobrega sodruga in se niso mogli dovolj načuditi njegovim odlokom, brž ko je prišel na oblast. Pred nekoliko leti je prišla k maršalu deputacija marksistov, da ga opozori na njegovo politično preteklost s tiho nado, da bo Pilsudski izpremenil svoje postopanje proti socialistom. Govornik odposlanstva je seveda nagovoril maršala kot sodruga. Pilsudski pa ga je prekinil že pri besedi sodrug z naslednjim ugovorom: »Gospodje, vi ste v zmoči. Res sem nekoč sedel z vami v rdečem vlaku, toda vozil sem se samo do postaje »Osvoboditje Poljske«, kakor je bil moj namen. Na te postaje sem izstopil, vi pa me vozite dalje do postaje »Socializem«. Srečno pot vam želim, meni pa le lepo recite gospod Pilsudski.«

VSAK DAN ENA

»Veste, vi se ml zdite naravnost 48 let stari.«
»Kako to?«
»Ker ste dvakrat neumnejši od mojega zeta, ki mu je zdaj 24 let.«

Župani molzejo krave

Kako se na Angleskem brigajo za napredek živinoreje in za kakovostno mleko, pričata ta dva župana iz Islingtona (na levi) ter iz Shorditsha, ki sta, da bi se prepričala o kvaliteti mleka domačih krav, sama pomolzla živali

Don Juan naših dni

Z višin svetovne slave v nižine banalne realnosti

Iz Hollywooda poročajo, da si je s škarjami prebodel srce Lou Tellegen, mož, ki je veljal več desetletij za najlepšega moškega na svetu.

Lou Tellegen ali s pravim imenom Louis Bernard Edmond van Dommelen je bil sin nekega holandskega generala. Kot 13leten fant je ušel z doma z ljubavnico svojega očeta. V Moskvi so ga aretirali kot tiho. tapca prepovedanih knjig, v Španiji so ga proslavljali kot matadorja diletanta (pred vsem pa seveda zaradi njegove lepote), v velikih cirkusih se je poskušal kot boksač in jahač, upniki in ljubosumni so ga pregnali v Pariz, kjer se je preživljal kot sluga v neki trgovini. Nekake dne ga je srečal Rodin in ga pozval, da bi mu bil za model. Tellegen je pristal in tako je nastal kip, ki je danes v Metropolitanskem muzeju v New Yorku. Pri Rodinu ga je srečala »božanska Sarah«, velika igralka, ki je štela takrat že več nego 60 let.

Njemu je bilo 30, naziv tej razliki v letih pa si Sarah ni pmdišljala vzeti Tellegen

gena s seboj na turnejo v Ameriko. Čudni par je igral »Damo s kamelijami« in druge paradne kose igralk ter je žel nezasišane uspehe. Polovica teh uspehov je šla na račun Tellegena, »najlepšega moža na svetu«. A mož ni menil, da je samo najlepši, temveč si je domišljal, da je tudi najboljši igralec. Ostavil je staro igralko in poskušal sam pridobivati denar in slavo. Uspeh je bil klavren. Tedaj ga je morala srečati seveda Isadora Duncan, slovita plesalka. Kmalu je razglasila po listih vsemu svetu, da se bo končno rodil popolni človek. Toda otroka ni bilo. Duncanova je svojega dona Juana zapustila. Ta je bil štirikrat poročen. Prva žena, grofica de Bronchère, je zdržala najdlje pri njem, zadnja žena, Eva Casanova, mu je ušla. Mož se je seveda staral in s tem je bilo njegove kariere konec. Redkokdaj je še dobil kakšen angažma, na zadnje samo še uloge statistik. Zbolel je in ga je neka dobrotnica vzela v svojo hišo, kakor druge obubožane in ostarele zvezdnike. Toda tega padca ni mogel preboleti in si je te dni vzel življenje.

Moderna „ladja puščave“

Avtobusi in traktorji izpodrivajo kamele

Tisočletja je veljal velblod za »ladjo puščave«, danes pa bi se tej označbi smejel vsak arabski deček v Damasku, Jafi ali Bagdadu. Moderna puščavna ladja je videti namreč popolnoma drugačna in je tudi

SVOJI K SVOJIM!

Gospodinj! Držite se tega gesla in kupujte domače »Hubertus« milo in »Perlon« pralni prašek, ki sta kvalitetno najboljša domača izdelka!

I V E R I

Kdor hoče več, nego more, je diletant; kdor hoče to, ker more, je talent; kdor več more, nego hoče, je genij.

Ustvarjajoči morajo postati trdi — toda, ne proti drugim, proti sebi!

Plemenito divjad umetnost kaj pogosto preganjajo do ohromitve sivi psi teorije.

Najhujši sovražniki umetniškega razvoja so tisti, ki ne morejo razumeti, da nečesa ne razumejo.

Dve polovici še davno nista celota.

Pri odraslih imenujemo često značaj, kar označujemo pri otrocih za nesposobnost.

Napake velikih duhov se kažejo najjasneje pri njihovih posnemovalcih.

Mnogi se blešujejo zaradi odsotnosti drugih.

Kjer se konča razumevanje, se začne porog ali navdušenje.

Kdor vidi vsepoved same prepade, še davno nimata globokoga pogleda.

neprimerno udobnejša od navadnega velbloda.

Promet med Sirijo, Irakom in Perzijo rase od meseca do meseca. Lansko leto je šlo skozi Sirsko puščavo 28.000 potnikov in 25.000 t evropskega blaga — a to s pomočjo avtobusov. Šele dve leti je tega, kar je to moderno vozilo nadomestilo tradicionalno žival. Konkurenco mu dela edno še letalo. Potnik, ki hoče iz Damaska v Bagdad ali iz Jafe v Teheran, ima na razpolago avtobuse najmodernejše konstrukcije. V zadnjem času so uvedli celo 22 m dolge turne vozove v dve nadstropji, ki jih vleče traktor s strojem 600 k. s. V vozu je prostora za 31 ljudi, v zgornjem nadstropju so spalni prostori, v spodnjem pa jedilnica, umivalnica, bife itd. Potovanje od Damaska v Bagdad traja poldrug dan.

Prava puščava se pričaja pri Kan Abas Samatu, od tu vozi avtobus kakšnih 400 kilometrov po ravni ploskvi, ki bi jo imenovali lahko največje in najlepše naravno dirkališče na svetu. Ker pa nedostaja na tem »dirkališču« vseh orientacijskih možnosti, mora vozač uporabljati kompas kakor na pravih ladjah.

Ples v ruski vojski

Glavni inspektor ruske vojske Voronšov je izdal povelje, ki nalaga vsem častnikom Rdeče armade, da se morajo naučiti plesanja, posebno pa vseh modernih plesov. Ta čudni ukaz ima globlji pomen. Preteklo poletje je bila v Ankari namreč ruska vojaška misija, ki so ji v čast priredili velik sprejem s plesom. Na tem večeru je odlična Turkinja povabila mladega ruskega častnika na ples, a ta je moral odkloniti, ker ni znal plesati. Zaradi tega dogodka bi kmalu prišlo do diplomatske intervencije.

Katarina Schrottova prodaja nakit

Bivša dunajska gledališka igralka in prijateljica pokojnega cesarja Franca Jožefa Katarina Schrottova je nedavno prodala del svojega nakita za 100.000 šilingov. Nakit je kupil neki diplomat na Dunaju, Katarina Schrottova je zdaj v 79. letu.

Ob 100-letnici imena tvrdke Ant. Krisper

dajemo v času od 22. do 30. novembra 1934 na vse naše cene poseben

popust 10%

Izkoristite to priliko za Miklavžev nakup!

Mestni trg št. 26

ANT. KRISPER, LJUBLJANA

Stritarjeva ulica 1—3

Miklavž in Božiček ne smeta poznati krize, otrok pa je ne razume

Bistvo otroške mladosti je zahteva sreče in veselja in svet, naj bo še tako trd in skop napram odraslim, mora otrokom to nuditi. Marsikatera dobra mamica in očka sta v velikih skrbih, na kak način bosta mogla Miklavž in Božiček v teh hudih časih osrečiti njihove malčke. Kakor vedno doslej, tako tudi tokrat radi prevzamemo del teh skrbi nase.

K osrečevanju mladine smo radi ob vsaki priliki prispevali po svojih močeh in poskrbeli smo tudi letos, da Miklavžu in Božičku ne bo težko oskrbeti primernih darov, med katerimi ne bo manjkalo mladinskih knjig, ki prinese v vsako družino toliko nedolžnega veselja in sreče.

Knjige „Jutrove“ mladinske knjižnice, ki nudijo otrokom poln koš veselja in radosti in jih na zimo prijetno umirijo, so sledeče:

Prigode porednega Bobija
Sinko Debelinko
Prigode gospoda Kozamurnika
Janko in Stanko
Skok, cmok in Jokica
Bratec Branko in sestra Mica
Sambo in Joko
Osel gospoda Kozamurnika
Vrtismrček in Silonoska
Popkins

Pri odjemu vseh 10 knjig Din 90.—, poštšina Din 7.—

Pri odjemu 6 knjig Din 60.—, poštšina Din 5.—

Pri odjemu 4 knjig Din 44.—, poštšina Din 3.—

Posamezna knjiga stane Din 12.—, poštšina Din 2.—

Plod najbujnejše domišljije in velike ljubezni do prirode sta knjigi o **TARZANU**, ki dajeta mnogo užitka starim in mladim.

Tarzan I. del Din 20.—
Tarzan II. del Din 20.—
Jelarjevi čuvaji Din 16.—

Dobite jih
v vseh
poslovalnicah
„JUTRA“

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

PAVLA KAVČIČ naznanja v svojem in v imenu otrok BELE, BOŽE, FRANCIJA, DUŠKA, SANDIJA in SREČKA ter ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njih iskreno ljubljeni soprog, papa, opapa, brat, stric in svak, gospod

Franc Kavčič

posেষ্টnik in gostilničar št. 4, l. d.

dne 23. t. m. zvečer po kratkem, mučnem trpljenju odšel v večnost.

Na zadnji poti ga spremimo v nedeljo, dne 25. novembra 1934 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Privoz št. 4 na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1934.

Ravnateljstvo banke »Slavija« v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je snoči nenadoma preminul član bančnega upravnega sveta, gospod

Fran Kavčič

gostilničar na Privozu

Na zadnji poti ga spremimo jutri ob 15. izpred hiše žalosti na pokopališče k Sv. Križu.

Odličnega pokojnika bo ohranil zavod v najlepšem spominu.

Upravni svet banke »Slavija«

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

Ti dvomi so ščasoma ponehali, in Jozana je bila vesela, da je mogla biti mirna in vedra kakor sestra ob svojem velikem bratu. Ko sta se med sečmi, rjavkastimi slamnatimi strehami in gozdičem vzpenjala navkreber, se je globlje na levi širila dolina Yvette. Cisto spodaj sta videla podolgaste širikotnike pšeničnih polj, ki so že rumenela, škrlatne lise detelje, srebrno valujoče morje rži, leskeče se skriiate strehe, vrh zvonika in med vijugami cest — plapolajočo dimno zastavo vlaka, ki je hitel v daljavo. Nato so se jela tla vzpenjati, griči so dvigali višnjevkaste hrbte, ki so postajali vijoličasti, kadar so veliki, srebrnorubi sivi in beli oblaki, ki so počasi pluli mimo solnca, metali svojo senco nanje.

»Čujte!« je rekel Noël.

Obstala sta. Na bližnjem travniku so majhna dekletca nabirala jagode. Najstarejša je zapela. Njen šibki, nekoliko drhteči glasek se je dvigal kakor trudna ptičica, plaval v zraku in se spuščal na zemljo.

Tako šibek je bil ta glas, da ga tri metre dalje že ni bilo več slišati; bilo je, kakor da bi pel za skromne travice, zaničevane cvetke in za vse tisto nižje rastlinstvo, ki ga vsaka deževna kaplja zdrži v življenje in vsak kamenček zaduši. In kakor hitro je zapela nekoliko glasneje, se je skromno območje glasu razširilo, seglo od Jozane do Noëla, od Noëla do Jozane in zajelo njuni duši v drobno mrežo zvenenja, v kateri je sleherna nota pomenila nit.

Besed ni bilo moči razumeti; vsakdanja melodija je bila podobna starim ljudskim popevkam; a glas in napev sta bila neizrekljivo krotka in ljubka; ljubka kakor pokrajina s svojimi blagimi črtami in barvnimi otenki, ki je tonila v sinjastem blazu in dremala pod hudournim nebom. In vsa ta krotka miloba je prešinjala tudi

74

Noël ni Jozana. Polaščal se ju je novi, prečudni občutek, da gresta na pravo, resnično potovanje, daleč od Pariza, daleč od vsega, kar jima je znanega, nekam, kjer bosta sama... To, kar ju je obdajalo, ni bilo več najbližja pariška okolica — ne, to je bila dežela, bila je prava Francija...

Ko je glas utihnil, je stal Noël poleg Jozane:

»Škoda,« je rekel, »škoda...«

»Morda naju je otrok videl... prepodila sva ga...«

»Tiho!... Počakajva...«

»Čakala sta, a zaman.«

»Pojdiva dalje...«

»Da, ali...«

»Ste trudni?...«

»Menda je samo vročina...«

Videl je, da je bila bleda — medlobela kakor biser — in videl njene trudne trepalnice in usta, ki so bila podobna obledeli roži. Poizkusila se je nasmešiti:

»Imela sem se za močnejšo... pa menda ne bom prišla do gradu...«

»Jaz sem kriv! Ne bil bi vas smel spraviti tako daleč... Naslonite se na moj komolec...«

»Hvala!... Ne! Res mi ni nič. Od vročine se mi je zvrtilo v glavi...«

Ubrala sta mahnato stransko pot, ki je vodila pod senčnimi lipami in ju priviedla do njunega voza.

»Skrajni čas je bil,« je zašepetala Jozana; »nič več nisem mogla...«

»Zlekните se, naslonite se... Klobuk vzemite z glave... Streho pa spustiva... In vi, kočijaž, poženite! V Dampieru bomo kosili...«

Jozana je zaprla oči in spustila glavo vznak. Iz za spuščanih veje je videla drevesa, hiše, grad, zidovje, mrežna vrata; nerazločne slike so šle mimo nje in se vrstile s temo, kadar je popolnoma zaprla trepalnice.

Ni se zavedala, da je slonela ob Noëlovem ramenu. V dobrodejni medlobi, ki jo je obhajala, je bila izgubila občutek časa in razdalje. V Dampieru je hotela ukrotiti to medlobo, in ko je zagledala Noëlovo glavo tako blizu svoje glave, je zardela in jo vzravnila.

»Oh, ne zamerite... Saj...«

A Noël ni poslušal njenih opravičb, videti je bilo, da ga skrbi samo njeno zdravje.

Kosilo so jima podali v nepravi gotski obednici. Noël je veselo kramljal o vsakdanjih rečeh, kakor da bi mu bilo samo do tega, da bi razvedril Jozano in da je za Boga ne bi vznemiril. Ta hotena udržanost ji je bila nekoliko nevšečna, in nejasno čuvstvo trme, nezavedne koketnosti in ljubečega nemira jo je delalo drznejšo...

Rekla je, da se ne mara vrniti v Pariz, da se počuti čisto dobro in da se hoče peljati v Vaux-de-Cernay.

V vozu se je zložno vgnezdila na blazinah in vzela svoj veliki klobuk z glave, ne meneč se za Noëlove svete. Spuščena streha jo je varovala prahu. Razbeljena zemlja je odbijala žar neba.

»Draga prijateljica!«

»Prijatelj!«

»Ali je resnica? Res vam je bolje?«

»Mnogo bolje.«

»Danes niste smeli zboleti.«

»Ker imate srečo.«

»Ker imava srečo, Jozana!«

»Ne, vi... Vse vam gre po sreči. Kamorkoli prideva, povsod vas prijazno sprejmejo. Z eno besedo uveljavite svojo voljo, preženete nezaupanje, zbudite simpatijo in ustvarite srečo. Dekleta, ki nama strežejo v gostilnah, se vam smehljajo; kočijaži vas obožujejo... na primer stavec, ki naju je vozil; kar v prvi minuti ste ga osvojili, videla sem...«

»Videli ste?... To je pa res lepo!... Z zlatom ga obsujem. možička... Tak prijazen obraz ima... Sicer se mi zdi pa danes vse lepo in dobro.«

»Samo jaz sem tako pusta... Ženska je vendarle klavirno bitje!«

PRISNE BOLEZNI,

KASELJ, HRIPAVOST

so navadno posledice p. ehla. In tem slučaju takoj dgrnite prst, vrat in tilnik z RUSKIM OBLIZEM in takoj se boste prepirali, da bi se bolezen razvijala dalje. Ravno tako postopajte s svojimi otroci. Po lovu, po kaki vožnji z vozom ali avtom ali po kakem plesu ali sportu, ako čutite kako zbadanje takoj nadrgnite ta mesta z ruskim obližem in se tako lahko ognete vsaki komplikaciji. Ruski obliž je že dolgo znan kot odlično sredstvo proti revmatizmu, bolečinah v kosteh, glavobolu, ishlasi in protinu. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Po pošti stane: 1 škatlica 33 dinarjev, 2 škatlici 55 dinarjev, 4 škatlice 100 Din.

Kraljevsko dvorna lekarna, Bogojevića, Skopje.

Odobr. od M. S. P. in N. Z. S. br. 20112

Duro Durax Durocrat

Prvovrstni angleški popeljni za moške srajce, ne obledo ne na soncu, ne na zraku in ne pri pranju.

Plise za volane v različnih gubah, specialni entel oblek, volan, šalov itd., ažuriranje, entel vložkov in čipk, predtiskanje, vezanje monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Štrukelj. 129

Dolžniki pozor!

Prevzamemo po ugodni obrestni meri in proti daljši odplačilni dobi večja in manjša posojila pri sledečih denarnih zavodih: Banovinski hranilnici v Celju, v Ljubljani in Mariboru, Jadransko-podunavski banki, Ljubljanski kreditni banki, Mestni hranilnici v Ljubljani in Mariboru in Zadržno-gospodarski banki.

Ponudbe z navedbo višine posojila in zavoda ter možnim zavarovanjem (na zemljiščih ali z menicami) je poslati čimprej na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko »Posojila 1935«. 9577

Javna dražba

kompletne parne žage!

V neki konkurzni zadevi vrši se javna sodna dražba kompletne parne žage z enim polnojarmenikom, lokomobilo, krožno žago, nihhalno žago, žago za obžaganje hlo-dov in številnimi drugimi žagnimi potrebščinami

dne 30. novembra 1934 ob 8.30 uri na licu mesta v Vuzenici

(v bližini gostilne Germuth).

Cenilna vrednost 110.750 Din, sklicna cena 36.917 Din. Ako bi ne bilo kupca, ki bi kupil žago v celoti, se bo takoj istega dne in istotam vršila

dražba posameznih strojev in žagnih predmetov.

Natančnejša pojasnila daje upravitelj konk. sklada dr. St. Stor, odvetnik v Mariboru. 9583

ZAHVALA

Za sočustvovanje in vsem, ki ste mojega nepozabnega moža, brata, strica in svaka, gospoda

dr. Rudolfa Schmidta

starešino srezkega sodišča v Radečah

spremili k večnemu počitku in ga obdarovali z venci in cvetjem, se najsrčnejše zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo za spremstvo godbe in ganljivo petje v Radečah in Kamniku.

IVANKA SCHMIDT, žena, in ostali sorodniki. 9587

Vodilna tuzemska specialna tovarna

z velikim krogom odjemalcev

sprejme dobro vpeljanega ZASTOPNIKA

ki stalno potuje osebno po vsej Sloveniji, za še eno ali dve serijozni tvrdki.

OBSIRNE ponudbe s sliko, ki se vrne, in točnimi podatki dosedanje delavnosti pod »Nur erstklassig« na Publicitas Zagreb, Illica 9. 9569

Glavni Filijal

Državne Hipotekarne banke na Cetinju

izdaje pod najam

GRAND HOTEL NA CETINJU

Hotel se nalazi na najlepšem mestu na Cetinju. Renoviran je i ima novi namještaj za sobe i salu.

Posjeduje: 35 soba sa 53 kreveta, dva kupatila, veliku salu, koja prima oko 300 osoba, hol, šank, veliku kuhinju sa ostavom, podrum, kompletne pribore servisa, posudja i ostalo. U hotelu se nalazi i stan od 3 sobe sa pripadnoštim za zakupca.

Hotel uživa najbolji renome. Ima veze sa svima prvoklasnim svjetskim hotelima i turističkim biroima.

Ponude se primaju do 15. decembra ov. god.

Za uslove obratiti se

Glavnom Filijalu Državne Hipotekarne banke na Cetinju.

Ali je Vaš zakon srečen?

Ako mislite, da bi mogli svoje zakonsko življenje napraviti še bolj srečno, tedaj si nabavite takoj zelo interesanten in z mnogimi slikami opremljen

katalog št. 3, nazvan Šola ljubezni.

V njem so vsebovane pariške gumaste novosti za intimno zakonsko življenje, diskretne potreščine za moderno damo in gospoda, zaščitna sredstva za gospe in gospode, zanimive pariške specialitete, pariške fotografije in drugi razni predmeti, ki so za vsak zakonski par nujno potrebni. Ta nad vse zanimivi katalog s številnimi slikami razpošiljamo diskretno in zaprti kuverti brez vsakega naslova tvrdke za 10 Din. (Denar ali poštne znamke.)

Prospekt „Salus Standard“

za moško moč, patentirano mehanično sredstvo, izumljeno od zdravnika, ki pomore zanesljivo tedaj, ko vam je to potrebno, razpošiljamo diskretno za 10 Din (poštne znamke ali denar) v dobro zaprti kuverti brez vsakega naslova.

Zastopstvo »Salus«, Zagreb 6-Jo, Samostanska ulica 11.

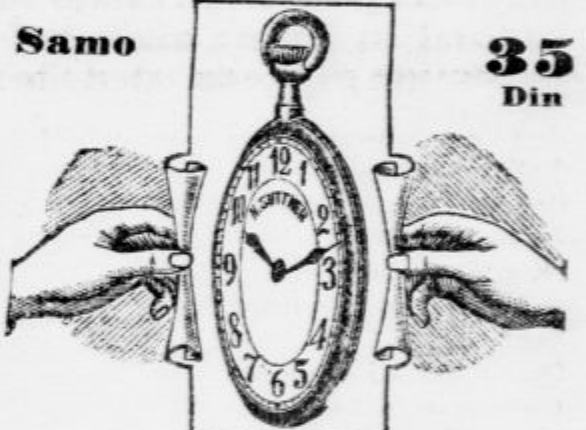
Zaustavite

izpadanje las s petrolejem HAHN, najučinkovitejšim higijenskim lotinom zoper izpadanje las, zoper prhljaj in srbečico na glavi, ne masti, in ima prijeten vonj. Priporočajo ga mnogi zdravniki. Prodaja se v vseh trgovinah te stroke. Zastopstvo: H. Mayer in drug, Zagreb.

Pétrole Hahn

KUPUJEMO

manufakturno, galanterijsko in kratko blago v partijah kakor tudi cele trgovine od 30.000 dinarjev in več. Posredniki izključeni. Javiti se firmi Menahem Koen i Komp., Zmaj od Nočaja 9, Beograd.

Št. 5012, kovinasta Anker-remontoir, lepo ohišje, pravi švicarski stroj Din 35.—
Št. 5013, ista z radio svetlobo in kazalnikom in kazalci Din 45.—
Št. 5030, zelo fina, posebno tanka Anker-remontoir, chronometer AXO, točno i doč, elegantna, ohišje iz krom-nikla Din 135.—

H. SUTTNER

Ljubljana 5

Lastna protokolirana tovarna ur v švic. Cenik zastonj in poštne prosto.

VATO

v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER

Maribor 29

Windfix

patentirano kovinsko zatesnilo (Dichtung) za okna in vrata. — Zagreb, Gajeva 20, telef. 55-66. Ljubljana: Zrnc Franjo, Cankarjevo nabrežje 5.

Sivalni stroji od Din 1600.— naprej
Otroški vozički od Din 200.— naprej
Dvokolesa od Din 950.— naprej
»Sachs« motorji od Din 5000.— naprej pri »TRIBUNA«
F. BATJEL, LJUBLJANA
Karlovška c. 4. Ceniki franko.

KONJSKA STRUNA (Rosshaar)

Zimo za žimnice (madrace) najboljšje kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri tvrdki

FRANC JESE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju. Vzorce franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

PERJE

kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorce se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!